

LETNO XXII. — Številka 25

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Šk. Loka in Tržič. — Izdaja CP Gorenjski tisk Kranj. — Glavni urednik Igor Janhar — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLAS

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Gorenjski komunisti po kongresu

Kranj, 27. marca — Danes popoldne je bila v Kranju seja medobčinskega sveta zveze komunistov za Gorenjsko, na kateri so govorili o pokongresni dejavnosti komunistov na Gorenjskem. V uvodnih besedah Martina Koširja in v razpravi so ugotovili, da so se stališča o nekaterih osnovnih vprašanjih našega nadaljnega razvoja začela oblikovati na Gorenjskem (in o vlogi zveze komunistov) že v predkongresnem obdobju. Če ocenjujemo sedanji politični trenutek, moramo ugotoviti, da so razprava na VI. kongresu ZKS, široka aktivnost med kongresom, in razprava ter dokumenti IX. kongresa ZKJ, odprli mnoge dileme našega časa, oziroma kot je poudaril Martin Košir. IX. kongres je spregovoril o treh trenutno najpomembnejših vprašanjih našega razvoja. Ugotovil je, da danes ne moremo več govoriti o samoupravljanju da ali ne, da ne moremo govoriti, ali smo za reformo ali ne in da ni mogoče razpravljati ali ima zveza komunistov na naši družbi vodilno vlogo ali ne. Te bitke so izvojevane. Seveda pa še vedno obstajajo tudi antireformska mnenja pa tudi taka, ki bi želela potisniti zvezo komunistov na nivo diskusijskih krožkov. Ugotovili so, da seveda čakajo gorenjske komuniste v tem pokongresnem obdobju zelo pomembne naloge: pri nadaljnji graditvi družbenopolitičnega sistema, pri graditvi sodobne samoupravne organizirane družbe, pri uresničevanju principov družbene reforme, pri modernizaciji in izdelavi dolgoročnih razvojnih programov itd. Dogovorili so se, da bodo letos vsa občinska partijska vodstva začela intenzivno razpravljati o bistvenih sestavinah kongresnih resolucij. Te razprave bodo spočetka tekle v okviru občinskih konferenc, komisij in komitejev, kasneje pa bodo tudi v osnovnih organizacijah ZK. Da bi se slednje lahko uresničilo, morajo seveda usposobiti večje število predavateljev (to bodo storili skupaj z Delavsko univerzo), ki bodo vodili razprave v osnovnih organizacijah. Poudarili so, da je potrebno kongresne dokumente prediskutirati tudi v interesnih skupinah, aktivnih, na seminarjih. Mimo tega pa jih čakajo še nekatere pomembne naloge. Analizirali bodo stanje in dejavnost organizacij zveze komunistov po reorganizaciji, sam medobčinski svet in komiteji občinskih konferenc pa bodo dopolnili svoje programe s sklepi IX. kongresa in zadnjega plenuma CK ZKS ter analizirali dosedanje aktivnost medobčinskega sveta in občinskih komitejev.

Na sestanku so govorili tudi o stanju in perspektivah jeseniškega železarstva. Tovarš Pavel Lotrič, sekretar občinske konference ZKS Jesenice, je prisotnim razložil razmere, v kakršnih je danes jeseniška železarna. Na osnovi njegove informacije in diskusije, ki ji je sledila, je medobčinski svet sprejel nekatera stališča. Medobčinski svet ZKS za Gorenjsko podpira vsa prizadevanja samoupravnih organov in vodstva železarne Jesenice, občinske skupščine Jesenice in prizadevanja družbenopolitičnih organizacij železarne in občine pri njihovih prizadevanjih za sanacijo jeseniške železarne. Vendar sanacija sama ni dovolj. Poudarili so, da so potrebne temeljite strokovne raziskave, ki naj pokažejo jasnejšo prihodnost jeseniškega železarstva v slovenskem, jugoslovanskem in evropskem prostoru. Seveda pa tudi to ne bo dovolj. Potrebne so, kot so poudarili, trajnejše sistemski rešitve. Dogovorili so se, da bodo o stanju jeseniškega železarstva obvestili vse poslanke z Gorenjske, slovensko skupščino in centralni komite ZKS.

OBVESTILO

Občane občine Radovljica obveščamo, da so volilni imeniki pripravljeni na vpogled pri vseh krajevnih oziroma matičnih uradih v občini Radovljica.

V smislu 25. člena Zakona o volilnih imenikih (Uradni list SFRJ, št. 5/65) opozarjam, da se občani prepričajo, če so vpisani v volilni imenik oziroma naj prijavijo eventualne spremembe.

Komisija za volilne imenike

KRAJN, sobota, 29. 3. 1969

Cena 50 par ali 50 starih dinarjev

List izhaja od oktobra 1947 kot tednik.
Od 1. januarja 1958 kot poltednik.
Od 1. januarja 1960 trikrat tedensko.
Od 1. januarja 1964 kot poltednik
in sicer ob sredah in sobotah

Spominska svečanost na Planici pri Čepulah

Danes, 29. marca bo na Planici pri Čepulah spominska svečanost ob 27. obletnici smrti narodnega heroja Stana Žagarja in tovarišev, ki so padli v tej borbi. Na svečanosti, ki se bo pričela ob 10. uri, bo govoril podpredsednik IS skupščine SRS tovariš Vinko Hafner. Sodelovali bodo tudi učenci osnovne šole Lucijan Seljak. Cesta iz Kranj prek Pševa, Javornika in Čepul je prevozna za osebne automobile.

Razprodaja
po znižanih cenah
v blagovnici

Volna ARS

30 različnih barv
kvaliteta 60/64 S
1 kg 107 N din

nellynka

ženske nogavice UVOD 1 par 4,30 N din

mešanica kav

EK STRA

VSAKOMUR PRIJA
KAVA SPECERIJA

V sredo, 26. marca, so dosedanji škofjeloški odborniki (na sliki) poslednjič sedli na klopi skupščinske dvorane. 24. skupna seja občinskega zbora in zboru delovnih organizacij je bila zadnja pred volitvami. V zahvalo za dvoletno požrtvovalno delo se jim je predsednik skupščine občine Škofja Loka oddolžil z lepimi knjižnimi darili. — Foto: F. Perdan

Letos 15 milijonov več za letovanje otrok

V Novi gradu bo letovalo 1140 otrok

Konec minulega leta so se sestali predsedniki gorenjskih občinskih skupščin, predstavniki Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje in Zdravstvenega centra. Dogovorili so se, da bo v prihodnje letovišče Novigrad namejeno predvsem za zdravljenje oziroma letovanje zdrav-

stveno ogroženih otrok. Hkrati so se dogovorili, da bodo letos stroške za letovanje otrok v občinah razdelili na tri dele. Ena tretjina stroškov bo plačala vsaka gorenjska občina, ena tretjina Komunalni zavod za socialno (Nadalj. na 24. str.)

Vlado Beznik in Tone Tribušon v Škofji Loki

Škofja Loka, 28. marca — Danes se je tu začel dvo-dnevni seminar za predsednike in tajnike krajinskih odborov SZDL. Prvi dan so udeleženci poslušali tri predavatelje: Slavko Beznik, gavni urednik Dnevnika, je govoril o aktualnih zunanjopolitičnih vprašanjih, Vlado Beznik sekretar republiškega odbora SZDL, o sedanjih nalogah socialistične zveze, Tone Tribušon, podpredsednik repub-

Premiera filma Vaja civilne zaščite

V sredo popoldne je bila v koncertni dvorani Delavskega doma v Kranju premiera filma Vaja civilne zaščite v Kranjski občini. Film so posneli med lansko vajo civilne zaščite v Kranju. V njem so prikazane vse priprave na morebitni napad in naloge enot civilne zaščite v krajevni skupnosti, delovni organizaciji oziroma organizacija teritorialne obrambe v občini.

Film je posnet v barvni tehniki. Sedaj bodo naredili več črno belih kopij, ki bodo rabile kot študijski pripomoček pri organizaciji vseljudske obrambe.

liškega sindikalnega sveta, o gospodarski reformi in njenih problemih, Polde Kejzar, predsednik komisije za znanost in kulturo pri CK ZKS, pa o socializmu in demokraciji. Za danes sta napovedani dve predavanji: Zdravko Krivina, predsednik skupščine

občinde Škofja Loka, bo prisotne seznanil z gospodarskim razvojem komune, Janez Thaler, predsednik občinske konference SZDL, pa s konkretnimi nalogami socialistične zveze na območju Škofja Loka.

— ig

Olajšave za obrtnike v kamniški občini

Medtem ko je bilo v prejšnjih letih v kamniški občini slišati več kritik na račun obrtništva, pa se je v zadnjih dveh letih položaj bistveno izboljšal. Razlog za to je najbrž tudi v tem, da je kamniška občinska skupščina na več svojih sejah posvetila obrtništvu precej pozornosti. Sploh pa se v kamniški občini zavdajo, da zasebno obrtništvo predstavlja nujno dopolnitveni družbenega sektorja občini. Ta ugotovitev velja zlasti za storitveno obrt, ki bo letos deležna posebne pozornosti občinske skupščine. Pri obravnavanju kamniškega zasebnega obrtništva ne gre pozabiti tudi pozitivnega dejstva, da občinska skupščina ni že nekaj let menjala kriterijev za davke, toda držali so se zakona, ki zahteva za obrtnike vodenje knjig. Tako lahko rečemo, da sedanja davčna politika v kamniški občini stimulativno vpliva na razvoj osebnega dela in zasebnimi sredstvi, pri čemer je v njej najpOMEMBNEJŠA diferenciacija med storitveno in proizvodno obrtjo, ki se kaže v določitvi različnih stopenj prispevkov. Posibni olajšav so deležni tisti obrtniki, ki zapošljajo vajence, starejši, za delo manj sposobni obrtniki in tisti, ki so na novo ustanovili obrtno delavnico storitvene dejavnosti. Vse to bo seveda pomagalo pri povečanju števila obrtnih delavnic, s tem pa se bo gotovo povečal tudi družbeni bruto produkt.

vig

OB 50-LETNICI ZKJ

— Ne čutim se krivega, čeprav priznam vse, za kar me dolži obtožnica. Priznam, da sem član ilegalne Komunistične partije Jugoslavije, priznam, da sem propagiral ideje komunizma, priznam tudi, da sem prikazoval in razlagal delavcem vse krivice, ki se jim godé. Nasprotno pa ne priznam tega buržoaznega sodišča, ker sem odgovoren samo pred sodiščem svoje Komunistične partije...

Te besede je izgovoril kovinski delavec Josip Broz, sekretar mestnega komiteja KPJ za Zagreb, v sodni dvorani, kjer so mu na začetku novembra 1928. leta sodili na znanim »Bombaškem procesu«.

V naslednjem vprašanju je predsednik senata spomnil Josipa Broza na zakon o zaščiti države, ki prepoveduje vsako komunistično dejavnost. Broz mu je hladnokrvno odgovoril:

»Samo sodišče partijske...«

— Zakon o zaščiti države nisem bral. Zavedam pa se, da s svojim početjem kršim ta zakon. Trdim, da so naravni zakoni močnejši in višji kot tisti, kateri ustvarja dolčen razred z namenom, da izkoristi drugega. Za svoje ideale sem pripravljen žrtvovati tudi življenje.

»SEM KOMUNIST!«

Tudi v nadaljevanju sojenja Broz ni bil nič manj odločen in jasen v svojih odgovorih. Iz obtoženca se je spremenil v tožnika.

Predsednik senata ga je opozoril, da tisti, ki krši zakon o zaščiti države, konča v Lepoglavi.

— Vem to, odgovarja Broz. Ali, ne bojim se. Bilo bi zelo slabo, če bi se Komunistična partija bala nekega začasnega zakona.

Predsedujoči je nadaljeval:

Tako samo škodujete svojemu mladememu življenju. To je nekoristno in nespametno dejanje!

— Pripravljen sem trpeti, čeprav je vaša ugotovitev točna, mu mirno odgovarja Józef Broz.

Obtožnica ga je bremenila, da so pri njem našli prepovedan propagandni material, bombe in še nekatere druge stvari. Resnica je bila povsem drugačna. Ker se je policija bala, da za njegovo internacijo v Lepoglavo ne bi bilo dovolj dokazov, mu je sama v stanovanje podatkovila ročne bombe.

Sploh pa Josip Broz na sodišču ni prikrival, s čim se ukvarja in kaj je.

— Komunist sem, je rekpel. Razširjal sem komunistične ideje. Razširjal jih bom tolično časa, dokler bo buržoazni razred izkoriscišči ljudstvo, in

to s silo. Zapomnite si, da se sila lahko premaga samo s silo. Tudi to krivično oblast bo pokopala sila, sila delavskega razreda pod vodstvom Komunistične partije. Se vedno pa trdim, da mi je bombe podatkovila policija!

Na koncu obravnave je Józef Broz prosil predsednika senata, da v sklepni besedi pove nekaj o svojem življenju in dotedanjem delu. Njegove prošnje niso sprejeli. Ko je predsednik končal proces, so stražarji odpeljali Broza skupaj z nekaterimi tovariši iz sodne dvorane. Ko je odhajal iz dvorane, se je med vratni nenadoma obrnil in vzliknil: živila Komunistična partija Jugoslavija!

Stirinajstega novembra je bila izrečena kazen Brozu in tovarišem. Bombaški proces je bil zaključen. Josipa Broza so odsodili na pet let stro-

Tudi v Tržiču občinska konferenca Zveze mladine Pomanjkljivosti v programu

v Tržiču odprt, konec lanskega leta, a je med Tržičani povzročil že nekaj hude krvi, po mnenju nekaterih povsem opravičeno. Člani konference, ki so o klubu govorili, so bili soglasni, da je za klub nujno potreben strokovni delavec, ki bo skrbel za program in tudi disciplino v klubu. Žal pa potrebnega delarja za takega delavca ni in bo to vprašanje ostalo še naprej odprto.

Na prvi seji konference so člani obravnavali poročilo o delu predsedstva Občinske skupščine ZMS Tržič v zadnji mandatni dobi, izvolili so novo vodstvo in sprejeli pravila in program dela za letos.

S sprejemom novih pravil občinske organizacije Zveze mladine je bila tudi v Tržiču končana reorganizacija Zveze mladine. Priprave na reorganizacijo so trajale precej časa, tako da je bila reorganizacija dobro pripravljena. V okviru občinske konference bodo odslej delovale štiri komisije, in sicer za idejno vzgojo, za družbene in ekonomske odnose, za delo z aktivimi ter za rekreacijo in vseljudsko obrambo. Ta področja obravnavata tudi letoski akcijski program občinske konference.

V razpravi so posamezni člani konference dopolnjevali program. Govora je bilo o mladinskem klubu, ki je bil

tega zapora in ga odpeljali v Lepoglavo. Tam so bili že nekateri komunisti, njegovi tovariši in poznejši organizatorji in udeleženci narodnoosvobodilne borbe.

• Pomladi 1940 je partjско organizacijo v Kranju obiskal Boris Kraigher in kasneje Boris Kidrič.

• Marca 1941 je bil na Pohorju nad Jesenicami sklican sestanek SKOJ za Gorjensko. Preprečila ga je žandarmerija, ki je med udeleženci arretirala Borisa Kraigherja.

• Marca 1942 je bila ustavljena Škofjeloška četa, komandir je bil Janez Bernik.

• 4. 3. 1943 se je del gorjenskega odreda s popadel ssovražniki na Poljski planini.

• Prve dni marca 1944 so borci gorjenskega odreda napadli v Tržiču železniško postajo in tovarno.

MISLITE

PRAVOČASNO

NA STANOVANJE!

Zato
varčujte
pri

KREDIT

Gorenjski kreditni banki

ki vam odobri na podlagi privarčevanega denarja
po 2% obrestni meri.

Poleg tega lahko pri ŽREBANJU zadanete lep dobitek.

gb

Udeležite se naših prvomajskih izletov

1. ENODNEVNI IZLET

po Koroškem

dne 2. maja 1969 — rok prijave do 21. aprila 1969

2. DVODNEVNI IZLET

v Budimpešto

od 2.—3. maja 1969 — rok prijave do 15. aprila 1969

3. TRIDNEVNI IZLET

po Avstriji in Italiji

od 1.—3. maja 1969 — rok prijave do 15. aprila 1969

Vse informacije pri KOMPAS — Kranj, Koroška 2, tel. 21-431.

OBIŠCITE KOMPAS GARNI HOTEL — BLED

Gorenjska predilnica v Škofji Loki bo gradila obrat barvarno

Specializirana predilnica in sukalnica, ki proizvaja predvsem za potrebe trikotažne industrije, se je odločila, da bo zgradila lastno barvarno. Gradnjo narekuje povečana proizvodnja in želja po osamosvojitvi tehnologije, da se doseže maksimalne stopnje implementacije in zadovolji

širši krog kupcev doma in v inozemstvu.

Površina objekta znaša 864 m² zmogljivost barvarne pa 490 ton letno. Podjetje je zagotovilo sredstva za gradnjo s poslovnim dogovorom z Gorenjsko kreditno banko, za opremo pa tudi pri Poslovnu združenju tekstilne industrije. S. L.

Letos več novih trgovin v Kamniku

Lanskoletni hiter razvoj trgovine v kamniški občini bo ugodno vplival tudi na povečanje celotnega dohodka v letosnjem letu — ta naj bi se povečal za deset odstotkov. To povečanje velja tako za trgovska podjetja, ki imajo svoj delež v kamniški občini, kot tudi za tista, ki imajo v kamniški občini le svoje poslovvalnice.

Trgovsko podjetje »Kočna« bo letos skupaj z bančnimi sredstvi vložila v gradnjo novih trgovskih lokalov in skladisč 3,5 milijona dinarjev, kar je v primerjavi z lanskim letom trikrat več. Tako namerava »Kočna« zgraditi novo samopostežno trgovino v Mostah, začeli pa bodo gra-

diti tudi blagovnico na Titovem trgu in skladisča z upravnimi prostori na Zapričah. Poleg naštetih trgovskih lokalov in skladisč pa namešča omenjeno kamniško trgovsko podjetje letos ob Kidričevi cesti odpreti tudi novo specializirano prodajalno Ciciban, kjer bodo potrošniki lahko kupili vse potrebske za otroke.

V Komendi in v Jenkovi ulici v Kamniku naj bi letos zgradili novi samopostežni trgovini, za njihovo gradnjo pa se zlasti zanimajo trgovska podjetja, ki imajo svoj sedež zunaj Kamnika. Letos bo izvozno-uvzono podjetje Metalka iz Ljubljane začelo v Kamniku graditi svojo pro-

Podvojena vlaganja v gospodarstvo

Z zadnje seje občinske skupščine v Radovljici

Na zadnji seji občinske skupščine v Radovljici, ki je bila v sredo, so posvetili največ pozornosti smernicam gospodarskega in družbenega razvoja v občini v letosnjem letu. Sprejeli so jih po daljši živahnji razpravi, v kateri ni manjkalo kritičnih priporab.

V gospodarskih organizacijah radovljiske občine predvidevajo letos ugodnejše rezultate kot lani. Tako naj bi se novo ustvarjena vrednost povečala z 12 odstotkov, kar bi omogočilo porast osebnih dohodkov prav tako za 12, skladov pa za 18 odstotkov. Znova nameravajo

pospešiti izvoz, ki se je lani nekoliko zmanjšal.

Največji skok pa planirajo pri investicijah. V gospodarstvo naj bi vložili blizu 92 milijonov N dinarjev, kar je skoraj dvakrat toliko kot lani. Pri tem računajo predvsem na posojila, medtem ko lastnih sredstev ne bodo imeli več kot lani.

V smernicah so določili, da bo treba zagotoviti načrtnejši razvoj tudi v družbenih službah, za kar bodo potrebeni programi. Prvega so že sprejeli in začeli uresničevati z zbiranjem denarja za nove šole. V zvezi s šolstvom pa so sklenili, da bo treba posenovati in poceniti poslovanje vzgojno-izobraževalnih ustanov.

Pri upravnih takšah so sklenili, da se bodo držali republiških tarif. Izjema bo le pri potnih in orožnih listih. Za izdajo ali podaljšanje veljavnosti potnega lista bo treba odšteti 50 nameso 70 dinarjev. Enako tarifo so določili za orožne liste za lovsko puško. Lovski čuvaji, ki morajo nositi orožje po službeni dolžnosti, pa bodo oproščeni tudi te takse.

Ob koncu seje, ki je bila zadnja v tem mandatnem obdobju, se je predsednik občinske skupščine Stanko Kajdiž zahvalil odbornikom za prizadevno in uspešno sodelovanje pri delu skupščine in njenih organov. Franc Cuznar se je enako zahvalil predsedniku v imenu odbornikov. Miran Kenda pa je nato povedal, da so volivci na več zborih izrazili željo, da bi Kajdiž še naprej ostal predsednik občinske skupščine. To je potem tudi sam predlagal v imenu odbornikov, ki so njegov predlog soglasno podprtli.

V. G.

sl

Odobren kredit za gradnjo nove klavnice na Jesenicah

Pred 50. leti zgrajena klavna na Jesenicah že dolgo ne ustreza higieniskim in tehničkim zahtevam. Zato se je Mersarsko podjetje odločilo zgraditi na Sp. Plavžu med Savo in železniško progo novo klavno. Nova klavna bo imela sodobno urejene klavne prostore, 5 hladilnih komor, prostore za izdajo blaga in kotlovnico. Predračun za objekt z vso opremo in ureditvami znaša 3,715.000 dinarjev. Sredstva za gradnjo sta zagotovila investitor in Gorenjska kreditna banka. LTH iz Škofje Loke pa bo kreditiral hladilne naprave.

Nova klavna bo zagotovila preskrbno prebivalcev s svežim mesom in omogočila povečanje izvoza v sosednji državi. S. L.

Ugoden
nakup

● POHISTVO ● TEHNIČNI MATERIAL ● DEKORATIVA ● KONFEKCIJA ●
na spomladanskem sejmu
v Kranju

murha
LESCE

VINKO HAFNER

je sodeloval kot tekstilni delavec v delavskem gibanju že pred vojno. Sprejet je bil v SKOJ 1939, v KP pa 1940. leta. Sodeloval je v NOB od maja 1941 do osvoboditve. Nastajanje je bil politkomisar XVIII. divizije. Po osvoboditvi 1945—1946 je bil predsednik NO Kranj in sekretar okrajnega komiteja KPS. Od 1947—1952 pomočnik predsednika republiškega sveta za zakonodajo in izgradnjo oblasti. Od 1953—1958 predsednik občinskega LO Kranj, od 1959—1961 predsednik okrajnega LO Kranj in zvezni poslanec, od 1961 do 1967 namestnik zveznega sekretarja za industrijo, od 1967 podpredsednik izvršnega sveta SRS. Je član CK ZKS.

V imenu uredništva »Glasa« vam kot podpredsedniku Izvršnega sveta SR Slovenije in hkrati kot kandidatu za republiškega poslanca postavljam nekaj vprašanj, ki bi utegnila posebej zanimati naše bralce. Vsekakor je večina mnenja, da je sedanji Izvršni svet uspešno opravljal svoje delo. Kaj sami mislite o tem?

Na to vam res ne morem dati zadovoljivega odgovora, ker sem pač sam član tega organa in ker je dve leti njegovega delovanja v sedanji sestavi vsekakor prekratka doba za objektivno ocenjevanje

nje njegovega dela. Poleg tega je Izvršni svet le politično izvršilni organ republiške skupščine in torej le eden od mnogočesarjevih družbenih dejavnikov, ki vse od delovnih organizacij in občin do republike in federacije oblikujejo našo gospodarsko in socialno politiko. No, če pravično ocenite zapletene gospodarske in politične okolnosti pri tresnjenju gospodarske in družbene reforme, v kakršnih sta Skupščina in njen Izvršni svet v sedanji sestavi v letu 1967 zastavila svoje delo, potem boste lahko ugotovili, da je bil v teh dveh letih na večini področij gospodarskega in družbenega udejstvovanja napravljen pozitiven razvoj in marsikaj uspešno rešenega. O tem, kolikšen del zasluga pripada za to prav Izvršnemu svetu, pa sam ne morem razsojati.

Kaj pa sodite o stanju na področju socialne politike, za katerega ste v Izvršnem svetu še posebej odgovorni? Vsekakor je to zelo občeno, kočljivo in težavno delovno področje, ki vam ga prav gotovo nič ne zavida.

Imate prav! Področje socialne politike obsega poleg zdravstva, pokojninskega zavarovanja, socialnega varstva in družbene skrbi za borce NOV, tudi stanovanjsko in komunalno dejavnost. Res, da to področje nima tolikšnega obsega in pomena kot npr. gospodarstvo. Zato pa je tem bolj kočljivo in zapleteno, ker posega v najobčutljivejše interese delovnih ljudi in ker njihovi pravici in obveznosti iz tega področja ni mogoče odmerjati z enostavnimi ekonomskimi merili. Delovni ljudje sicer dobro vedo, da vse socialno-zdravstvene storitve sami plačajo s svojimi prispevkami za socialno zavarovanje ali prek drugih družbenih dajatev. Ker pa večine teh storitev ne plačajo neposredno po njihovi individualni ceni, temveč iz družbenih skladov po načelu solidarnosti, občani nimajo dovolj vpogleda v stvarno vrednost teh storitev in jih zato prirodno terjajo več, kot to omogočajo razpoložljiva materialna sredstva. Vidite, prav v tem je vzrok številnim nesporazumom in težavam med njega dela in dela vseh drugih dejavnikov na področju socialne politike. Po eni strani so se dolžni zavzemati za čimvečje pravice in čimpopolnejšo socialno varnost držav-

ljanov, po drugi strani pa morajo z razumnimi ukrepi spravljati obseg zavarovančevih pravic v sklad z razpoložljivimi materialnimi možnostmi. No, ko je v letu 1967 sedanji Izvršni svet zastavil z delom, je bilo stanje na socialno-zdravstvenem področju še posebno težko. Uresničevanje gospodarske reforme je terjalo radikalno omejitev vseh vrst družbene potrošnje. Federacija je z zakonom omejevala skupno stopnjo prispevka za socialno zavarovanje in s tem postavila Slovenijo zaradi višje ravni in drugačne strukture socialno-zdravstvene potrošnje v posebno težaven položaj. Pokojninski sklad v tistem letu ni mogel v celoti valorizirati pokojnini niti s porastom življenjskih stroškov, niti redno mesečno izplačevati pokojnini. Skladi zdravstvenega zavarovanja so imeli kar za 14% nižje dodokde kot v letu 1966, obseg pravic zavarovancev pa se ni bistveno spremenil. To je klub nekaterim uspešnim ukrepom za racionalizacijo potrošnje mnogo povzročilo občutne izgube samih skladov kot tudi zdravstvenih zavodov. Hkrati pa je izvalo množico medsebojnih konfliktov. Mislim, da smo večino teh težav že do zdaj

uspešno prebrodili in da smo na dobrni poti, da z izpopolnitvijo sistema socialnega zavarovanja in z drugimi ukrepi stabiliziramo to področje in zagotovimo neobhodno socialno varnost občanov, razširitev njihove samouprave in normalnejše delovanje strokovnih služb.

delovnih ljudi. Tako sem po svojem najboljšem prepričanju ravnal tudi v razpravi o pokojninskem sistemu. Sicer pa vam morem reči, da stališča, za kakršna se zavzemam, niso le moja stališča ali samo stališča delovne skupine, kateri predsedujem, temveč so to v osnovi tudi stališča republiške skupščine in drugih odgovornih družbenih dejavnikov. V tem času je javnosti že na razpolago celotno gradivo z našimi predlogi za izpopolnitve pokojninskoga sistema, ki niso prav nič prikrojeni posebej za volilno kampanjo. Po dogovoru z društvom upokojencev bom o teh vprašanjih že prihodnji teden razpravljal s kranjskimi upokojenci. Saj gredo vsi naši predlogi predvsem v njihovo korist. To so zlasti predlogi za razširitev in stalnost virov financiranja pokojninskoga zavarovanja, za zagotovitev ekonomske varnosti pokojnin, za redno usklajevanje pokojnin s porastom življenjskega standarda zaposlenih, za razširitev samouprave zavarovancev. Vsi ti predlogi pa so stvarno uresničljivi le, če ne razširimo pokojninskih pravic preko realnih zmogljivosti gospodarstva in aktivnih zavarancev. Prav v tem pa je

Se iz časa, ko ste bili predsednik občinskega in okrajnega ljudskega odbora Kranj, kot tudi iz vašega dosedanjega dela ste poznani po tem, da občanom prikazujete stvari take kot so, pa čeprav to ni vedno popularno. Večina ljudi vas zaradi tega ceni, nekateri pa vam tudi zamerijo. Oboje še posebno velja za nekatere vaša stališča o pokojninskem sistemu. Kaj vi sami sodite o tem?

Veseli me, če lahko vaše vprašanje razumem kot pojavljanje. Res sem se v svojem javnem udejstvovanju vedno trudil prikazati občanom vse stvari v njihovi pravi luči in jih reševati v resnično korist

Kreditna banka in Hranilnica Ljubljana

daje posojila za stanovanjsko in komunalno graditev občanom in pravnim osebam, ki v banki namensko varčujejo, namensko vežejo sredstva za določen čas ali vplačajo sredstva v kreditni sklad banke.

Posojila odobrava za nakup, graditev in dograditev novih stanovanj ali stanovanjskih hiš, komunalnih naprav in napeljav ter za adaptacijo in vzdrževanje stanovanj in stanovanjskih hiš.

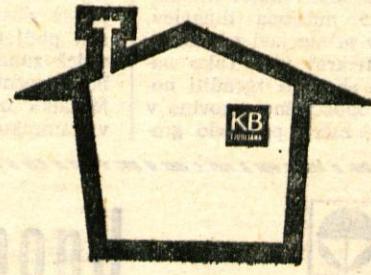
Člani delovne skupnosti lahko namensko varčujejo za stanovanjsko posojilo tudi skupaj s svojo delovno organizacijo. Ta oblika zdržanega varčevanja je še posebno primerena za delavce, ker jim omogoča dobiti po ugodnih pogojih takoj posojilo, ki bo skupaj s prihrankom zadostovalo za nakup lastnega stanovanja ali zidavo lastnega doma.

Pravne osebe ali občani dobe pravico do posojila, če v banki vežejo namenska sredstva najmanj 13 mesecov ter najdalj 20 let. Posojilo lahko začno porabljati po 10 mesecih od dneva vplačila na račun vezanih sredstev.

Izredne ugodnosti smo uvedli za občane, ki varčujejo za stanovanjsko posojilo v konvertibilnih valutah. Po končani varčevalni dobi lahko dvignejo privarčevani znesek v konvertibilni valuti in dobijo stanovanjsko posojilo. Če pa želite, da jim banka vrne prihranek v dinarski protivednosti, bodo dobili zato še večje posojilo.

Posojilojemalcu lahko začno porabljati posojilo takoj po sklenitvi posojilne pogodbe.

IZKORISTITE UGOZNOSTI, KI VAM JIH NUDI KREDITNA BANKA IN HRANILNICA LJUBLJANA IN ZACNITE TAKOJ NAMENSKO VARČEVATI!

izvor nekaterih naših nesporazumov in zamer. Vendar sem prepričan, da se bodo tudi za vsa še odprta vprašanja pokojninskega sistema našle rešitve, ki bodo lahko zadovoljile delovne ljudi na podlagi najširšega družbenega sporazuma. Naša najvažnejša naloga in dolžnost pa je v tem trenutku uskladitev pokojnin.

Omenili ste tudi družbeno skrb za borce narodnoosvobodilne vojne. 27. marca letos so imeli slovenski borce svojo skupščino, kjer so govorili tudi o teh vprašanjih. Ali nam lahko poveste nekaj več o tem, kaj je bilo v naši republiki v zadnjem obdobju urejeno na področju družbenih skrbiv za borce.

Prepričan sem, da je na tem področju v Sloveniji napravljeno več kot v katerikoli drugi republiki, in to ne samo zaradi nekoliko boljših materialnih pogojev pri nas, temveč tudi zaradi pravilnega odnosa in organiziranega skrbi za borce, ki ga že vsa leta nazaj uspešno izvajajo odgovorni družbeni organi kot tudi same borčevske organizacije. S tem ne mislim reči, da je bilo storjeno prav vse, kar je bilo mogoče, in da ni upravičenega povoda za pritožbe v posameznih primerih. Zelim poudariti le to, da je bilo urejeno toliko, kolikor dopuščajo naši materialni pogoji, kot tudi razpoloženje občanov. To zadnje omenjam zato, ker reševanje materialnih potreb borcev NOV ni odvisno le od razpoložljivih finančnih sredstev, temveč tudi od razumevanja najširšega kroga občanov. Delovni ljudje, vštevši mladino, imajo zagotovo do borcev zelo pozitiven odnos in se vzamajo za to, da se jim zagotovi takšen materialni položaj, kakršen ustreza njihovi udeležbi v NOB in njihovim povojnim naporom v socialistični graditvi. Hkrati pa imajo zelo izostrena merila za obseg in vsebinsko posamezna ugodnosti za borce NOV v primerjavi s položajem drugih občanov in z materialnimi zmogljivostmi naše družbe. Zato tudi v teh zahtevah ne smemo pretiravati. Mislim, da smo se v Sloveniji že zelo približali polnemu sistemski ureditvi družbenih skrbiv za borce, ki jo bo treba le še pravno in organizacijsko izpopolnjevati in jo utrditi kot trajen del sistema socialne varnosti. Od važnejših ukrepov, ki so že ali pa bodo še letos uresničeni bi navedel le sledeče: zaposleni borce, ki so vstopili v narodnoosvobodilno borbo do 9. 9. 1943, imajo pravico do borčevskega

dodataka, to je do razlike med njihovim nižjim osebnim dohodkom in poprečnim osebnim dohodkom vseh zaposlenih v republiki. Ta je za leto 1969 predviden v višini 1.070 N dinarjev. Pokojnine že upokojenih borcev, katerim bi se borčevski dodatek štel v pokojninsko osnovo, bodo z veljavnostjo od 1. 1. 1969 usklajene z novo pokojninsko osnovo v višini 960 N dinarjev. Že lani so bile občutno povišane invalidnine in invalidski dodatek. V teknu je velika akcija za rešitev stanovanjskih problemov borcev. Z izdvojitvijo 20% stanovanjskega sklada bo do konca 1969 zbrano v ta namen v Sloveniji okoli 140 milijonov N dinarjev, kar bo zadostovalo, da bo ob sodelovanju drugih sredstev v največ treh letih rešenih več tisoč perečih stanovanjskih problemov borcev. To prav tako velja tudi za območje Gorenjske in kranjske občine. Vse to dokazuje zelo resno družbeno skrb vseh odgovornih dejavnikov, vključno z izvršnim svetom, za trajno ureditev perečih materialnih vprašanj borcev NOV.

Zdaj pa še vprašanje izven važe sedanje aktivnosti. Nekoč ste bili eden od pobornikov komunalnega sistema. Statut kranjske komune je bil celo uporabljen kot vzorni statut za vse komune v Jugoslaviji. Ali se vam ne zdi, da je zdaj komunalni sistem v stagnaciji ali celo v nazadovanju.

Morda je res tako, vendar s tem ni rečeno, da to pomeni tudi stvarno nazadovanje našega družbenega razvoja. Mislim, da smo nekoč celo pretirali z možnostmi in pomenom komune, zlasti v upravljanju gospodarstva. Zdaj se vse stvari polagoma postavljajo na svoje pravo mesto in isto se dogaja tudi s komunalnim sistemom. Prepričan sem, da bo komuna vedno ostala temeljna in najpomembnejša družbena skupnost in da bo že v bližnji bodočnosti lahko spet trajneje in trdnejše opredeljena njena funkcija v samoupravljalnici socialistični družbi. Sicer pa je razveseljivo, da ima občina Kranj tudi v sedanjih razmerah pomembno mesto v utrjevanju komunalnega sistema v Sloveniji in Jugoslaviji. Mesto Kranj pa v primerjavi s svojimi možnostmi zagotovo prednjači pred vsemi jugoslovanskimi mestami v povezovanju s prijateljsko razpoloženimi tujimi mesti in tudi tako prispeva k popularizaciji naše komunalne ureditve.

In zdaj še čisto osebno vprašanje. Pred leti ste objavili svojo knjigo iz življenja gorenjskih partizanov: »Srečno pot, fantata!, ki je bila pri bralcih dobro sprejeta in ste zanje prejeli tudi Kajuhovo nagrado. Ali imate morda tudi v prihodnosti kaj podobnega v načrtu?

Žal, nimam! Zbranega imam precej raznega gradiva in tudi zamisli, vendar ne verjamem, da bi jih kdajkoli mogel uresničiti. Knjigo, ki jo omenjate, sem pisal še v Kranju ob rednem delu pomalem kar pet ali šest let. Pri sedanjem zadolžitvi pa niti tega ne zmorem. Sicer pa za pisanje, kot sami dobro veste, nista potrebna samo čas in nekaj zaanja, temveč predvsem ustrezno razpoloženje. Če pa se čez dan ukvarjate s tako prozaičnimi stvarmi, kot jih nalaga moja zadolžitev, tedaj si lahko predočite, kako težko je potem »prešaltati« na literarno oblikovanje nekih resničnih ali namišljenih dogodkov in ceb. Zato sem več ali manj že pokopal svoje skromne poizkusne pisateljevanja.

Priznanje muzeju

Pred dnevi se je v Kranju sestal odbor za proslavljanje 50-letnice KPS, SKOJ in sindikatov. Osnovna mica, prisotna v razpravi je bila, da proslavljanje ni le oživljanje spominov na revolucionarno preteklost, ampak mobilizacija sil pri uresničevanju sprejetih družbenih dogovrov.

V proslavljanje, ki bo trajalo vse leto, se mora vključiti najširši krog družbenih organizacij, tako da bo to slavje resnično takšno, ki pritiče prazniku.

Osrednje proslave: osrednja akademija v Kranju, 23 aprila, v kinu Center. Program akademije bodo pripravili Prešernovo gledališče, Glasbena šola in Gorenjski muzej. Samo dan kasneje, 26. aprila, pa bo srečanje staršev revolucionarjev Gorenjske v Podvinu. Pokrovitelj srečanja bo medobčinski svet ZK za Gorenjsko. Proslavljanje obletnice kranjske tekstilne stavke bo 14. septembra v Peddvoru. To veliko prireditve pripravlja skupaj z nekaterimi kranjskimi delovnimi organizacijami, občinski sindikalni svet.

Posebno pomembno mesto ima v letošnjem proslavljanju muzejska in spominska dejavnost.

Občutno večja zavzetost za kulturo

Od zadnje redne seje skupščine zveze kulturno-prosvetnih organizacij v kranjski občini se je nedvomno pokazalo, da se je zavzetost občanov za kulturo dvignila. Ceprav se dejavnost kulturno-prosvetnih organizacij pa tudi želje občanov samih, kar je pokazala anketa, gibljejo predvsem v tradicionalnih okvirih. Ta tradicionalnost pa ima svoje korenine v izobraženih strukturah.

V kranjski občini se ukvarja z amatersko dejavnostjo v kulturno-prosvetnih organizacijah okoli 1700 občanov. Večina se ukvarja z dramsko in vokalno dejavnostjo. Nove oblike dela v teh organizacijah pa še niso zaživele, čeprav si občinska zveza prizadeva, da bi se te nove oblike — predvsem klubsko življenje pridobile veljavno med občani.

Lepz uspehe pa je rodilo prizadevanje za oživitev kulturnega življenja v krajevnih skupnostih. Tako so napor ustanovljenih širših organizmov, ki so skrbeli za kulturno življenje, uspešni na primer v Besnici, posebno na Še na Kokrici. V tej krajevni skupnosti je kulturni center eden najbolj obiskanih v občini. Z veliko prizadevnostjo

so tudi v Predosljah pripravili obletničko kulturnega društva. Med najboljšimi in najbolj prizadetnimi družtvimi v občini je tudi Jezersko in njegova dramska sekcijska ter društvo v Zalcu.

Na skupščini so se izrekli za nove oblike kulturne dejavnosti. Klubi so bili vse do sedaj zelo enostranski, lahko pa bi sčasoma postali možni kulturni centri. Le-ti bi lahko postali tudi močni pobudniki različnih oblik dela z mladino. Pobudo za ustanovitev osrednjega mladinskega kluba v Kranju je na skupščini dal predsednik občinske konference ZMS.

Na skupščini je več delegatov podprlo predlog, naj bi Delavski dom v Kranju namenili izključno kulturni dejavnosti, za katero je bil pravzaprav zgrajen. Želeli bi, da bi se v doglednem času izpraznila dvorana, ki jo sedaj uporablja kinematografsko podjetje. Kulturno dejavnost v domu tudi zelo motijo občasni sejmi in razne razstave.

Novozvoljeni svet občinske zveze kulturno-prosvetnih organizacij je na svoji prvi seji izvolil za novega predsednika Slavka Mačaja, direktorja osnovne šole Stanje Zagor. L. M.

Ta zbornik bosta pripravila Gorenjski muzej in občinski odbor ZZB. Izdali bodo tudi kroniko — koledar dogodkov iz zgodovine delavskega gibanja v Kranju.

Na področju kulturno-umetniške dejavnosti bodo priredili glasbene revije, številne proslave, koncerte, akademije in gledališke predstave, ki se bodo vrstile skozi vse leto po vseh večjih krajinah občine. Za pomoč pri izvedbi akademij je kranjska zveza kulturno-prosvetnih organizacij izdelala dva scenarija, ki ustrezata zmogljivosti osnovnih organizacij.

Mnogo bo tudi prireditve za naše šolarje. Tako je najbrž tudi prav! V Kranju bo republiška finalna prireditve in srečanje plomirskih prometnih družin (18. maja). Kranjski plomirji se bodo udeležili plomirske Groharjeve slikarske kolonije, pohoda Po poteh partizanske Ljubljane. Šole bodo pripravile pohode po poteh partizanskih enot, izlete in ekskurzije, razstave; učenci pa bodo sodelovali na nagradnih razpisih in pisali šolske naloge iz te tematike.

To so le posamezni deli programa, če bi hoteli biti izpreni, bi morali še omeniti aktivnost telesnovzgojnih organizacij, sodelovanja z JLA in mnogih drugih. O teh programih pa bomo še pisali.

Tržiška občina okoli osem milijard S din za turizem

Spoznanje, da turizem lahko predstavlja močno gospodarsko dejavnost nekega področja ali skupnosti, je v zadnjih letih prevladalo povsod tam, kjer so za razvoj turizma pôdani nekateri vsaj minimalni naravni pogoji. Čeprav lahko trdimo, da so turistični načrti posameznih področij šele v zadnjem času postali predmet organiziranega dela, pa to še ne pomeni pomanjkanja pobud za razvoj nekaterih področij. Vendar kot je že navada, se vse bolj pogumne pobude končajo pri denarju. Prav zaradi pomanjkanja sredstev se vsi turistični investitorji vse bolj odločajo za etapno gradnjo objektov.

V našem listu smo že nekajkrat pisali o razvoju turizma v tržiški občini, ki so na prvi pogled videti precej velikopotezni. Vendar, če se globlje seznanimo s tem programom turističnih investicij, potem ugotovimo, da načrti niso preveč velikopotezni, temveč, so izraz splošnega spoznanja, da je turizem pomembna gospodarska dejavnost, zlasti še, če za to obliko že obstoje naravni pogoji.

POGODBA Z IBT

S tem, ko se je tržiška skupščina odločila za uredništve regionalnega razvoja turizma na območju tržiške občine, se je zavedala dejstva, da je obsežen načrt mogič uresničiti le z organizacijo, ki se ukvarja s službo finančiranja na domačem in tujem tržišču. Zato ni čudno, da je prišlo do sklenitve pogodbe med skupščino občine Tržič in Investicijskimi biroji — IBT iz Trbovelja, ki imajo na tem področju veliko izkušenj. Tako naj bi v naslednjih letih zgradili več turističnih centrov: Podljubelj (Ankele), Kofce, Podljubelj (Lajb), ob spomeniku internirancev, na Ljubelju in Jelendolu.

Po omenjenem programu bo bodoči center v Podljubelju (Ankele) obsegal jezero, obnovljeno sedanje gostišče in trgovino, novo restavracijo, vikend naselje, čolnarino, hotelsko depandanso, hotel B kategorije s 100 ležišči, sankaska proge in jahalne steze, avtokamp in bungalove ob severovzhodnem pobočju jezera. Center Kofce — izgradnja žičnice od Podljubelja na Kofce, hotel na Kofcah ob zgornji postaji, vlečnica po smučščih od zgornje postaje v smeri Velikega vrha, Pungrta in Dolge njive, adaptacija sedanjega planinskega doma na Kofcah. Na Lajbu bo zraslo vikend naselje z okoli 100 hišicami, restavracija, trgovina, depandansa, dve smučarski vlečnici, kioski z daljnogledi, fotografijami, medtem ko naj bi sedanji stanovanjski objekt prenovili v upravne prostore bodočega vikend naselja in v muzej NOB, etnografskih zanimivosti in tehničnih zanimivosti bivšega rudnika živega srebra. Ob spomeniku internirancev v Podljubelju bodo zgradili vikend naselje, medtem ko bi bilo v Jelendolu lovsko vikend naselje. Nadaljnja izgradnja centra na Ljubelju naj bi vsebovala žičnico na Korošico, žičnico Korošica-Košuta—Kofce, hotel A kategorije, žičnico z vrha Zelenice na Vrtačo, dve vlečnici na vrhu Zelenice in tri brunarice in vikend hišice na vrhu Zelenice.

EKONOMSKI ELABORAT — OSNOVA RAZVOJA

Te dni predstavniki tržiške občinske skupščine in IBT iz Trbovelja pregledujejo posamezna področja, ki so omenjena v urbanističnem programu. Tako so doslej že obiskali Podljubelj, Lajb, plato Ljubelj, Ljubelj z Zelenico v smeri proti Radovljici do vojaške karavle. Kot so nam povedali, bodo do maja na podlagi ogledov izdelali ekonomski elaborat za turistično izgradnjo področja Tržič — Podljubelj — Tržič. Omenjeni elaborat bo najprej vseboval klimatski prikaz, ki naj odgovori na vprašanje kdaj in koliko časa trajata smučarska sezona na posameznih področjih. V reliefnem prikazu bodo opisane proge, sedanje žičnice in predlogi za nove žičnice. Določili bodo tudi propustnost sedanjih in bodočih žičnic. Skratka, v reliefnem prikazu ekonomskega elaborata bodo opisane značilnosti in zmogljivosti prog, kje in kakšne naj bi bile nove žičnice, kaj bo treba za vzdrževanje in kakšne stroje bo treba v ta namen kupiti. Prometni prikaz bo nakazoval predvsem prednosti prometne lege ljubeljskih smučišč, kakšne zmogljivosti si lahko obeta gostinstvo in kakšne so možnosti povečane privlačnosti tega področja z novimi žičnicami in smučarskimi progami. Seveda bodo v ekonomskem elaboratu vključeni tudi podatki o dosedjanju in novi turistični opremi, o rentabilnosti sedanjih in novih objektov, o možnostih zimske in poletne sezone, o infrastrukturnih objektih (cestni priključki, voda, elektrika, kanalizacija). Elaborat bo prikazal tudi razmerje med turističnim in ostalim gospodarstvom tržiške občine in poudaril prednosti turistične izgradnje za celotno tržiško gospodarstvo. Ta studija, ki bo pomenila obenem investicijski program z etapnim planom izgradnje posameznih objektov, bo vključeval tudi področje marketinga (analiza medsebojnih učinkov med programi in žičnicami na eni strani, gostinstvom ter trgovino na drugi, povečanje učinkovitosti gostinstva in trgovine z

novimi žičnicami, progami, bazenom, avtomobilskim servisom, garažami, parkirnimi prostori, črpalkami in pribitvami, ozki center in zaokroženi manjši centri ali sistem dveh glavnih centrov ali pa sistem enakovrednih centrov, predvideni obseg investicij glede na rok vlaganja in na nove objekte in rekonstrukcije, predvideni vi pri sredstvih in prioritetti red izgradnje v najmanj dveh variantah).

USTANOVITEV KONZORCIJA

Potem ko bo ekonomski elaborat turistične izgradnje področja Tržič—Podljubelj—Ljubelj napravljen, bo prišlo do ustanovitve konzorcijsa — poslovnega združenja investitorjev. V njem bodo poleg skupščine občine Tržič in IBT iz Trbovelja še nekatera turistična in avtobusna podjetja iz Slovenije in Jugoslavije. Poskrbeli bodo tudi za propagando in v ta namen organizirali tiskovne konference, predvajali film o Tržiču ter priredili razstave v Tržiču, Trbovljah, Ljubljani, Zagrebu in Beogradu. Konec prihodnjega meseca bo IBT pripravil tudi barvni prospakt Tržiča v 30.000 izvodih in barvne razglednice.

Znana je že tudi približna vsota za izgradnjo vseh načrtovanih objektov — okoli 8 milijard S dinarjev, vendar je treba takoj poudariti, da uresničitev tega programa ne moremo pričakovati v dveh ali treh letih.

Tržiška občina si je s tem 30-letnim programom razvoja turizma zagotovila možnosti predvsem za športno zimske in letni turizem, rekreacijski, izletniški, klimatski in lovski turizem.

VIII G.

Znižanje cen premoga PRI TRGOVSKEM PODJETJU

»KURIVO«
KRANJ, TELEFON 21-192

V MESECU MARCU Z NIŽANE CENE

lignita velenje

Potrošniki!

Preskrbite si ga čimprej, ker je sedaj

— cenejši in ker se vam bo preko poletja osušil.

S tem boste pridobili še na kalorični vrednosti. Pohitite k nam, naročila sprejemamo le DO 31. MARCHA.

Ne pričakujte zime nepripravljeni!

TRGOVSKO PODJETJE KURIVO KRANJ

Blejski ribiči vlagajo

Ščuke v jezero, lipane v Savo

Blejski ribiči veda povedati, da se ribolovni turizem na njihovem območju vse bolj razvija. Radi volje postrežjejo s podatkom, da je v vodah, ki jih upravlja ribička družina Bled, lani lovilo 3030 turistov, od tega 2241 tuje. Najbolj vneti ribiči so: Avstriji, Nemci, Italijani in Angleži. Večje zadovoljstvo je loviti ribe v reki kot v jezeru. Tako je lani v Savi Bohinjki lovilo 1979 turistov, v jezeru pa le 1351 ribičev.

Ribiči pa niso brz skrbi za vzrejo ribjega zaroda. Letosnji načrt predvideva, da bodo v Savo spustili 4.000 kom. merskih potoknih postri in 10.000 mladič. Deoma jih sami gojijo v goitvenih potokih, deloma pa jih kupujejo v ribogojnici Besnica. Vložili bodo tudi 3000 merskih postri amerikank. Te dobijo iz ribogojnice Podvodje pri Ljubljani. Od ščeka mosta naprej v Savi Bohinjki do sotočja obeh

Sav pa bodo vložili 20.000 mladič lipana iz lastnih goitvenih potokov.

V jezero bodo vložili ščuke in jezerske postri; spustili bodo 5000 mladič ščuk dolžine od 12 do 16 cm, ki jih bodo dobili iz Cerkniškega jezera.

V Savi in Blejskem jezeru bo torej dovolj rib za domače in tuje ribiče.

J. Vidic

PODJETJE

Kamnošeštvo

KRANJ

ima na zalogi veliko izbiro

NAGROBNIH SPOMENIKOV,

katere vam nudijo

po najnižjih cenah.

Spomenike si lahko

ogledate v skladilšču

podjetja

KRANJ, Koroška c. 47

Se priporočamo!

Blejska ribiča spuščata postri v Savo Bohinjko. — Foto: Jože Vidic

Trebinjski gasilci imajo dom — in ga nimajo

Nekako sredi leta 1969 je maja namerava gasilsko društvo Trebija slavostno izročiti namenu gasilsko orodjarno. Vsa upajo, da bo tako. Medtem ko bo velika stavba celotnega gasilskega doma do takrat še vedno na pol v gradnji kot je sedaj. Se naprej se bodo gasilci sestajali v velikem Domu pod Planino ali pa v na pol prazni prav tako veliki štirizredni Šoli. Kajti Trebija v Poljanski dolini ima praktično kar tri velike stavbe, večji del neizkoriscene. Veliko šolo, v kateri odmevajo glasovi otrok s Podgorje, Fužine, Kladja, Stare Oselice, so obdržali prav zaradi svoje trme. Sola mora biti v Trebiji in konec. In imajo jo, štirizredno s križnim vpisom.

Ko je v Trebiji pogorel gasilski dom, so Trebijočani prav tako rekli, da bodo imeli novega. In res stoje. Sicer stoe samo zidovi in streha je nad njimi, vendar dom je. Zgradili so ga sami s prostovoljnimi delom in velikimi težavami. Vse te težave so vestno zapisovali, pravzaprav za to skrbi njihov tajnik, ki to delo opravlja že dvajset let, Ciril Vidmar.

V tej kroniki piše, da so gasilsko društvo na Trebiji, sedaj ima 63 članov, ustanovili že leta 1933. Dve leti kasneje so takratni gasilci za-

čeli graditi gasilski dom in ga leto kasneje dogradili. Imel je orodjarno ter razen tega še dvorano. V orodjarni so imeli gasilci svoje orodje, obliko, cevi in črpalko.

Pa čeprav se to kaj čudno sliši, vendar je res: gasilski dom jim je pogorel. To je bilo leta 1964. Opremo jim je sicer uspelo rešiti, stavba pa je pogorela, kljub izrednemu paziščevanju. Pri gašenju se je hudo poškodoval tudi polvelnik gasilske čete v Gorenji vasi Srečko Kacin.

Doma ni bilo več. Rešeno opremo so začasno spravili na Fužine, sestajali pa so se v prostorih Doma na Planini. Ker pa je pogorela tudi dvorana, ki jo je uporabljalo tudi njihovo kulturno-prosvetno društvo, je s tem zamrla tudi ta dejavnost. S tem seveda ni rečeno, da je gasilsko društvo zato, ker ni imelo svojega doma, razpadlo.

Ze januarja naslednjega leta so na sestanku ob podpori vseh krajevnih družbenopolitičnih organizacij sklenili, da je treba zgraditi nov dom. Tako so napisali potrebne prošnje za lokacijsko dovoljenje in pa za pobiranje prostovoljnih prispevkov. Z denarjem, od zavarovalnic pa so kupili gradbeni material. Veliko lesa za gradnjo pa so darovali okoliški kmetje.

Se preden so zasadili prvo lopato, so se težave že začele. Takratna občinska uprava jim ni hotela izdati gradbenega dovoljenja, dokler ne bi imeli za gradnjo doma zagotovljenih finančnih sredstev. Gasilsko društvo je namreč imelo v načrtu poleg orodjarne in prostorov za sestanke še dvorano za njihovo kulturno-prosvetno društvo. Ker društvo za tako veliko stavbo ni imelo denarja, občinski žep pa je bil prazen, so se na sestanku s takratnim predsednikom občine in predstavniki krajevnih organizacij dogovorili, da bodo zidali samo orodjarno.

Jeseni 1966 so začeli kopati temelje. Ker pa dela niso bila v skladu z lokacijskim dovoljenjem, so morali gradnjo preložiti na pomlad prihodnjega leta. Oktobra 1967 so končno gasilski dom spravili pod streho.

Res smo nazidali poleg orodjarne in prostorov, ki jih rabimo mi gasilci, še dvorano. Veste, kulturno-prosvetno društvo je za gradnjo prispevalo vso zavarovalnino, ki so jo dobili zaradi pogorele prejšnje. Pa se nam je zdele prav, da jo spet zgradimo.

Upamo, da se bo tako na Trebiji spet oživila kulturna dejavnost, ki je bila prej zelo živahnja. Tako je pričovedoval Janko Vidmar. Sicer pa so gasilci obenem tudi člani kulturno-prosvetnega društva in tako vedno hočejo eno.

Dom sedaj imajo, nedogrjen, seveda. V začasno orod-

jarno vdira vlaga, boje se, da bodo cevi propadle. Denarja za dozidavo pa ni. »Vse, kar vidite, ves dom smo dozidali s prostovoljnimi delom. Okoli 4000 delovnih ur je bilo. Tudi okna in vrata na orodjarni nam je zastonj napravil mizar.«

Občinska gasilska zveza v Škofji Loki nima denarja za investicije, prav tako ne občinska zveza kulturno-prosvetnih organizacij, kamor so se obrnili po pomoč. Za letos jim je sicer zveza kulturno-prosvetnih organizacij obljubila dozajico v višini 700 N din, kljub temu da bi kot nedelavno društvo, ne imeli dobiti ničesar. Trebijočani pa pravijo, da ne morejo delati, če nimajo za to prostora.

Dom torej стоji sredi Trebije. Denarja pa ni, da bi ga dokončali. Če bi bil malo manjši, bi bil morda kmalu urejen, tako pa ...

Občinska garnitura se je v tem času, ko so se Trebijoči trudili za svoj dom, že izmenjala. Do novega občinskega vodstva pa se Trebijoči še niso obrnili s prošnjo za denar.

»Veste tako je ta reč, je dejal predsednik občinske skupščine Zdravko Krivina. »Poznam Trebijoče. Imeli bodo svoj dom, ne bodo se ustrašili nobenih težav, tako kot kot doslej. Skupščina jim bo skušala nekako pomagati. Veliko raje pa bi slišal, da potrebujejo modernejšo gasilsko opremo. V tem se mi tudi da, da je napredek prostovoljnega gasilstva. Ne pa v zdovih.«

Za mnenje smo naprosili tudi predsednika občinske zveze kulturno-prosvetnih organizacij Petra Finžgarja. »Osebno bi jim zelo privoščil kak dinar, vendar pa za to nimamo denarja. Vem, da bi Trebijočani radi delali ...«

Tajnik občinske gasilske zveze Matija Trebšec: »Gasilskemu društvu smo že pred časom predlagali, naj bi gradili samo orodjarno, pa so takrat menili, da bodo lahko dom dogradili z lastnimi sredstvi. Na Trebiji bodo že spravili skupaj. Zveza jim je kupila sirenje, saj želimo, da bi bila društva kar najbolje opremljena. Dom pa je po moje tudi potreben, saj ga imajo tudi v Hočevljah, Gorjeni vasi ...«

Kakorkoli že, naj je gasilski dom v Trebiji potreben ali ne, trdno sem prepričana, da bo Trebijočem uspelo do kraja dograditi svoj dom. Da ni pri tem niti malo ponosa — imeti svoj dom, o tem dvomim. Res pa je, da prostovoljno gasilstvo ne bo kaj dosti napredovalo, če bodo rasli samo gasilski domovi. Ti ne bodo pomagali gasit, pač pa kar najbolj sodobna gasilska oprema, ki bi v društvu najbrž pritegnila tudi naraščaj.

L. Mencinger

BOMBAŽNA PREDILNICA IN TKALNICA TRŽIČ

razpisuje licitacijo

ZA PRODAJO NASLEDNIH OSNOVNIH SREDSTEV

Osebni avto MERCEDES 180, leto izdelave 1956 in večje število elektromotorjev.

Licitacija bo dne 8. aprila 1969 ob 8. uri za družbeni sektor in ob 11. uri za zasebni sektor v skladiščnih prostorih podjetja. Ogled vozila je možen na dan licitacije in sicer od 7. ure dalje.

Gnojila v skladiščih namesto v zemlji

Slovenski kmetje že nekaj let zapored tawnajo nad ne-redno dobro umetnih gnojil. Ravno takrat, ko bi jih moral posuti po poljih, jih ni. Sveda bi bile takšne primorje in pritožbe upravičene, če gnojil sploh ne bi bilo. Vendar je tokrat položaj bistveno drugačen, kajti gnojila leže v skladiščih, toda zaradi neurejenih predpisov ne morejo do potrošnikov — do kmetov.

Torej gnojila so in gnojilni. Kmetijske organizacije, ki imajo v svojih skladiščih dovolj gnojil, so v škrupcih. Rade bi gnojila prodale, vendar jih zaradi nedoločenih prodajnih cen ne morejo. Zato se obračajo na tistega, ki jim je gnojila prodala. To podjetje pa je ljubljanska »Agrotehnika«, ki oskrbuje slovensko kmetijstvo, poleg kmetijskih strojev, tudi z gnojili. Na prvi pogled je »Agrotehnika« kriva za to, da se gnojila iz skladišč ne presejijo na polja.

Pred nedavним so predstavniki omenjenega ljubljanskega podjetja novinarjem pojasnili vzroke za neredno dobrovo gnojil. Takrat je dr. Viljem Lokovšek iz oddelka za kemizacijo pri »Agrotehniki« dejal:

»Čeprav smo gnojila posameznim kmetijskim organizacijam že poslali, jim zaradi nerazumljivih in nepopolnih predpisov ne moremo sporociti prodajne cene teh gnojil. Predpisov, ki so veljali do konca lanskega leta, sedaj ne smemo več uporabljati, medtem ko je prvi letoski predpis o prodaji gnojil izšel šele 15. februarja. Vendar tega predpisa v naši državi nihče ne razume. »Agrotehnika« je že zahtevala v Beogradu pojasnila od pristojnih organov, vendar za nas »niso utegnili« najti časa za pojasnilo. Zlasti so po-

manjkljivi oziroma še manj kajo predpisi o formirajujoči, višini regresa, kdo in kako naj se obravnava regres in kako naj se to obračuna. Ravno zaradi vseh teh pomanjkljivosti ni mogoče izdelati pravilne kalkulacije in določiti prodajnih cen za gnojila.«

Predstavniki »Agrotehnike« so še povedali, da imajo tudi težave z dobavo domačih umetnih gnojil, saj proizvajalci ne spoštujejo sklenjenih pogodb. Tako z veliko zamudo prihajajo pošiljke superfosfata iz Cinkarie Celje, saj so šele marca dobili gnojilo, ki bi moral priti že v februarju. Še težje je z duščimi gaojili, saj je naprimjer podjetje INA iz Kuti na do 10. marca poslalo šele tista gnojila, ki bi jih po pogodbi moralno že januarja.

Tako se je slovensko kmetijstvo znašlo spet v precej smerši, vendar težki situaciji. Gnojila so, a jih ni mogoče dobiti, ker ni znana njihova prodajna cena. Vzroki za to smo že navedli. Kdo bo pa za takšno ravnanje kriv, najbrž danes ne zna še nihče odgovoriti, čeprav bi lahko kar s prstom pokazali na krvca. Vse je videti, da bo potekalo po starci, že ustaljeni praksi. Gnojila ne bodo prisila pravočasno na polja, za krivca pa bomo proglašili kar kmetovalce, češ, zakaj se pa niste pobrigali, da bi dobili gnojila. Tako bomo na eni strani ugotavljali, da imajo od tega najmanjšo korist, prav neposredni kmetijski proizvajalci, na drugi strani pa tudi »Agrotehnika«, ki je življensko zainteresirana, da dobi nazaj tisti svojih 800 milijonov \$ din, kolikor so jih morali odsteti za 12.000 ton tomaževe žlindre in za več kot 8000 ton kalkamonsulfata.

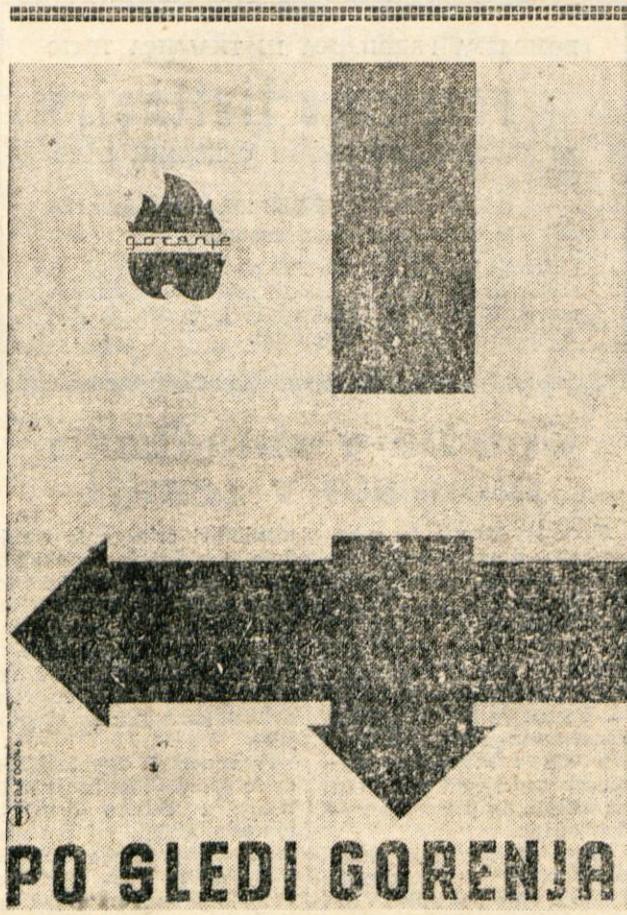
VIII G.

JUGOAGENT

vabi na prvomačko krožno potovanje z ladjo JADRAN, v ITALIJO, TUNIS, SPANIJO.

V ceno aranžmana je vključen ogled nogometne tekme Jugoslavija — Španija v Barceloni.

INFORMACIJE — rezervacije, JUGOAGENT — Ljubljana, Gregorčičeva 13, tel. 21-701.

PO SLEDI GORENJA

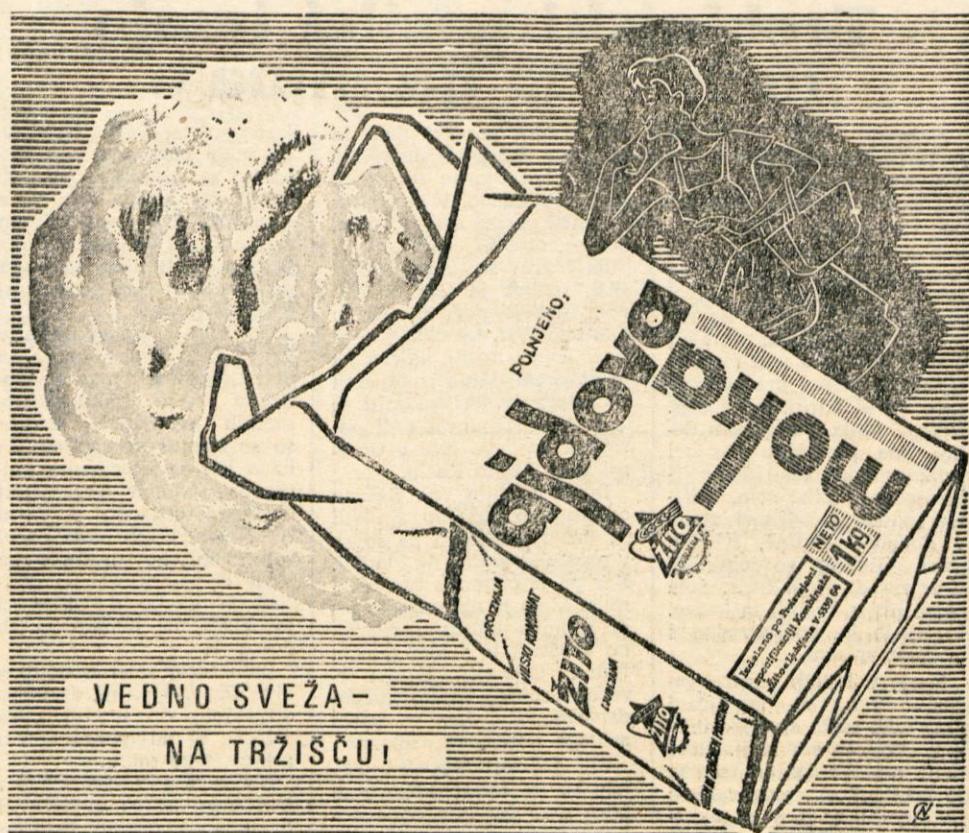
VASA PRILOZNOST

Brez odlašanja sledite izdelkom GORENJA.
Sodelujte v tej nagradni igri.

Pošljite na naslov tovarne razglednico svojega kraja. Na razglednico napišite poleg svojega naslova, številko garancijskega lista izdelka GORENJE, ki ga imate.

Če izdelka nimate, pa četudi ga ne nameravate kupiti, pošljite samo razglednico s svojim naslovom na

GORENJE
Tovarna gospodinjske opreme
VELENJE
(PO SLEDI GORENJA)

Otroci, princi in vikendi

Na zadnji seji sveta šole Simona Jenka v Kranju so med drugim razpravljali tudi o zdravstvenem stanju otrok. Ker nimajo denarja za redne pregledy vseh otrok, kot je bilo pred leti, so se lani pač morali zadovoljiti s tem, kar zmorejo. Po zapaženih motnjah pri sluhu, govoru, po drži in splošnem izgledu so izbrali le 114 otrok za pregled. Zdravniška ekipa je pregledala te otroke in ocenila njihovo stanje. Deformacije stopal, hrbitnice, čistoča, splošna drža in druge ugotovitve niso najboljše.

Posebno pozornost je zbulilo število podhranjenih ali

slabo prehranjenih otrok. Samo 55 od 114 jih je bilo dobro ocenjenih.

Na Zavodu za zdravstveno varstvo so pokazali podatke iz širšega območja Gorenjske o tem problemu. Od okroglo 6000 šolskih otrok, kolikor so jih pregledali v lanskem šolskem letu po raznih šolah Gorenjske, so jih 2013 ocenili za srednje, 725 otrok pa za slabo prehranjene. V po-prečni oceni je vsak peti otrok slabo prehranjen ali podhranjen. Vsak tretji ima deformacijo stopal, vsak peti deformacijo hrbitnice, samo vsak četrti ima v redu zobovje, vsak šesti je glistav in podobno.

Nekatere izmed navedenih slabosti pri naših otrocih so posledica udobnega življenja. Se vedno pa nismo odgovorili na vprašanje podhranjenosti. Sedjenje pred televizijo, izleti z osebnimi vozili in druge udobnosti našega današnjega življenja otroke odvajajo od narave. Toda zakaj podhranjenost? Praveža odgovora ni. Najbolj prepričljive so nekatere priporabe učiteljev iz šole Simona Jenka. Po njihovih ocenah niso vzroki socialne težave. Morata v nekaterih primerih. Največ pa je primerov neurejenega življenja doma. Gre v glavnem za otroke, kjer sta oba roditelja zaposlena. Na primer mama otroku skrbno pripravi kosilo in mu naroči, naj ko pride iz šole, samo še pogreje juho ali karkoli. Toda otrok navadno pobrska najprej po policah in omarah, si privoči čokolado, kocko sladkorja, žvečilni gumi, marmelado ali karkoli, a prava jed — kosi-

lo mu ne prija več. Takih primerov ni malo.

Če bi raziskovali posamezne primere slabo prehranjenih ali dobesedno podhranjenih otrok, kot so menili šolniki, bi prav gotovo našli prime, ko starši pretirano stremijo zoglj na ekonomskimi dobrinami. Sosedji tekmujejo kdo bo od »fička« preskočil na prina, imel vikend in podobno. Pri tem pa ne pomislijo na posledice nerедne prehrane otrok. Imeli so primer, ko je fantek dejal sošolcu: »Ti se kar bahaj s pomarančami, mi pa štědinio za nov avto!« Tako nagovarjanje otroka, da se odreka osnovnim potrebam prehrane pa je preprosto rečeno nepošteno.

To so posledice našega splošnega napredka in vse boljših živiljenjskih razmer. V trgovinah imamo na razpolago na pol kuhano hrano, vložene povrtnine, sadje vseh vrst, doma smo samo na toplem, hodimo obuti celo na plaži, iz avtomobila ob izletih uživamo prirodo itd. Pri vsem tem udobju pa postaja človek vse manj odporen, premalo se giblje, premalo se hrani s surovim sadjem, s črnim kruhom, prehitro se obleče in zavije v plašče ob prvem mirazu. Prirodni živiljenjski boj z naravo za fizični obstoj je le še stvar zgodovine. A to je zlasti za otroke važno.

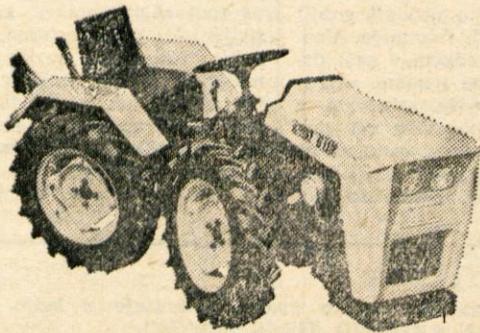
Zaključek seveda ni obsodbi udobnosti. Potrebo je predvsem več načrtnega usmerjanja mladih v naravo, v telovadnice, v plavalne bazene, na snieg, na morje, v planine. In seveda, zagotoviti moramo otroku redno in zdravo prehrano.

K. Makuc

NAJVJEČJA ZALOGA KMETIJSKIH STROJEV NA PRIMORSKEM

TVRDKA TERPIN IMP. EXP.

[ustanovljena leta 1927]

ZA VSE STROJE VELJA ENOLETNA GARANCIJA, ZANJE IMAMO STALNO V ZALOGI NADOMESTNE DELE IN OPRAVLJAMO BREZPLAČNI SERVIS.

PIŠITE V SLOVENŠČINI - NA RAZPOLAGO SMO VAM ZA VSA POJASNILA

V Radovljici so lani bralcem izposodili 55.000 knjig

Knjižničarstvo — pastorek krajevnih skupnosti

Že od čitalniških časov sem, so ljudske knjižnice pomembno kulturno in družbeno žarišče. Socialistična preobrazba naše družbe na samoupravni osnovi, spremembe v temelju, na katerem se je v zadnjem četrt stoletju učvrstil naš narod, ki ima bogato kulturno preteklost in sedanost, bi moralna bolj kot kdajkoli prej nuditi ugodne pogoje za nadaljnji progres ljudskega knjižničarstva. Pogostokrat temu ni ravno tako, kot bi moralo biti.

Ce na grobo analiziramo položaj knjižnic v radovljški občini, lahko ugotovimo, da kljub napredku, knjižničarstvo stoji pred težkimi, skoraj nepremostljivimi težavami. Navzlic požrtvovanemu delu in prizadevanju vodstva in majhnega kolektiva knjižničarjev, ne moremo mimo kritičnega odnosa posameznih svetov krajevnih skupnosti do knjižnic. Ta je najpogosteje brezbršen in celo podcenjena. Takšen je v skoraj vseh večjih krajih občine in opozarja na nevarnost popolnega razvrednotenja poslanstva, ki ga knjižnice imajo.

Precej razširjeno je mnenje v nekaterih svetih krajevnih skupnosti, da se ne

utegnejo (ob obilici komunalnih problemov) ukvarjati še s tovrstno problematiko. To povzroča resno zaskrbljenost za usodo nekaterih knjižnic, npr. v Begunjah, na Bledu in še kje, kjer že desetletje zman skušajo uredit vprašanje primernih prostorov. Prostori so domnevni vzrok, da je recimo na Bledu že od osvoboditve sem, več kot polovica knjig vskladiščenih v skrajno neustreznih prostorih. Zasebna lastnica, kjer so knjige vskladisčene, potrebujejo čaka, kdaj bo krajevna skupnost izpraznila njene stanovanjske prostore. Medtem pa na Bledu samevajo prazne sobane in lokalni v številnih stavbah, ki bi ob malenkostnih adaptacijah, ali celo brez teh, lahko služile za knjižnico. Mimogrede velja omeniti, da je med tisoči knjig na Bledu precej tujih, po katerih so vedno redi segali turisti. Od 17 krajevnih javnih knjižnic, ki delujejo v okviru matične knjižnice v Radovljici, kar v 7 krajih nimajo primerenega prostora. Vodstvo knjižnice se že leta in leta prizadeva pri krajevnih družbeno-političnih organizacijah in pri svetih krajevnih skupnosti, za skupen jezik in za večje ra-

zumevanje. Razumevanja ni, razen redkih izjem! Lepa izjema, ki jo velja omeniti, je krajevna skupnost Lesce, ki je od vseh največ žrtvovala in vzorno rešila vprašanje svoje knjižnice. Med vzroke povsod na prvo mesto postavlja vprašanje denarja za vzdrževanje prostorov. Krajevne skupnosti dejansko ne razpolagajo z namenskimi sredstvi za to dejavnost.

Kljub velikim finančnim težavam, s katerimi se spričo proračunske obveznosti bori občinska skupščina Radovljica, bo tudi letos matična knjižnica dobila iz proračuna 80.000 ND, tako kot lani. To pa seveda ne more zadostiti vsem potrebam te ustanove. Posebno se pozna pomanjkanje sredstev pri nakupu novih knjig. Lani so povečali knjižni fond za 1.793 novih knjig. To so dosegli z racionalnejšim poslovanjem uprave in z lastno vezavo in obnavljanjem starih in poškodovanih knjig. S to dejavnostjo so v zadnjih letih prišedli milijonske zneske in obvarovali več tisoč knjig uničenja.

Kljub vsem težavam pa se krog bralcev širi. V vseh knjižnicah so lani zabeležili blizu 24.000 obiskov. Bralci pa so si sposodili okoli 55.000 knjig. Največ je mlajših bralcev, v odmognjenih naseljih pa predvsem odraslih in starejših občanov. Največ zanimanja je za leposlovno literaturo. Razveseljiv je podatek, da se mladina vedno bolj ogreva za domače pisce in to predvsem za romane s partizansko tematiko. »Ukana« Toneta Svetine in »Žrtve« Vladimira Kavčiča sta najbolj brani knjigi leta, poleg »Sage o Forsytih«.

Ob koncu preteklega leta je radovljška matična knjižnica dobila posebno priznanje, bila je organizator republiškega zборa knjižničarjev. Tudi tokrat se je zataknilo pri denarju. Vodstvo se je obrnilo (prvikrat doslej) na delovne organizacije za pomoč. Toda razen Verige, Gorenke, Murke iz Lesc ter Gozdnega gospodarstva Bled nične ni prisluhnil njihovim problemom. Zbor pa je klubu temu odlično uspel; o tem pričajo številne pismene zahvale in priznanja, ki jih še vedno dobiva knjižnica od udeležencev.

Bili bi krivični, če ne bi omenili tudi izredne prizadevnosti preprostih anonimnih sodelancev v najbolj odmognjenih vasesh in naseljih, ki s takozvanimi potupočimi knjižnicami opravljajo naloge knjižničarjev. Nekateri v svojih kovčkih po najbolj oddaljenih vasesh letno sposodijo bralcem tudi do 700 knjig.

D. Sedej

V pondeljek bo v Kranju uprizoritev komične opere Don Pasquale

V Prešernovem gledališču bo v pondeljek, 31. marca 1969, ob 19. uri uprizoritev komične opere **DON PASQUALE**.

Skladatelj komične opere Gaetano Donizetti je svojo opero napisal, ko je bil star 21 let, luč razuma pa mu je ugasnila še preden je dopolnil 50 let, vendar je kljub kratki umetniški poti napisal kar 73 opernih del. Vsako delo je skomponiral v rekordnem času, največ v 14 dneh, pri Pasqualu pa je to šlo še hitreje, napisal ga je v 10 dneh. In vendar je Pasquale resnična mojstrovina, veliko delo italijanske operne tvornosti zaradi svoje neposrednosti, globoke čustvenosti, prefinjene komike in čudovite karakterizacije oseb na odrui.

V komični operi, katera doživlja na vseh opernih odrih sveta polno uspeha, bodo vloge tolmačili člani ljubljanske opere:

Pasquale: — Ladko Korošec — bas; **Norina:** Sonja Hočvar — soprano; **Dr. Malatesta:** Marcel Ostaševski — bariton; **Ernesto:** Rajko Koritnik — tenor; **Notar:** Drago Čuden — tenor.

Koncertna poslovalnica bo z organizacijo te predstave omogočila vsem ljubiteljem operne umetnosti prijeten užitek. S to predstavo pa bo počastila tudi 25-letnico umetniškega dela umetnika — mojstra pevca Ladka Korošca.

Nastop folklorne skupine »Karavanke«

Prispevamo za gradnjo spomenika NOB

Folklorna skupina »Karavanke« iz Tržiča se je domači publiki s svojim novim programom predstavila na prireditvi »Prispevamo za gradnjo spomenika NOB«. Čisti dobiček s te prireditve so folkloristi namenili skladu z gradnjo spomenika NOB v Tržiču.

Novi program tržičke folklorne skupine je obsežnejši in bogatejši od prejšnjega. Pod strokovnim in umetniškim vodstvom Marjana Vodenjova so mladi plesalci in plesalke pripravili vrsto folklornih plesov. Publiki v Tržiču so predstavili gorenjske, prekmurske, istrske, hrvatske,

ske in srbske piese, precej aplavza pa so poželi solisti.

Največ preglavic delajo folkloristom narodne noše. Svoje narodne noše imajo le za gorenjske, belokranjske, prekmurske in istrske plese, druge noše pa si morajo izposojati, izposojevalnina pa je precej visoka. Zato bodo skušali v okviru finančnih možnosti čimprej kupiti lastne noše za hrvatske in srbske plese.

S svojim novim programom namerava folklorna skupina »Karavanke« nastopiti še v nekaterih gorenjskih krajih, pa tudi drugod.

Vlado B.

Dobri človek iz Sečuana

Tretja premiera v gledališču Tone Čufar

V sredo zvečer so v gledališču Tone Čufar na Jesenice uprizorili igro nemškega dramatika Brechta »Dobri človek iz Sečuana.« Amatersko gledališče je tretjo premiero v letošnji sezoni posvetil V. kongresu zvezke kulturno-prosvetnih organizacij Slovenije z željo, da bi kongres zadovoljivo rešil vse probleme kulturnih organizacij in uspešno opravil svojo analogo.

Nemška pisatelja Bertolda Brechta (1898-1956) prištevamo med dramatike svetovnega slloca, saj je v svojih delih tako izvirno in prepriljivo pokazal družbo in svet, v katerem je tudi sam živel. — V dramah ostro biča hudo, sovraščvo, neumnost, izkorščanje in se zavzema za boljši, humani svet pravice in dobrote. Zaslovel je z znameno »Beraško opero« in nadaljeval z deli: Švejk v drugi svetovni vojni, Mati Korajža, Galileo Galilei in drugimi. Z dokaj zahtevno parodijo DOBRI ČLOVEK IZ SEČUANA nas je hotel pripeljati do bridkega spoznanja, da človek mora izkorščati, če noče, da bi ga drugi.

Mlada Šen Te, ki s svojo dobroto pridobi naklonjenost

Slikar Ljubo Ravnikar

Tam, kjer se končuje Kranj, blizu cerkvice, katere zvonik ravno še vidi prek ostankov nekdanjega mestnega zidu, stoji hiša slikarja Ljuba Ravnika. Ne vem, kako in kdaj so jo postavili, vem le, da graditeljem ni moglo biti lahko, saj raste naravost iz strmega področja nad dolino Save. Njena južna stena, polna oken, kokerira z rebrastimi strehami in vitkim dimnikom tovarne Iskra. Tako nenavadno lego ima ta stavba, tako osamljena je, da urbanisti niso vedeli kam bi jo prišeli, zato je ostala brez običajne hišne tablice, brez krstnega lista, če hočete.

Pritisnil sem na kljuko in vstopil. Dražeč vonj po tobaku iz pipe mi je udaril v nos. Zidovi dolgega hodnika, čez in čez prekriti s slikami, so lovili moje poglede in jih kot magnet priklepali nase. A vse te je le majhen delček bogastva, le drobec slikarskega opusa, skritega za osvetlimi stenami brezimne zgradbe. Toliko podob kot sem jih videl v Ravnikarjevem ateljeju, v prostorni svetli sobi, kamor sva se zatekla z gostiteljem, najdeš le še malokje.

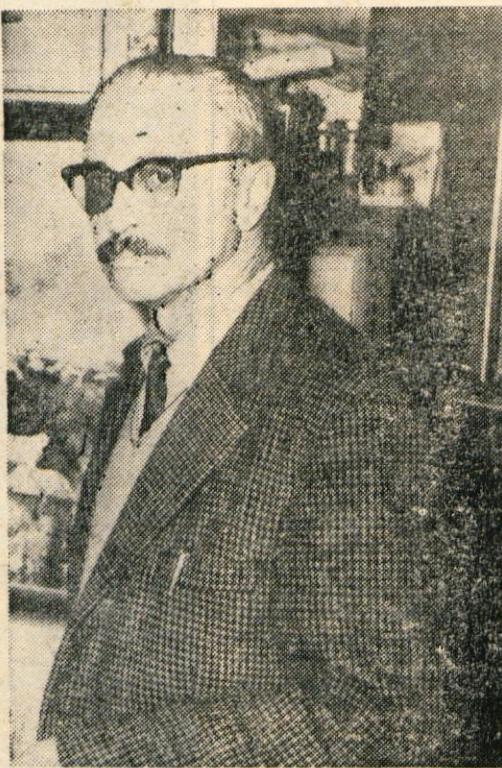
»Plod večletnega dela so,« je povedal slikar. »Veliko mi pomenijo, mnoge od njih bi za nobeno ceno ne dal iz rok.«

Prijetno je bilo ždeti za orjaško delovno mizo, nastlano z rizbami, papirji in skicami, revijami, izrezki iz časopisov, dragocenimi plastikami in pepeelniki, ki so dajali prostor nadih tople domačnosti. Srkala sva kavo, kadila in se pomenkovala. Možaku kramljanje ni delalo preglavic. Sveže in živo so zvenele njegove besede, ko je pripovedoval o sebi.

»Rodil sem se leta 1905 v Ljubljani. Po končani realki me je veselje do slikanja zavabilo na Dunaj, na tamkajšnjo slikarsko akademijo. Uspešno sem jo končal, se vrnil in postal svobodni umetnik. Kot mladega likovnika so me takratne razmere v svetu, prebujoči se delavski razred in zlohotna senca vojne, ki je že trkaла na vrata, silile, da sem se posvečal predvsem socialni tematiki.«

Iz pod jedkega slikarjevega čopiča so prihajale stvarite, polne obtožbe, grotesknosti in boleče simbole. Ciklus grafik o hlapcu Jerneju, nekakšnih scenskih ilustracij oziroma diapozitivov, je režiser Ferdo Delak uporabil v svoji kolektivni drami Hlapec Jernej, ki so jo leta 1937 igrali v ljubljanski Operi.

»Eden od priznanih kritikov tistega časa me je raztrgal na kosce,« sem zvedel od umetnika, ki so ga spo-

mini vsega prevzeli. »Slovenija bila tedaj cenzura in oblast moji večji nasprotinci.«

Zaradi drznih grafik se je moral večkrat zagovarjati bil posebno dobro zapisan policiji. Seveda pri njej ni Predvojni revolucionarji in komunisti so vse prepogosto obiskovali Ravnikarjev atelje nad Tavčarjevim hramom, da bi žandarjem ne postal sumljiv.

Prvo samostojno razstavo je mladi slikar priredil leta 1940 v Ljubljani. Nekaj mesecov kasneje so fašistične armade pregazile Jugoslavijo. Naš današnji intervjuyanje je bil spričo naprednih, svobodomiselnih idej med prvimi, ki jih je okupator interniral. Njega in peščico njemu podobnih domoljubov so Italijani odpeljali v tabrišče v Abruzzih.

»Nič kaj rad se ne spominjam tistih dveh let pred kapitulacijo Musolinijevega režima. Po vdaji Italije smo sicer ušli na svobodo, toda Nemci so nas kaj kmalu spet zajeli. Morali smo kopati protitankovske jarke in garati kot živila. K sreči mi je čez nekaj mesecov, ob ameriški ofenzivi blizu Rima, uspelo uiti.«

Tako se je Ravnikar znašel med zavezniki. Vtaknili so ga v begunko-ujetniško taborišče Aversa pri Neaplju. Življene tamkaj ni bilo slabo, hrane so imeli na pretek. Ravnikar pa je kot slikar dobil celo svojo lastno delavnico. Začel je slikati, upodabljjal je vse — od razrte pokrajine in hiš do oficirjev, ki so prihajali k njemu, hoteč se portretirati.

»Večino del iz tistega časa hranijo v muzeju NOB v Ljubljani. 430 slik šteje celotna zbirka slik, mislim.«

Januarja 1945 so Američani begunce predali Angležem.

zadnje ostanke nekdanjih lepot.«

Pobaral sem, ga kaj misli o sebi kot slikarju, kakšna razvojna pota je ubiral njegov genij in v katero skupino likovnikov sodi dandanes.

»Na to vprašanje ni tako enostavno odgovoriti. No, sprva, v mladosti, sem bil vsekakor ekspresionist, poln zanosa in patosa. Kasneje, po burnih vojnih doživetjih in potem, ko sem se umiril ter preselil v Kranj (l. 1946), je nastopilo obdobje poetičnega realizma. Toliko o stilu. Sicer pa menim, da slikar neprestano išče nove rešitve, da se stalno, čeprav po malem, spreminja. Kadar preučujem svoja dela izpred nekaj let, ponavadi ugotovim, da mi danes marsikaj na njih ne ugaja in da bi za marsikaj našel drugačne likovne rešitve.«

no eden najbolj plodnih slovenskih likovnikov. Njegova dela so občudovali prebivalci mnogih krajev naše ožje domovine.

»Otvoritvena razstava v Prešernovem muzeju je bila moja. Nato sem najbolj pososen,« je pristavljal in potez na njegovem razoranem venču živahnom obrazu so se razlezle v nasmeju.

Popila sva že vso kavo, ogorki cigaret pa so siliči čez rob pepelnika. Moj sobesednik je znova naphal pipo, vstal in me povabil, naj si ogledam še nekaj slik, ki so jih polne vse stene in koti stanovanja. Brkljal sem torej med njimi, jih občudoval ter se nazadnjem ustavil pred razkošnim tihožjem.

»Všeč vam je, kajne? Meni tudi. Krizanteme so čudovite rože. Ljudje jih po krivici istovetijo s smrtjo. To ni

U žarišču

Iz najnovejših Ravnikarjevih slik pa veje nekaj, česar umetnik pravi »industrijska romantika«. Tovarne, počrnelle strehe in dimniki, umazane stene, kupi železarskih odpadkov, olje — to so motivi, ki jih je slikar odkrival med svojim križarjenjem po Jesenicah.

Potem sva se zopet vrnila k razstavam. Koliko jih je imel po vojni? Sobesednik ni vedel točne številke. 30 do 40 samostojnih, od tega 6 v lanskem letu, sem zvedel po krajšem molku. Ravnikar je, vsaj kar se tega tiče, verjetno iz internacije.«

Kot ste verjetno že uganili, sodi Ljubo Ravnikar med tiste likovnike, ki se prilagajo času in dogajanjem. Je slikar, ki ne izbira tematike, ampak tematika izbira njega. Ce so ga kot mladeniča pritegnili socialni problemi, vreme množic, ni nič manj pogumno zgrabil za čopič, ko je bilo treba upodobiti razvaline porušenih mest in ob bomb razdejano pokrajino. Znane so tudi njegove ilustracije — 20 poljudnoznanstvenih knjig je opremil z njimi. V njegovem ateljeju, kjer prevladujejo slike iz povojnega obdobja, sem videl nekaj tihožij, največ pa je tamkaj motivov iz narave, razpadajočih lesenihi hiš in dvorišč, napol porušenih stavb in mostov.

»Bolujem na starih motivih, privlači me vse, kar izgina, kar podirajo, da bi napravili prostor nesmiselnim novotarijam. Moral bi se roditi 100 let poprej. Takrat je človek še imel kaj občudovati. Danes pa — poglejte tele podobe, te čudovite stavbe, ki jih že zdavnaj ni več. Hodil sem okrog in slikal, hoteč zajeti na papir ali na platno še

žalno cvetje, primerno le za grobove. To je cvetje ljubezni in veselja, zato sem poleg vase narusal knjige Balzakovih Okroglih povesti, me je poučil avtor.

Sence v sobi so se podaljšale. Dan je temelj. Nadela sva si sukni in jo mahnila po ozkih kranjskih ulicah proti središču. Ravnikar namreč zelo rad zahaja v klub gospodarstvenikov, kjer ob čitanju časopisov preživi nekaj prijetnih večernih uric. »Mnogo berem, zanimala me, kaj se dogaja po svetu,« mi je zaupal ob slovesu.

I. Guzelj

GORENJSKI MUZEJ V KRANJI — V Mestni hiši je odprta stalna arheološka, kulturno-zgodovinska, etnografska in umetnostno-zgodovinska zbirka, v Galeriji v Mestni hiši pa razstava slikarjev Borisa Jesiha, Kostje Gatlaka in Hermanna Gvardjančiča.

V baročni stavbi v Tavčarjevi ul. 43 je v I. nadstropju na ogled stalna muzejska zbirka: Slovenska žena v revoluciji in razstava slikarskih del Dore Plestenjak-Slane.

V Prešernovi hiši je odprt Prešernov spominski muzej v Galeriji pa razstava likovnih del Tomaža Salamuna.

Galerijske in muzejske zbirke so odprte vsak dan od 10.—12. in od 17.—19. ure.

Podjetje za PTT promet Kranj ponovno razpisuje za torek, dne 1. aprila 1969

javno dražbo

za prodajo karamboliranega avtomobila

IMV 1000 Combi v nevozemnem stanju.

Javna dražba bo navedenega dne v Kranju, Sejmische 2, s pričetkom ob 9. uri.

PODGETJE ZA PTT PROMET
KRANJ

V spomin doktorju Lojzu Dolharju

Prejšnjo nedeljo zvečer nas je prešenetila žalostna vest, da je v naših gorah v bližini Jalovca omahnit v smrt slovenski rojak in znan zdravnik iz Trbiža — doktor Lojz Dolhar.

Tako rad je imel naše planine, pozimi in poleti jih je obiskoval — zdaj jim je dobroval še svoje življenje! Morda je kruto ob Dolharjevi smrti misliti na željo vojščakov, ki ne žele umreti v postelji, pač pa na bojišču, in na kapitan, ki si prav tako želi omahniti v smrt na visokem morju — najstarejši planinci pa prav hrepene poslednjem objemu ljubljnih gor. — In tako je bilo tudi s planinskim entuziasmom Dolharjem — našel je smrt v okolju ki mu je bilo vse življenje najljubše.

Kakor iskreno sočustvujejo z zdravnikovo rodbino, tako nam je hudo tudi za Slovence v Kanalski dolini. Svet so osiroteli za zavednega rojaka, ki jim je bil kot popularni zdravnik in umetnosti poznavalec (zbral je za celo galerijo likovnih umetnin) eden od voditeljev Slovencev ob Beli, pod Višnjami in pod Kukom.

V letih po vojni je bil zaradi svojega ugleda poklican pred zavezniško razmejitveno komisijo. Kot neomajno zaveden Slovenec se je trudil, da bi resnica zmaga in da bi bili narodnostno-manjšinski pravic deležni tudi Slovenci v Kanalski dolini. Prav lani je minilo 50 let od njihove pripadnosti pod Italijo...

Zemške ostanke tega izvrstnega moža, požrtvovalnega zdravnika in vrlega Slovence, so izročili domači zemlji na pokopališču v Žabnicah (ki so poleg Ukev še edino trdno slovensko oporišče Slovence v Kanalski dolini) v tork, dne 25. t. m. Slovenska beseda in slovenska pesem sta pospremili našega prijatelja na poslednji poti.

Doktorja Lojza Dolharja pa se bomo zvesto spominjali rojaki na tej in oni strani meje.

C. Z.

V angleškem novinarskem besednjaku je izraz »unevente, ki po naše dobesedno pomeni »ne-dogodek«. Ta izraz uporabijo takrat, kadar se zgodi nekaj, kar so vsi nestrpo pričakovali, v resnici pa je dogodek prav neznanen. Mi pravimo, da se je iz slona rodila miš. In na prvi pogled je bil tak »ne-dogodek« tudi sestanek političnega posvetovalnega odbora varšavske zveze. To je najvišji organ te zveze, saj so v njem voditelji partij in vlad ter zunanjih in obrambnih ministri članic varšavske zveze.

Zadnji se je na treti sestanek lani marca v Sofiji, to je pred okupacijo ČSSR. Medtem pa se je zgodilo marsikaj. Med drugim so Rusi razglasili tako imenovan dokument Brežnjeva o omejeni suverenosti socialističnih držav, prav v zadnjih dneh pa je prišlo do hudi spopadov na kitajsko-sovjetski meji na Daljnem vzhodu in do hude zaostritve odnosov med Pekingom in Moskvom. Zato je bilo razumljivo, da so vsi napeto pričakovali, kaj se bo zgodilo na sestanku sveta.

Predvsem so ljudje pričakovali, da bodo Rusi poskušali pridobiti vse članice sveta za Izjavo, v kateri bi ob sodil kitajsko početje in obtožili Maočetungovo vladu kot napadalko. Rusi so baje to res poskušali doseči, to-

da nobena izmed drugih članic ni bila posebno navdušena, a najmanj romunska delegacija na čelu s Ceausescum, ki ni hotela o tem nič slišati. Sestanek je bil popoldne, namesto dopoldne in tudi to je kazalo, da se za kulisami nekaj prerivajo.

Potem je prišlo presenečenje. Javni sestanek je trajal samo kakih 80 minut — delegati so priti samo na uro pogledat v Budimpešto, so govorili nekateri novinarji — in potem so objavili uradno sporočilo.

V tem sporočilu niso bili niti z besedico omenjeni Kitajci. Niti besedice ni bilo o Vietnamu ali Srednjem vzhodu samo splošne fraze o bratskem sodelovanju članic zveze in o zboljšavah strukture zveze, ki jih bo izvedel vrhovni poveljnik Jakubovski. Poleg sporočila je bil — in to je bilo presenečenje — še poziv evropskim narodom, da bi se skupaj s članicami zveze sestali na evropski konferenci, ki bi obravnavala varnost in mir v Evropi. Poziv je zelo vlijuden in miroljuben, v njem ni zaslediti nobenega rožnjanja z crožjem ali grožnje.

V popolnem nasprotju je še z marsikatero ostro izjave

vo sovjetskih voditeljev pred nekaj dnevi.

Potemtakem sestanek v Budimpešti le ni bil tako neponemben dogodek. Po tistem, kar ni povedal javnosti, je dejansko marsikaj povedal. V prvi vrsti je povedal, da je Moskvo precej prestrašil kitajski zmaj in da si želi zavarovati hrbet ali čelo v Evropi. Sovjetska zveza je spet uporabila argumente popuščanja in ljudi v miru v Evropi, kakor pred dvema letoma na sestanku sveta v Bucarešti. In medtem ko so prvi odmevi na drugi strani ugodni, je vmes slišati svarilne glasovne, da bi morala Sovjetska zveza zdaj tudi z dejavnimi podprtji svojo dobro voljo in dokazati, da nova ameri ni samo muha endnevica, ampak nova, konstruktivnejša politika. Toda dokler ne bo rešena češkoslovaška kriza, bo dvom ostal.

Gоворiti, da je položaj na Srednjem vzhodu slab in da se iz dneva v dan slabša, je prav tako, kakor govoriti, da sovraštvo lahko pripreme do vojne. Položaj na Srednjem vzhodu je že tako dolgo slab, da so se ljudje na to navadili. Toda to ne spreminja dejstva, da bo — če

bo šlo tako naprej — kmalu spet počelo.

V resnici poka skoraj vsak dan. Ali topovi čez Sueški prekop ali izraelska letala bombardirajo Jordanijo ali raznese vojake in civiliste skrita mina. Toda predsednik med temi nasilnimi dejanji postajajo čedalje krašji in vse skupaj se spreminja v eno samo verigo nasilstev in povračilnih udarcev, tako da se utegnejo ljudje spet znati v vojni, ne da bi pravzaprav vedeli, da so v vojni. Egipt je zdaj spet nabit s sovjetskim orožjem in je že skoraj pozabil na poraz leta 1967. Izrael tudi ne manjka orožja. In nelzogljivo mora spet početi. Velesile se sicer menjajo, kako bi to preprečile. Toda dokler se gasilci povarjajo, ali bodo sploh gasili ali ne, jih utegne požar prehiteti.

Ljudje in dogodki

Tri zlate medalje za gamsovo trofejo

Lovska soba s štirimi stenami, na zidovih pa prek 100 lovskih trofej. Ne zameriti, če sem omenil sobo s štirimi stenami, saj menda ni nihče pričakoval, da bom pisal o sobi s tremi ali petimi zidovi. Pa vendar sem se v Kelihovi lovske sobi domislil, da bi potrebovala še peto steno; le tako bi leščanski lovec lahko razstavil vse dragocene trofeje.

»V 52-letni lovski karieri sem uplenil 10 jelenov, 10 velikih petelinov, 15 ruševcev, na Češkem pa tudi muflone in lopatarje. Nemogoče je točno povedati število

Miloš Kellh

uplenjene divjadi. Na stenah je 58 gamsovih in 55 srnjakovih trofej.« Na gamsovi trofeji sredi stene sem zagledal tri medalje, na sosednji trofeji pa spet tri medalje.

»Sodeloval sem na mednarodnih razstavah,« je pojasnil Kelih, »ta gamsova trofeja je bila uplenjena 1935. leta v Kamniški Bistrici. Doselej je dobila tri zlate medalje in sicer na mednarodni lovski razstavi 1954. leta v Düsseldorfu, istega leta v Novem Sadu in 1960. leta v Firencih. Drugi dve gamsovi trofeji, ena iz triglavskega pogorja, druga iz Kamniške Bistrici, sta dobila tri srebrne medalje. Tu je še četrta gamsova trofeja, ki je na lovskih razstavah dobila tri bronaste medalje.«

Tovariš Kelih je visok, postaven mož, po izgledu mu ne bi prisodil, da je že pol stoletja lovec. Pa vendar je tako! Sprehod po gozdu krepi duh in telo. Sprehod lovca po naravi je privlačna in zanimiva rekreacija, resa pa včasih tudi naporna. Iz razgovora sem hitro razbral, da ni domačin. »Rojen sem v vasi Sele na Koroškem,« je začel pripovedovati, »po plebiscitu, po prvi svetovni vojni, sem prišel v Jugoslavijo in se zaposlil kot revirni gozdar v Kamniški Bistrici. Kasneje sem bil dolgo let nadzornik lovišč v Dubanovečkem Zabranu pri Petrovraždinski občini.«

Med vojno je Kelih od prvih dni sodeloval z narodnoosvobodilnim gibanjem. Po vojni se je vrnil v Slovenijo, kjer je služboval kot direktor ali pravnik gozdnih gospodarstev v Kamniku, Novem mestu, na Bledu in v Kranju, dokler se končno ni ustavil kot upokojenec v Lesach.

Nikamor se mi ni mudilo. Saj je z lovcem prijetno kramljati. Toliko zgodobic kroži o njihovih dogodivščinah.

Medtem ko mi je Kelih pripovedoval, kako je bil njegov oče lovski gonjač pri grofu Holenburgu na Koroškem, sem občudoval veliko jelenovo trofejo. Kaj ne bi, saj je v moji navzočnosti tovariš Kelih izmeril dolžino veje rogovja, ki meri ravno 103 cm. »Trofeja ima 193 točk. Je popoln deseterak,« je še dodal, čeprav se v besedi zaklad lovsko terminologije preveč ne razumem.

Ali je na Gorenjskem preveč ali premalo lovcev?«

Vprašanje ga sploh ni iznenadilo. »Po vojni je bilo na Gorenjskem 600 lovcev, zdaj pa jih je okrog 1000. Mnene posameznikov, da je lovcev preveč, nima trdnih temeljev. Pravih lovcev, gojiteljev, ni nikoli preveč. Kdo goji, lahko potem tudi lov — tako pravi pregovor.«

Kaj pa dívji lovci? »Divjih lovcev v klasičnem pomenu

besede skoraj ni več. Včasih je bilo veliko ljudi nezaposlenih, pa so zato tavali po gozdovih in lovili divjad. Nekoč je bil lov privilegija bogatih, drugi so bili le gonjači. Bogati so pripadale trofeje in meso, gonjačem kosti. Danes so ljudje zaposleni in nimajo časa, da bi se ukvarjali z divjim lovom. Kdo ima veselje do lava, ima vse možnosti, da se včlaní v lovsko organizacijo. Lani smo na Gorenjskem sprejeli 32 novih članov.«

»Kaj še lahko poveste o lovu pri nas?«

»Lovstvo v Sloveniji je na visoki ravni v svetovnem merilu. To potrjuje tudi razmah lovne turizma. Odlikovane trofeje dokazujojo, da je kakovost naše divjadi na zavidiljivi ravni. To je vsekakor zasluga pravilne lovne politike.«

V letosnjem lovskem letu je bilo vloženih v lovišča na Gorenjskem več tisoč faznov in nekaj sto jereblic. Fazana in jerebice kupujemo v Cerkljah. Zaradi poplemnitve smo iz Češke uvzeli nekaj sto zajcev. V kratkem bomo z Brionov dobili nove muflone. Naj nihče ne misli, da lovci samo streljam divjad. Letošnjo zimo smo bili v skrbih, kako se bo prehranila in prezimila divjad.«

Tovarišu Kelihu smo zaželi dober pogled.

J. Vidic

MEGLENIKROG

44.

Peter je zagledal mogočno, sivo barkaso, ki je plula po reki navzdol. Celo s te ne majhne daljave je lahko spoznal močno oboroženo posadko na njej.

»Kaj pa je to?«

»Rečna policija,« je pojasnil Flagg. »Nekoliko mi pomagajo, veste.« Pogledal je Petra in si zamišljeno trl brado. »Sicer pa, ka ste že ravno tu, bi vam rad dal dober nasvet, ki si ga, prosim, vzemite k srcu.«

»In to bi bilo?«

»Da bi v prihodnje držali svoj jezik za zombi, mladi mož!« je vzikel Flagg. Sinoč je malo manjkalo, pa bi nam bili naprtili še en umor. Veste, niman toliko časa, da bi ga po nepotrebni trosil za vaše neumnosti. To je brezobirno, razumel. Po mislite nekoliko na Newallu, ki je zaradi vas moral biti vso noč končati, ali pa name, ki garam tu, da bosta nazadnje ostala od mene le še kost in koža, samo da bi razvzeljali zadevo. Vi pa nimate nobenega bolj pametnega opravka kot ponujati tem Sovam ugodne prilike za zlodestva. To pa ne pojde več tako dalje, Mr. Rael.«

»Skrušen vam padam k nogam,« je svetohlinsko zatrjeval Peter.

Toda Flagg je bil vzvišen nad tem nörčevanjem. »Skrušenost je lepa čednost in nič ne stane!« Prizgal je svojo debelo cigaro in puhal predse, še vedno nekoliko hud. »Danes sem bil pri Taperju, pri mlademu inspektorju, s katerim smo včeraj govorili,« je nadaljeval in pri tem pozorno opazoval Petra. »Zelo je je izjemno, da bi našel vaga policišta.«

Peter je osupljen molčal. »Toda od nekod je vendar moral priti,« je nazadnjem zemeleno izjavil.

Flagg je priklimal. »Čisto pravilno! Od nekod je moral priti, toda od kod, to bi mi vsi nadvse radi vedeli.« Grozeče je zažugal prstom. »Pazite nase, mladi mož, samo to vam lahko svetujem! Sinoči ste raztrobili na vse kraje, da ste v parku videli Dargila in povedali sem vam že, kaj si mislim o tem, zato ne bom ponavljal. Toda poleg tega ste sinoc sičali tudib najbolj nevarnega zločanca v vsem Londonu. Da, celo govorili ste z njimi in zato, da je izginil, kot bi se bil vdrl v tla. Težko je dihal. »Od kdaj pa slutite to?«

»Odkar sem včeraj govoril s Taperjem. Saj je dejal, da je stražmojster, ki je včeraj v tistem rajonu opravil službo, bil mlad človek.« Presunljivo je pogledal Petra. »Povedal vam bofci, kako je bilo. Charke se je najbrž do govoril z Mac Grathom za sestanek v parku Batterséa, ker je menil, da je sokriven, ki ne more več govoriti, najbolj zanesljiv. Preskrbel si teorej pelerino in čelado in v tej preobleki se da marsik skruti, tudi bodalo. Naj-

zadela ista usoda kot Mac Grath, to vam lahko podpišem, če želite.«

Peter je odprtih ust buljil vanj. »Mislite na ... na stražmojstra?«

Flagg je namrščil čelo. »Na stražmojstra, da! Temeljito sem pretuhtal to reč in sem prepričan, da se ne motim. Bil je to veliki neznan šef Sov, ki ga že tako dolgo zman lovimo. Ta stražmojster je bil Mortimer Chark!«

Mortimer Chark! Peter je nemo streljal v inspektorja in je tisti hip vedel, da se da samo na ta način razložiti ne pojmljivo obnašanje stražmojstra, prav tako pa tudi to, da je izginil, kot bi se bil vdrl v tla. Težko je dihal. »Od kdaj pa slutite to?«

»Odkar sem včeraj govoril s Taperjem. Saj je dejal, da je stražmojster, ki je včeraj v tistem rajonu opravil službo, bil mlad človek.« Presunljivo je pogledal Petra. »Povedal vam bofci, kako je bilo. Charke se je najbrž do govoril z Mac Grathom za sestanek v parku Batterséa, ker je menil, da je sokriven, ki ne more več govoriti, najbolj zanesljiv. Preskrbel si teorej pelerino in čelado in v tej preobleki se da marsik skruti, tudi bodalo. Naj-

brž je zabodel Mac Grath, ne da bi ga prej svaril.«

Peter je naenkrat zavil, da ga obhaja slabost. Negativno je zril v Flagg. »Milice je žrl v Flagg. Mislim, da imate prav, kajti ko sem gooril z njim, je z roko segel pod pelerino in polsili sem, da išče svojo bolzenico.«

»In tedaj so prišli tisti iri, je sprehačlci?«

»Da natanko tisti tremiek so se pojavili.«

Flagg se je hripavo zasmjal. »No, ko bo vse pričajal, se morate svojim rediljem oddolžiti in ne štejeti pri tem denarja, kajti to ste jim dolžni!«

»To vam je obljubljeno, le poudaril Peter in vzdržel rdeči misli, kako bližu smrtni življeni. Nepreračunljiva smrtna življenja je več podpisov Jakoba Aljaža kot vodja šole in poznejšega triglavskoga župnika, pa tudi podpisov učiteljev J. Peharca in Ivana Tomiča. Do leta 1880 so bila vsa spričevala izdana v nemščini. Katehet Jakob Sušnik in Janez Molj pa sta pisala že slovenska spričevala — zadnja v nedeljski ponavljalki šoli.

»Vpisalo se je 100 vajencev, od teh 56 čevljarjev. Upravo šole je prevzel ravnatelj tržiške štirirazrednice Jožef Kragl, ki je vodil do svoje smrti leta 1905. Solo je razdelil na tri razrede: pripravljalni, prvi in drugi. V pripravljalni razred, v katerem je bila velika večina čevljarjev, so vstopili zlasti vajenci

iz okolice Tržiča s ponajboljšim predizobrazbo. Vajenci iz Tržiča, ki so izdelali 4-razredno osnovno šolo, pa so bili vpisani v prvi razred. Pouk se je pričel 17. X. 1882 in je bil skoraj 14 let v starici župnijskega činka imena župnikov: Alojza Koširja (ki je kot kranjski kapelan previdel dr. Franceta Prešernega), Riharda Franka in Frančiška Špindala. Poleg katehetov J. Juvana in Jožeta Lavtičarja (potrošnika) je več podpisov Jakoba Aljaža kot vodja šole in poznejšega triglavskoga župnika, pa tudi vseh učiteljev. Ker je bila strokovna javnost, zlasti pa občina, ki je dala za šolo tudi večjo podporo, v nemščini rokoh, je šola dobila uradno ime: Gewerbliche Fortbildungsschule.

Med podpisniki spričeval je razvidno, da so poučevali na nedeljski ponavljalki šoli razen verouka tudi čitanje, računstvo, pisanje in posameznih strok ter te predmete tudi redovali. Saj je bil nedeljski ponavljalki pouk vajencev pravzaprav v sklopu 4-razredne tržiške nemško-slovenske ljudske šole.

»In tedaj so prišli tisti iri, je sprehačlci?«

»Da natanko tisti tremiek so se pojavili.«

Flagg se je hripavo zasmjal. »No, ko bo vse pričajal, se morate svojim rediljem oddolžiti in ne štejeti pri tem denarja, kajti to ste jim dolžni!«

»To vam je obljubljeno, le poudaril Peter in vzdržel rdeči misli, kako bližu smrtni življeni. Nepreračunljiva smrtna življenja je več podpisov Jakoba Aljaža kot vodja šole in poznejšega triglavskoga župnika, pa tudi podpisov učiteljev J. Peharca in Ivana Tomiča. Do leta 1880 so bila vsa spričevala izdana v nemščini. Katehet Jakob Sušnik in Janez Molj pa sta pisala že slovenska spričevala — zadnja v nedeljski ponavljalki šoli.

»Vpisalo se je 100 vajencev, od teh 56 čevljarjev. Upravo šole je prevzel ravnatelj tržiške štirirazrednice Jožef Kragl, ki je vodil do svoje smrti leta 1905. Solo je razdelil na tri razrede: pripravljalni, prvi in drugi. V pripravljalni razred, v katerem je bila velika večina čevljarjev, so vstopili zlasti vajenci

Tradicija tržiškega čevljarstva (5)

Obrtna nadaljevalna šola

četku 20. stoletja v Tržiču še pretežna večina.)

Ze kot vajenc sem slišal pregovor, da rekrut in »junger« še vrag in hotel biti. Za vajence je veljala v tržiškem narečju le beseda »junger«, za obrtno nadaljevalno šolo pa »Gewerbeschule« ali »jungerška šola«. Tudi vsa imena orodja so bila v popačeni nemščini, kar se še danes često sliši.

Za marsikaterega fanta, zlasti za tistega z dežele, je bila velika spremembra, ko je kot »veseli pastir« stopil z očetom ali materjo v hišo učnega mojstra, med povsem tuje ljudi. Navadno je bil fant kakšna dva tedna ali več na poskušnji, potem je pa mojster svojega novega »jungra« pred predstojništvo ceha oz. kasnejše čevljarske zadruge vdinjal. Določila se je učna doba, plačilo pristojbin, hrana pri mojstru. Za obliko so skrbeli na vodno starši, mojster se je pa obvezal za naravno in strokovno vrgo vajence. Začela se je učna doba.

Andrej Tišer

Geotehnika v Sudanu

Zagrebško podejtje Geotehnika je nedavno tega podpisalo pogodbo za 400 arteških vodnjakov, ki naj bi jih njihovi strokovnjaki izvrstili v Sudanu. Delo bi opravili v treh letih in pol.

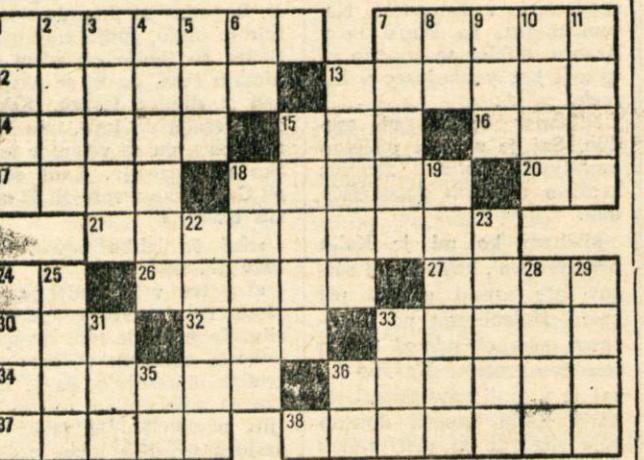
Varnostni pasovi za vse

Vsi vozniki avtomobilov v Franciji bodo morali do leta 1970 namestiti v svoje automobile varnostne pasove. Novi francoski predpisi namreč zahtevajo, da so vsi prednji sedeži opremljeni z varnostnimi pasovi. Predpisi med drugim tudi omrežujejo hitrost vožnje novincem v prometu. Vsi, ki še nimajo eno leto voznikega dovoljenja, bodo morali imeti na svojih avtomobilih oznako 90, kar naj bi pomenilo, da ne smejo voziti več kot 90 kilometrov na uro.

Nikoli prepozno

Neizurjeni možgani starijo hitreje, kot možgani, ki neprestano dela. To je sicer že stara resnica, ki je šolnikom dobro znana. Čim kasneje prencha intelektualni trening, to je učenje in čim dlje traja šolanje ter poklicno izobraževanje, tem manjša je nevarnost, da bi se v možganskih centrih nabrali pigmenti staranja, ki slabe spomin. To so ugotovitve raziskav s katerimi se ukvarjajo raziskovalci staranja možganov. To pomeni, da je velikega pomena, da se odrasli izobražujejo tudi v poznih letih. V starejših letih popušča le hitrost učenja, ne pa tudi spomin in inteligenco.

NAVPIČNO: 1. gorovje v Južnem Iranu blizu Perzijskega zaliva, 2. država na Blízjem vzhodu, 3. hrvaški pesnik in pisatelj, udeleženec NOB, po osvoboditvi smrti predsednik Prezidija Sabora Hrvatske (Vladimir, 1876–1949), 4. sir ožemček, 5. angleški brinjevec, 6. hrvaški športnik, 7. potegljaj, 8. avtomobilska oznaka Oglina, 9. vrsta razvezeta, 10. brezdušno, mehanično urjenje, 11. mesto v Italiji ob Jadranski obali, Južno od Acone, 13. žitoradna pokrajina v Jugoslaviji, 15. germanski bog groma, 18. kraj na Hrvatskem (Gorski Kotar), ki so ga zavzale enote XVIII. slov. divizije I. 1943., 19. reka, ki teče skozi Rim (orig.), 12. mlad pes, 23. pristanišče na Škotskem, zahodno od Glasgow, 24. ime avstrijskega skakalca Bradla, ki je kot prvi človek skočil čez 100 m na planški skakalnici, 101 m I. 1936., 25. tehnika, 27. okrajevano upora v Rusiji proti bojarom in bogatim trgovcem, poražen 1670 (Stenjka Timofejevič), 15. kralica za dative, 16. proga, 17. živalski mladič, skotivit, 18. stalna oblika Ilirske plemi, 20. kem. znak za litij, 21. skakalec iz NDR, ki je postavil I. 1960 nov rekord na planški skakalnici, in sicer 127 m (Heldnaut), 24. kem. znak za silicij, 26. vojaški duhovnik, 27. tehnika, 30. okrajevano in ljubkovalno moško ime, 32. naslov nekdanjega ruskega vladarja, 33. biser, 34. gledanje, 36. eden izmed dveh Norvežanov bratov Ruud, ki je dosegel 1. 1934 v Planici svetovni rekord z 92 m, 37. škrka, ravna stran, 38. žaljive.

VODORAVNO: 1. naš skakalec, ki je kot prvi Jugoslov skočil 102 m na planški skakalnici 1947 (Rudi), 7. že umrl slov. skakalec, ki je dosegel leta 1948 v Planici najdaljši skok med Jugoslovani, 120 m (Janez), 12. eden izmed treh mušketirjev, 13. ameriški filmski in gledališki igralec, bil je popularni umetnik (»Casablanca«, »Humpfrey, 1899–1957), 14. opevani vodja kozaska upora v Rusiji proti bojarom in bogatim trgovcem, poražen 1670 (Stenjka Timofejevič), 15. kralica za dative, 16. proga, 17. živalski mladič, skotivit, 18. stalna oblika Ilirske plemi, 20. kem. znak za litij, 21. skakalec iz NDR, ki je postavil I. 1960 nov rekord na planški skakalnici, in sicer 127 m (Heldnaut), 24. kem. znak za silicij, 26. vojaški duhovnik, 27. tehnika, 30. okrajevano in ljubkovalno moško ime, 32. naslov nekdanjega ruskega vladarja, 33. biser, 34. gledanje, 36. eden izmed dveh Norvežanov bratov Ruud, ki je dosegel 1. 1934 v Planici svetovni rekord z 92 m, 37. škrka, ravna stran, 38. žaljive.

Miha Klinar: Mesta, ceste in razcestja

Domovina

III. DEL

213

drug drugemu govorila, da sva pred nekaj urami zasledovalcem za las utekla, potem pa, ko sva povedala kje, spoznala, da smo se udarili med sabo. Se sreča, da smo slabo streljali!«

»Kaj ne povesta, saj ... saj ...« je vse strah pomisliti, da bi se lahko med seboj pobili.

»Dovolj nepotrebnih govorov! Vsi smo živili. Vojne je konec in tudi mi bi radi svatovali,« vpije Anton, tako da je slišati do bližnjih hiš, iz katerih prihajajo domačini, kolikor že niso od daleč opazovali Marijino slovo do domače hiše in vasi in ki bi že zdavnaj prišli bliže; da bi se, potem ko bi se mati in hči ob slovesu izjokali, tudi sami poslovili od Marije in svoje prve in najboljše borianske cerkvne pevke. Prišli bi že k njej, ko bi se nenadoma ne pojavilo pet oborženih moških, v katerih so spoznali oba Uršičeva fanta, Rozikinega fanta Andreja in še dva neznanca.

»Glej, glej!« se čudijo.

»Oba Uršičeva sta v zelenem kadru,« ne morejo verjeti.

»Torej stari Kragulj ni lagal, ko je govoril o Antonu.«

»Toda Jakob! Jakob je bil vendar obsojen na smrt in pomilovan.«

»Gospod Bajderle?« gleda Stefi svojega starega znanca in prijatelja in ne more verjeti, da je skoraj že izgubil vlastno očesko.

»Gospod Bajderle?« gleda Stefi svojega starega znanca in prijatelja in ne more verjeti, da je skoraj že izgubil vlastno očesko.

»Ljudje se spominjajo župnikove pridige, ko je pridal o »čudežu« in božji milosti, ki jo je izprosila molitev domačih — Uršičevih in Kraguljevih, zakaj župnik je vendar govoril tudi o obeh Kraguljevih fantih — Jakobu in Petru in ne samo o Uršičevem Jakobi.«

Tudi Kraguljeva dva sta dezertirala in so ju ujeli ter pripeljali v Kobariško naravnost pred starega Kragulja, ki ga je potem kap. nesrečnika judeškega.

»Jakob, moj fant!« ga treplja tudi očesko.

»Mimo, oče, mimo,« ponavlja Jakob, zarezan zaradi ljubezni, ki je deležen od svojcev.

Toda tudi Anton je tu in bi mu starši in drugi stisnejo roko.

Dragoceni listini

Nove pridobitve Prešernovega spominskega muzeja v Kranju

»Vse to pišem s stališča raziskujočega historika; in le slovstveno zgodbinstvo zamore to zanimati.« — Dr. Avgust Žigon, leta 1904.

Pa kljub tej misli učenega prešernoslovcu priobčujem to novico v gorenjskem družinskem prijatelju Glasu. Seveda bi bilo bolj prav, če bi to sporočilo — v bistvu bolj strokovno kot kramljajoče — izšlo v kaki slovstveni reviji. Pa vendar se sem odločil za Glas: kajti v Kranju je l. 1904 izšel tudi slovenski ponatis iz Poročila gimnazije pod naslovom: »Avgust Žigon objavlja zapisni akt Prešernov.«

To pomembno prešernoslovsко delo tedanjega gimnaziskoga profesorja doktorja Avgusta Žigona je izšlo v Kranju — naj bo torej tudi ta zapis, ki je tesno navezan na njegovo študijo, objavljen v Kranju — na tako popularen način, kot je bilo Žigono razmišljanje objavljeno v gimnazijskem letnem izvestju. Nikakor pa ne bo narobe, če ráhlo predvidimo občasno (vsak drugi mesec) izhajanje posebne priloge Glasu »Po Prešernovih stopinjah«. V tej prilogi (na štirih straneh) bi se našel prostor za take prešernoslovske zapise, ki po svoji strokovnosti in pomembnosti za širše slovensko območje, ne sodijo v okvir vsakotedenških poljudnih kramljanj o pesniku in njegovem življenju.

Cetudi današnji zapis ni tako izrazito strokoven — potrudil se bom vse, kar je zapoltenega, povedati bolj po domače — so vendar nekateri drugi, ki jih predvidevam, take narave, da jih zares ne morem uvrstiti med kaka »kramljanja«. V mislih imam, povem le za primer, objavo novih prevodov Prešernovih pesmi v nekatere evropske in izvenevropske tuje jezike. Ti prevodi še niso bili objavljeni (imam jih v tipkopisih) pa bi bilo prav, če bi bili v prešernoslovju vsaj evidentirani. Ce pa ne izidejo v javnem tisku, tudi navadna registracija ni mogoča.

Za zdaj povem le to, da mi leže v miznici neobjavljeni prevodi Prešernovih pesnitev v portugalsčino, v romunščino, v albansčino, v arabščino ter v črnske jezike kiswaili (Angola), ouolof (Senegal) in foulah (Gvineja). — Prevode v furlanščino sem v Glasu (25. jan. t. l.) že objavil.

RACUN ZA TISK POEZIJ

Dne 15. decembra 1846 je ljubljanski tiskar Jožef Blaznik (sam se je podpisoval »Jos. Blasnik«) dotiskal 1200 izvodov Prešernovih Poezij, ki pa jih je založil pesnik sam.

Stroški natiska in drugi spremni stroški so znašali 338 goldinarjev in 40 krajcarjev (1 goldinar = 60 krajcarjev).

Izkupička od svojih Poezij pesnik ni imel nobenega; pač pa je ob svoji smrti celo dolgoval tiskarju Blazniku 52 goldinarjev in 28 krajcarjev. — Vendar pa je ostalo v hrambi pri Blazniku ob Prešernovi smrti še 597 neprodanih izvodov Poezij. Vrednost teh pa naj bi tiskar dolgoval pesnikovim dedičem — skupno 570 goldinarjev.

Tako je bilo ob Prešernovi smrti, ob zapuščinski razpravi. Pozneje pa so tekle obrestiti, stroški advokatovi pa tudi Blaznik sam je postavil nove izračune.

Po prvotnem je bila vrednost Poezij določena po prodajni ceni, t. j. po 1 goldinar za vezan izvod. Tako bi pripadalo avtorju nekaj nad 700 goldinarjev čistega honorarja. Dejansko pa sta se tiskar Blaznik in zastopnik Prešernovih dedičev dr. Anton Rudolf sporazumela, da ocenita vrednost preostalih izvodov Poezij po vrednosti tiskarskih stroškov, kar pa je zneslo seveda dosti manj. Za 600 nevezanih izvodov sta določila le po 13 krajcarjev vrednosti, češ da je Prešerna stal izvod Poezij le 12 in sedem osmin krajcarja. To je res, če stroške natiska delimo s številom natisnjeneh izvodov.

A Prešeren je izdal v samozaložbi pesni, ki so bile njegove! Torej za rokopis, korekture, za ureditev — za ustvaritev svojih Poezij, za to, celega svojega življenja najsvetješje delo — pa nič! In tako se je Blaznikov dolg pesnikovim dedičem znižal na pičilih 130 goldinarjev ...

Ta denar je Ana Jelovškova res dobila, da bi vsaj nekaj časa mogla prezivljati svoja izvenzakonska otroka, sad njene ljubezni do Prešerna ...

ODKRITJE NA KONCEPTU

Ta dejstva so znana. Nantanko jih je razčlenil že pokojni učenjak doktor Avgust Žigon (1877-1941), ki je vse svoje življenje premišljeval Prešerna, njegovo delo in njegovo življenje. (Doktor Žigon je ustrelili na ljubljanski ulici italijanski fašistični vojaki).

Objavil je oba Blaznikova računa:

Prvega, ki ga je tiskar napisal tik po pesnikovi smrti — zaradi svoje terjatve v znesku 52 goldinarjev in 28 krajcarjev; račun ni datiran, vendar ga uradni zapisnik o Prešernovih dolgovih z dne 22.

marta 1849 omenja; s tem pa je listina časovno dovolj precizirana;

drugega, ki ga je tiskar napisal štiri leta pozneje; datiran ga je z dne 1. julija 1853.

Izvirnik tega drugega računa, ali bolje: obračuna, je sedaj v arhivu Prešernovega spominskega muzeja. Račun je sopodpisal dr. Anton Rudolf kot zastopnik dedičev dr. Fraceta Prešerna. Na tem računu so tudi prištete 2,5 % obresti za šest let in šest mesecov (skupno 55 goldinarjev in 2 krajcarja) ter izdatki za odvetnika (14 goldinarjev).

Obe ti dve listini sta v prešernoslovju znani že od l. 1904. — Hotel pa sem spontoma le to novico povedati, da se izvirnik druge listine sedaj nahaja pri nas, v pesniškem muzeju.

Hkrati s to listino pa mi je prišel nedavno v roke tudi nekak koncept za ta, drugi Blaznikov račun.

Koncept pa je že bolj zgorven. Datiran je s 1. julijem 1853, pripis na njem, pisan z že starčevsko tiskarjevo roko, pa je datiran s 17. marca 1866.

To pa je bilo tudi leto, ko je pri Otonu Wagnerju izšel prvi ponatis Prešernovih Poezij. Stritarjev slovstveni in estetski uvod je Prešerna pravzaprav znova odkril in pesnika postavil na mesto, ki mu gre.

Knjigotržec Oton Wagner, Nemec iz Nürnbergra, se je l. 1860 naselil v Ljubljani in odprl »prodajalnico knjigarških, umetniških in muzikalnih reči«. Gospodaril je slab, prišel v konkurs in leta 1867 pobegnil iz Ljubljane; kam, nihče ne ve.

Njegovo imetje je bilo prodano na dražbi. V tej konkurni masi pa so bile tudi založne pravice pesnika Prešerna. Odkod Wagnerju ta pravica?

Blaznik te pravice ni imel, ker je Prešeren Poezije založil sam, dasi tega ni omenil na naslovni strani knjige, kot je danes navada.

Odgovor na to Žigonovo vprašanje, kako so mogli dati v Wagnerjevo konkurzno mase založne pravice Poezij, je bil le molk in ugibanje. Tembolj je stvar zagonetna zato, ker je v neko kupčiško knjigo, ki jo je pravica zasegla po knjigotržcem begu, Wagner sam zapisal, da je založno pravico Poezij kupil od Blaznika. Žigon se sprašuje: »Ostane odprto vprašanje, koliko je na tem resnice?« In tudi to vemo, da je Blaznik prodal Wagnerju vse izvode Poezij, kolikor mu jih je še ostalo. To je Blaznik smel storiti, saj je vse preostale izvode odkupil in položil o tem točen obračun. Koliko izvodov Poezij pa je prodal

Wagnerju, tega doslej nismo vedeli.

Odgovor na oboje vprašanje nam posreduje prav ta koncept račun s svojim pripisom:

»105 eksemplarjev nevezanih prodal gospodu Otonu Wagnerju, skupno z založniško pravico za 200 goldinarjev. — Ljubljana, 17. marca 1866. — Jož. Blaznik.«

Torej je Wagner govoril resnico!

Iz tega pripisa zvemo mimo tega še število Wagnerju prodanih izvodov, in ceno zanje skupno z založniško pravico.

Na konceptu je tudi označena za defektne strani na tiskovnih polah. Besedilo je na konceptu nekoliko drugačno — sicer res nebistveno — kot na originalu. Obe listini sta seveda pisani v nemščini, s frakturo — pač po šesti tedanjega časa. Papir prve listine je modrikast, papir koncepta pa rahlo rumenkast. Prva listina je pisana na dvojni poli starega pisarniškega formata (34 cm — 21 cm), koncept pa je pisana na enem listu.

Tiskar Jožef Blaznik
(1800—1868)

Malo kateri tiskar je bil tako tesno povezan z slovstvo kot prav Jožef razvojem slovenskega Blaznika. Ni tiskal le Prešernovih Poezij, pač pa tudi Novice v vseh letih izhajanja. Zgodno Danico, Levstikove Pesmi, knjige Slovenske Matice, še prej pa Korytkovo zbirko Slovenskih pesmi kranjskega naroda, Kranjsko Čbelico, knjige Mohorjeve družbe, Cigaletov slovar in drugo. — Blazniku pripisuje naša slovstvena zgodovina tudi dokajšnjo vlogo pri ustanavljanju Novic. In ko je prevzel založništvo nemške Carniolije, se je trudil, da bi mu dovolili tiskati tudi slovensko literarno prilogo. — Nekak monopol pa je Blaznik imel s tiskanjem vsakoleptih praktik, ki so bile pri ljudeh močno priljubljene, od Vodnikovih časov pa do najnovnejših dni. (Saljivo nadaljuje to tradicijo Pavlihova praktika, ki v obliki in prestrosti koledarskega dela posnema stare Blaznikove praktike).

Kdo pa je bil ta zanimivi možak, čigar ime smo tolkokrat brali na naslovnih straneh knjig Prešernove dobe in še poznejših?

Jožef Blaznik (na računih se je podpisoval Blasnik, v knjigah pa je tiskal svoje ime Blasnik), tiskar in založnik, se je rodil 7. februarja 1800 v Idriji, umrl pa je v Ljubljani, dne 23. junija 1872.

Tiskarske obrti se je izučil v Ljubljani, več let se je izpopolnjeval v tujini (Gradec, Regensburg in Mainz). V Ljubljani je nato vstopil v Retzerjevo tiskarno, se poročil z lastnikovo hčerko in kmalu je nosila tiskarna njegovo ime.

Bil je očitno izobražen, razgledan in podjeten možak. Z obširnim strokovnim znanjem je svojo tiskarno kmalu postavil na prvo mesto med podjetji svoje stroke. Bil je trezen in varčen človek. Vendar pa se je tudi udeleževal ljubljanskega družabnega življenja.

Jožef Blaznik je bil prvi, ki je na Kranjskem tiskal knjige in časopise v novem črkopisu, v gajici. Tiskal pa je tudi knjige v metelčici. In celo Baragi je tiskal knjige za njegove Indijance v Ameriki.

V zakonu so se Blazniku rodile tri hčerke. Najmlajša med njimi Aleksandrina, se je poročila z dr. Josipom Poklukarjem, pozneje im prvim slovenskim deželnim glavarjem.

Zakoncu so se Blazniku rodile tri hčerke. Najmlajša med njimi Aleksandrina, se je poročila z dr. Josipom Poklukarjem, pozneje im prvim slovenskim deželnim glavarjem.

Dobrosrčnost Prešerna nam najlepše izpričuje pismo, ki ga je pesnik pisal tiskarju Blazniku iz Krana v Ljubljano. V prevodu se pismo glasi:

Ljubi prijatelj!

Na prošnjo gospoda biblioteškega skriptorja Mihaela Kastelca Ti dovoljujem, da porabiš presežek tistega zneska, ki se bo morebiti nabral po poravnaji Tvojih tiskarskih stroškov za moje Poezije, v kritje tiskarskih stroškov za novo naklado 3. bukvice Čbelice.

Tvoj odkritosrčni prijatelj
Dr. Prešeren
Kranj, dne 8. rožnika 1847

Res je tiskar Jožef Blaznik po tem pooblastil izplačal Mihi Kastelicu 50 goldinarjev za kritje stroškov drugega natisa Čbelice. — Tako je Prešeren, sam potreben kakega denarja — če že zase ne, pa vsekakor za svoja otroka — daroval razmeroma visok znesek. — V pismu, naslovljenu na Blaznika, nam pada v oči prijateljski ton in domačje tikanje. Torej sta si bila Prešeren in Blaznik več kot samo poslovna prijatelj!

Črtomir Zorec

Po telefonu

— Je tam uredništvo Glasa? Veste kaj, v sredini številki ste pisali o Skolu, in ste to kratico pisali z malimi črkami. To je pa že prehuda. Ali sploh veste, kaj pomeni ta kratica? Pišete tako kot bi pisali kramp ali lopata — z malimi črkami. Dobro vem, da se piše takole: SKOJ-a. Kar druge časopise poglejte!

Neznana tovarišica. Po telefonu vam žal nisem mogel razložiti oziroma mi niste dovolili. Malo žaljivo pa je, da sprašujete uredništvo časopisa, kaj pomeni kratica SKOJ.

A. U.

Pozna jo že vsak šolar in seveda tudi njen pomen. Prebrali ste prispevki Umirali so sekretarji Skoja. Oprostite, toda čudim se nad tem, da ste ob tej vsebin oz. veličini te mlaadinske organizacije utegnili misliti na to, kako se piše kratica. Prav pa je le takole. Z veliko pišemo le začetnico, čeprav se nesklanjana kratica piše z velikimi črkami; npr. AVNOJ — pri Avnoju, nikakor pa ne pri AVNOJ-u. Sicer pa poglejte Slovenski pravopis na strani 90 in 91.

A. U.

V NEKAJ STAVKIH

POLJSICA PRI GORJAH — Te dni so zbrane nove ulične svetilke (fluorescenčne), ki imajo avtomatsko priziganje in ugašanje. Namestili so jih šest tako, da je celo vaško omrežje poti kaj dobro osvetljeno. Pobudnik za to je bila krajevna skupnost Zg. Gorje.

POLJSICA PRI GORJAH — Kakor je že mnogim znano, je naš predel odličen za gojitev črnega ribeza. Sneg je že skopnel in lastniki teh nasadov že pridno obrezujejo, ker niso zmogli vsega v jeseni zaradi zgodnjega snega. Novi sneg, ki je te dni zapadel, je kar dobrodošel za ribeza, da ga zadržuje pred zgodnjim brstenjem. Letos je že veliko snega po hribih in naše predele rad zajame nočni hlad še v prvih dneh maja in je zato nevarnost pozebe.

ZALOG — V nedeljo, 30. marca, popoldne bo dramska sekacija iz Dola pri Ljubljani uprizorila v Zalogu pri Cerklih Veseloigro v treh dejanjih Glavni dobitek. Ceprav je v letošnji sezoni gostovalo v Zalogu že nad deset amaterskih skupin, je za igre še vedno veliko zanimanja. -an

DRAŽGOŠE — V planinskem gostišču v Dražgošah bo danes (v soboto) zvečer triindvajseti redni posvet planinskih društev Gorenjske. Posvet organizira planinsko društvo Železniki. Govorili bodo o bližnjih rednih letnih občnih zborih planinskih društev na Gorenjskem, o gradivu za skupščino planinske zvezve Slovenije ter o programu dela medobčinskega odbora gorenjskih društev. -an

PRESERNOV PEVSKI ZBOR V TRBOVLJAH — Prešernov pevski zbor gostuje danes (v soboto) v Trbovljah. Po uspelem koncertu v Celju, na tekmovaljanju pevskih zborov na RTV Ljubljana bo koncert kranjskih pevcev v Trbovljah še poglobil nadaljnje sodelovanje in izmenjavo gostovanj s prijateljskim pevskim zborom Zarja iz Trbovelj. -ar

ZIROVNICA — V deževnih dneh so travniki in hiše ob cesti Žirovnica-Zabreznica poplavljene. Odvečna voda je tudi večna tema na vseh zborih občanov, često pa tudi vzrok za prepire med sosedmi. Zato so tudi na zadnjem zboru volivcev na Selu sprožili vprašanje kanalizacije, ki naj bi omogočila odtekjanje vode.

Program predvidenih komunalnih del za letošnje leto v jeseniški občini predvideva 10 milijonov S din za ureditev kanalizacije v vseh Selu, Zabreznica in deloma Žirovnica. Letos naj bi napravili potrebne načrte in morda že tudi začeli z deli. — J. V.

TURKI »OBLEGAJO« JESENICE — Vsak dan pripeljeta iz Turčije dva posebna vlaka na Jesenice s potniki za Zahodno Nemčijo. Med njimi so tudi taki, ki potujejo neorganizirano. Avstrijska obmerna policija, ki vstopa na vlake že na Jesenicah, pa take potnike zavrača in jim kljub veljavnim potnim listom ne pusti potovati prek Avstrije. Zato se vsak dan, posebno pa ob sobotah in nedeljah, veliko takih potnikov obrne na vodstvo postaje na Jesenicah, kjer prosijo za prekinitev mednarodnih vozovnic. Nekateri turški državljanji pa poskušajo iti prek meje mimo avstrijskih kontrolnih organov. Vendar pa se jih večina mora vrniti v Turčijo. — B. B.

BUKOVŠČICA — Dramska sekcija KUD Bukovščica je nedavno tega pripravila ljudsko komedijo Davek na samce. Domačemu občinstvu so se že predstavili, z igro pa namenljajo tudi gostovati po okoliških krajinah. Predstava je lepo uspela, predvsem po zaslugu mladih igralcev. Vse majhne spodbujajo pa jim lahko opromimo, saj letos sploh niso mogli dobiti režiserja in so si morali pomagati sami. — Mi.

Število članov AMD ni zadovoljivo!

Kamniško AMD, ki je že precej let močno aktivno, ima svojo dejavnost usmerjeno predvsem v športno in vzgojn dejavnost. Seveda pa vsekakor ne morejo biti zadovoljni s članstvom društva. V prihodnje bo nujno treba vključiti še več motoriziranih občanov.

Lani so organizirali mednaroden cestno hitrostne dirke, ki se jih je udeležilo prek 90 tekmovalcev iz 12 držav. Dirke so bile lani prvič v mednarodnem okviru, medtem ko so v prejšnjih letih organizirali državne. AMD Kamnik je tudi soorganizator že tradicionalnega rallyja Litija — Kamnik — Lukovica, vendar tu največkrat pogrešajo številnejše udeležbe. Društvo sodeluje tudi pri pripravi rallyja AVNOJ, v minulem letu pa so se po-

bratili z mestni Travnik in Sarajevo in tako z njimi in s sosednjim društvom sodelujejo ob večjih prireditvah.

V minulih dveh letih so pripravili 9 tečajev, ki se jih je udeležilo 169 tečajnikov, od teh jih je 166 opravilo vozniški izpit. Za poučevanje ima društvo tri automobile Zastava 750 in TAM 4500.

V minulih letih je društvo pripravilo predavanja o cestno prometni vzgoji, največ za kolesarje v okoliških osnovnih šolah. Testirali so 250 učencev in podelili 50 zlatih, 100 srebrnih in prav toliko bronastih. Uspešno so opravili teste tudi gimnaziji, ki

so jih poučevali profesorji gimnazije. Sodelujejo tudi s komisijo za prometno varnost pri urejanju vozišč in znakov.

Kamniško društvo se lahko povhali s tekmovalcem, ki je v kategoriji 50 ccm šesti v svetovnem merilu. To je Janoš Stefe, ki se udeležuje vseh najkvalitetnejših in najmočnejših zastopanih tekmovanj in dirk. Njegov oče Matevž pa skrbno vzgaja mlade tekmovalce v najnižji kategoriji in tako bo najbrž v prihodnjih letih že več odličnih tekmovalcev zastopal barve Kamnika.

T. Smolnikar

Preureditev gostilne Stari Mayer

Znana gostilna Stari Mayer v Kranju je glede ureditve in opreme že zelo do trajan obrat. Zato se je gostinsko podjetje Jelen odločilo, da bo gostilno preuredilo tako, da bo imela urejene sanitarni naprave, specializirano pivnico piva in avtomatsko kegljišče. Ker je objekt pod zaščito, bo s predvideno preureditvijo zunanjosti ostala nespremenjena, notranjost pa bo tudi zadržala sedanji stil. Tako bo

gostilna ohranila svojo določeno tradicijo zaradi katere jo cenijo domači in tuji gosti. Sredstva za preureditev v višini 1.364.000 dinarjev je odobrila Gorenjska kreditna banka, kar zagotavlja, da bodo dela do jenih dokončana.

Del navedenega zneska bo uporabljen še za preureditev drugega nadstropja in manzarde hotela Jelen z namenom, da bo pridobljenih 26 novih ležišč.

S. L.

Več sodelovanja na Gorenjskem

Taborniki iz odreda Severne meje Tržič in odreda Kriške gore Križe so na letni skupščini Zveze tabornikov občine Tržič pregledali svojo aktivnost in sprejeli program.

Lansko leto je bilo uspešno za tabornike v tržiški občini. S svojo aktivnostjo se zlasti lahko povhali taborniki iz Križ, ki so si s pričazdevnim delom pridobili počitalo Izvršnega odbora Zveze tabornikov Slovenije. Tržiški taborniki so se lani kljub finančnim težavam udeležili vseh pomembnih taborniških akcij. Bili so na Sutjeski, na republiškem orientacijskem tekmovaljanju, na republiškem taborniškem mnogoboju, na tekmovalju za Milovanovičev memorial in na drugih akcijah. Taborniki OKG so pripravili v počastitev občin-

skega praznika orientacijski pohod.

Na skupščini so predstavniči družbenopolitičnih organizacij obljudili tabornikom več pomoči, saj je taborniška organizacija dobila v pravah na vseljudsko obrambno pomembno mesto. Letos se bodo tržiški taborniki, zdaj jih je že okrog stotipadeset, udeležili vseh pomembnih taborniških akcij, utrdili bodo notranje delo v oddih in svojo organizacijo skušali čim bolj razširiti.

Sodelovanje tabornikov na Gorenjskem doslej ni bilo ravno najboljše.

Taborniki so izvolili tudi nov izvršni odbor ZTOB, za predsednika pa je bil izvoljen dolgoletni taborniški dečavec Marjan Dolinar.

V. Barabaš

APRIL — mesec Pavlihe

10 x po 50.000,- S din

100 x po 1000,- S din

Ob 99-letnici PAVLIHE!

Podrobnosti o razpisu
berite v PAVLIHI!

JESENICE — V torek popoldne je bil v Kazini na Jesenicah sprejem za učence osnovnih šol Tone Čufar in Prežihov Voranc, ki so v okviru tekmovaljanja Partizanska zgodba napisali najboljše zgodbe. Najboljši s tega tekmovaljanja, ki ga je organizirala občinska skupščina Škofja Loka, so že bili nagrajeni. Sprejem za jeseniške učence je priredil občinski odbor ZZB NOV Jesenice Mladim avtorjem nagrajenih partizanskih zgodb so podarili knjigo Pod Mežakljo in Karavankami so se uprli... Knjige so prejeli: Rezka Lipovec, Marko Brejc, Bojan Klinar, Jože Osredkar, Jasna Keber, Snežana Odar, Gorazd Koblar, Zdenka Gričar, Tea Vengust in Sabina Zupan. — J. V.

Peter Jovanovič riše za vas

3+4 je osem. Ne, osem pa že ni. Ali bi vprašal sestro? Ja, da se mi bo smejala. Oh, saj ni tako težko. Čakaj, da pomislim: 3+4 je, je... sedem. Seveda, samo potruditi se je treba, pa gre.

Lojze Zupanc:

Prvi april

Prvi april je menda v vseh evropskih deželah prikupni dan potegavščin. Na ta dan si ljudje lahko privoščijo norčije in si izmišljajo stvari, ki jih nikdar in nikjer ni. Celo časopisi si smejo privoščiti šale, ne da bi prišli pri brvcih v zamero.

Tudi pionirji radovljške osnovne šole so med narodnoosvobodilno vojno za prvi april tako potegnili Švabe za nos, kot že dolgo nihče ne.

Bil je zadnji marčev dan v zadnjem letu okupacije Gorenjske, ko so komandanu Švabske posadke v Radovljici napisali pismo in ga še istega dne oddali na domači pošti. V tem pismu so mladi prebrisanci na dolgo in široko lagali, češ da so zavedni pristaši genialnega Hitlerja in poborniki za veliki nemški rajh.

»Zato hočemo«, so pisali nadalje v pismu, seveda v brezhitnih nemščini, »spomagati hrabrim nemškim vojakom v Radovljici, da bi čimprej iztrebili partizane.«

V nadaljevanju je pismo vsebovalo sporočilo, da je med Lipnico in Puštim gradom podzemeljska votlina, ki jo domačini imenujejo Častiljiva jama. »V tej jami je urejena bolnišnica za ranjene partizane,« se je končavalo pismo, ki so ga pionirji seveda podpisali z izmišljenimi imeni...

Komandant radovljške Švabske posadke je pismo še istega dne popoldne dobil v roke. Od začudenja je kar zazivgal in si veselo mel roke. V debeli volovski glavi mu je kar šumelo od veselega razmišljanja, kako bo za herojsko uničenje partizanske bolnišnice dobil visoko odlikovanje.

Naslednji dan je že naszegodaj zjutraj dvignil na noge vse frice, telefo-

nčno pa je zaprosil za pomoč še posadko iz bližnje Kamne gorice. Zasnival je namreč veliki bojni načrt, kako bo ranjene badite žive ujel ali pa vse do zadnjega ranjence pobil.

Tako sta v zgodnjih juntranjih urah na dan prvega aprila dve koloni Švabov korakali proti Častiljivi jami — ena iz Radovljice, druga iz Kamne gorice — hoteč ranjene partizane vkleščiti v obroč iz katerega bi bil vsak umik nemogoč. Komaj so se na streljaj približali Častiljivi jami, so iz pušk, brzostrelk in celo iz prenosnega topiča usmerili ogenj proti njej. Nič se niso čudili, da iz jame ni bilo nobenega odziva. »Zdaj je tamkaj vse drobno, si je mislil švabski oficir, ki je vodil bojno operacijo. »Petnajst minut smo jih zasipali s kroglama.«

Tedaj se je dodober zdanilo in švabski lajtnat je zagledal nad vhodom v podzemsko jamo nekakšno belo ponjavjo. »Aha, bela zastava!« je vzkljnil. »Predajajo se!«

Še tisti trenutek je poslal k jami patruljo. Potlej je čkal njenega povratka in si nestrprno grzel nohte.

A kako je preklinjal in se penil od brezmočne jere, ko so se Švabi, ki so bili v patrulji vrnili iz jame, blatni od nog do glave, ker so gazili po dnu podzemke jame, kjer je bilo blatno, da se jim je sluzavi glen kar cedil od škornjev. Namesto pobitih partizanskih ranjencev pa so prinesli svojemu komandanu od krogel preluknajo belo rjuho, na kateri je bilo z veliki črkami narisano tole:

Hahaha! Hahaha! Hahaha!

PRVI APRIL

Iz šole domov

Kakšne reči se dogajajo na poti iz šole domov? Marsikdo tega ne ve in tudi ne verjame. No, sedaj, ko smo že nekoliko večji, se več ne temepo in ne lovimo. Tudi vseh grmov in steza, vseh luknenj in vogalov ne oberemo.

Ko sem hodila v tretji razred, smo šli poleti s sošolci prav na Turn in potem okoli jezera domov. Pozimi pa smo se hodili drsat na predvorsko jezero. Nekajkrat sem pošteno padla in se udarila na glavo. Ko sem nekoč prišla na led, hoteč se dričati, je bilo že dokaj toplo, vendar se je led zdel še trden. Sošolec je prvi stopil nanj. A komaj se ga je dotaknil, že se mu je udrlo. Do kolen je bil moker. Doma seveda tega ni povedal. A vse se izve. Tako so za nezgodo slišali tudi starši. Prepovedali so nam hoditi na jezero.

Sedaj smo se že spametovali.

Jožica Robnik, 7. a razred os. š. Matija Valjavec, Preddvor

Kača v senu

Med poletnimi počitnicami sem z mamo odpotovala na cddih k sorodnikom na deželo. Prve dni na kmetiji sem bila bolj žlostna, ker sem mislila na dom. A kmalu sem se vsega privadila. Pomagala sem teti. Začeli smo hoditi na eno tiro oddaljen travnik po seno. Pomagala sem grabiti. S sestrično sva tudi hodili po malico.

Bilo je ravno nekega dne popoldne. Sonce je zahaja. S stricem sva polja seno domov. Kasneje sva sestrična in jaz morali gnati konja napajat. Nato sva ga vpregli in šli na travnik po seno. Stric je rekel, naj pohitiva, ker naju že čakajo, zato sva priganjali konja v dir. Nenadoma, na videz brez razloga, pa se je žval ustavila. Nekajkrat sva jo udarili, a nič ni pomagalo. Tetka je prišla bliže, hoteč ugotoviti, kaj se dogaja. Stopila sem z voza in zagledala pred kupom sena kačo. Takoj se je skrila. Tetka ni opazila ničesar. Povedali sva ji, da je v senu kača. Nato sva se s konjem na daleč ognili kupu. Takrat sem spoznala, kaj je pravzaprav živalski instinkt, ki je konja opozoril na nevarnost.

Marija Kalan,
7. a razred
os. š. Matija Valjavec,
Preddvor

S Šolskih klopči

Mamina dobrota

rad vreden človek in pravi sin naše domovine.

Kondi Pižon, 4. razred
os. š. Matija Valjavec,
Preddvor

Aljehinova obramba

Prva poteza črnega Sg8 — f6 je videti slaba in v nasprotju s pravili, kako igrati otvoritve. Vendar pa ideja črnega ni slaba: izizza belega, da s kmeti preganja črnega skakača, potem pa z bočnimi udari skuša razbiti bele kmete v središču. Oglete si to otvoritev:

1. e2 — e4	Sg8 — f6
2. e4 — e5	Sf6 — d5
3. c2 — c4	Sd6 — b6
4. d2 — d4	d7 — d6
5. f2 — f4	d6 : e5
6. f4 : e5	Sb8 — c6
7. c1 — e3	Lc8 — f5
8. Sb1 — c3	e7 — e6
9. Sg1 — f3	

in tako pride do približno izenačene pozicije.

Jaguar je od vseh svojih mačjih sorodnikov najbolj krivočen. Tej, največ dva in pol metra dolgi zveri, pravijo tudi panter. Živi v Južni Ameriki, v pragozdovih. Prav kot njegov črni bratranec (o njem smo pisali minuto soboto) rad pleza po drevju. Je izredno gibčen in borben. Lovi ponoči, najraje v mesečini. Pre tem klavčem ni varno nobeno živo bitje, brez oklevanja napade tudi mnogo večje in na pogled močnejše živali. Nestrokovnjak bo težko ločil med njim in leopardom, kajti podobnost je res izredna. Oba sta namreč zlatorumene barve in posuta s črnimi lisami, le da so pege na jaguarjevem kožuhu večje in bolj oglate. Je tudi daljši, vendar nižji od svojega azijskega sorodnika. Po obliki in velikosti telesa bi ga že najlaže primerjali s tigrom. In še ena zanimivost: jagurja ne boste videli v nobenem cirkusu, saj ga je nemogoče zdresirati. Preveč divje, krvolocene in uporne so te zveri. (ig)

Zarazpis: Da bi bili svobodni

Moj stari oče v partizanih

Dne 2. decembra 1944 je šel moj stari ata v partizane. Še isto noč je bil dodeljen v Prešernovo brigado. Ta se je takrat zadrževala na Lavtrškem vrhu. En mesec je bil v tej brigadi, nato pa so ga poslali naprej, na Primorsko. Tam je bil odrejen v ruski bataljon obvezcev. To je bilo v Spodnji Idriji, ki so jo partizani deloma že osvobodili.

Granata iz sovražnikovega topa je prav tistega dne pada v sredo ruskega bataljona. Mnogi so bili rajeni. Moj stari oče — ostal je živ in zdrav — ter še en tovarš

sta morala priskrbeti konje in vozove, s katerimi so zvezili ranjence v bolnico v Mrzli Rupi. Nekateri od borcev so izgubili roko ali nogo. Trem je ob eksploziji odtrgal glavo. Strašno je izgledala notranjost Lavtarjeve hiše. Tla so bila prekrita s krvjo. In vse to so morali do dneva pospraviti.

Mrtve so pokopali in hišo očistili. Stari oče je še naprej ostal v ruskem bataljonu. Tudi po svobodi ni zapustil njegovih vrst, ampak je bil vojak še 11 mesecev.

Alma Bozovičar, 4. razred
os. š. Trata

Plašč na sliki je primeren za pomladansko garderobo. Mehko tkano blago v pepita vzorcu je krojeno v ozek plašč z V-izrezom. Ob robu plašča in ob žepih je prišla bela vrvica. Gumbi so filigranski. Na tak način lahko pomladite tudi lanski ali predlanski plašč.

Nevarna cigareta

Nekadilcem se je končno uresničila dolgoletna želja. V avtobusih so namestili napis — Kaditi prepovedano. Nekateri avtobusi imajo tudi takšen napis, ki se prižge, če je kdo do potnikov pozabil abecedo. Lučka utripa toliko časa, da potnik cigaretu ugasne. S temi napisi v avtobusih so nekadilci dosegli nekakšno enakopravnost s kadilci: pravico do čistega zraka.

Ce bi merili gostoto prašnih delcev v zakajenem avtobusu ali v kakšnem zaprtem prostoru, kjer ima na primer četrtina ljudi prižgano cigaretu v roki, bi se prav gotovo zgrozili. Sicer pa izgoreli delci tobaka ne bombardirajo

**Družinski
pomenki**

Klobuk — pika na i

Res bo držalo, da je klobuk pika na i, vendar pri nas ženski svet nosi pokrivala navadno le pozimi zaradi zaščite pred mrazom. Da pa je klobuk izrazito modni dodatek, bo seveda držalo. Klobuk je drag modni dodatek, ki velja približno toliko kot novi ženski čevlji. Zato je v omari navadno le eno pokrivalo v barvi, ki je v skladu s skoraj celotno ženino garderobo.

Odgovarjam jamo bralkam

C. V. iz Žabnice smo dolžni še en odgovor. Sprašuje, na koliko časa naj menjajo poslednjo perilo: na dva ali na tri tedne.

Najbolje je menjanje poslednjega perila na dva tedna, še posebno, če perilo perete v stroju. V treh tednih pa je perilo že toliko umazano, da sta včasih potreben dve predpranji. Poleti bi vam svetovala celo, da ga menjate na deset dni. Priporočljivo pa je kar najpogosteje menjanje pižam ali kar pač oblečemo za noč. Naše telo odda med nočnim počitkom tudi do pol litra vode, skozi kožne pore, seveda. Bombažno perilo znoj vpija, zato ga moramo menjati vsaj na teden dni. Če pa nosite ponoči perilo iz sintetike, pa ga morate menjati še pogosteje.

Vendar pa žene vedno pogosteje kupujejo pokrivala, vsaj tako trdijo v loški tovarni klobukov Šešir. Letošnja zimska sezona je bila zanje kar uspešna. Izdelali so okoli 20.000 damske klobukov. Trenutno se ukvarjajo s klobuki za spomladansko sezono, klobučevinasti tulci temnih barv pa so pripravljeni tudi na sezono 1970/71. Šešir je edina tovarna pri nas, ki industrijsko izdeluje klobuke. Tako mora s svojo proizvodnjo pokrivati celotni jugoslovanski trg.

Vsak dan se v skladišču izmenjajo police klobukov, saj komaj sproti ustrežejo naročilom iz vseh večjih jugoslovenskih mest. Največ povpraševanja je trenutno po širokokrajnih, nekoliko moških klobukih, v beli in drap barvi — kot jih zahteva moda. Sicer pa je svetla barva tako rekoč vedno v modi. Po njej žene najraje segajo, saj na primer klobuk v drap barvi pristaja skoraj k vsaki barvi plašča ali kostima.

L. M.

Marta svetuje

T. D. iz Kranja: V dar sem dobila nekaj kozjega velurja, iz katerega bi si sešila športno jopo za prve spomladanske dni. Stara sem 27 let, zato bluzon ne bi bil več zame. Kakšen krov naj si torej izberem? Visoka sem 162 cm in tehtam 60 kg.

Marta odgovarja: Pripravila sem dva modela, ki ju lahko sešijete iz

usnja ali pa tudi iz blaga. Prvi model se zapenja malo bolj neobičajno. Zgorjni gumbi se zapenjajo na levo stran, spodnja dva pa na desno. Ovratnik je malo večji. Jopa je rahlo krojena ob telesu. Drugi model pa se zapenja na zadrgo. Če je ta model krojen iz blaga, potem je prav posrečeno, če jopico obrobite z blagom v kontrastni barvi.

POZOR — POZOR — POZOR — POZOR — POZOR — POZOR

Magacin Madotto - Fužine

(800 m od mejnega prehoda Rateče v Italiji — na desni strani ceste)

VAM NUDI V VELIKI IZBIRI Z NAJNOVEJSIMI VZORCI, IZREDNO KVALITETO IN PO NIZKIH CENAH

- damske jutranjke, komplete in kostime,
- perilo za otroke, ženske in moške,
- visoke in nizke čevlje.

Postrežemo varu tudi z vsemi gospodinjskimi stroji in pripomočki.

OBIŠČITE NAS IN PREPRIČAJTE SE

POZOR — POZOR — POZOR — POZOR — POZOR — POZOR

Ko pride zdravnik na dom

Najbrž je vsakomur jasno, da nezavest, večje krvavitve, neznosne bolečine in drugo zahtevajo takojšnje ukrepe. To so nujni primeri. Mnoga druga obolenja pa glede na nujno intervencijo težje presoditi tudi zdravniku kaj šele nestrokovnjaku.

Visoka temperatura obolelega na primer še ne pomeni, da bi ga moral zdravnik nujno obiskati. Vedeti moramo, da telo z zvišano temperaturo počuje svoje obrambne sposobnosti. Prav pa je, če poskušamo zniževati res zelo visoko temperaturo, tisto med 39 in 40 stopinjam Celzija. To lahko storimo sami preden bolnika obiše zdravnik. Bolnik, če je odrasel, lahko dobi eno do dve tabletic acisala, andola, aminopyrina (0,3 g), coffalgora, phenalgola, kodacyla, plivadona ali optalidona z vročim lipovim ali bezgovim čajem. Bolnik se bo kmalu spotil in s tem se bo zmanjšala tudi temperatura. Odrasel človek se najbolje prepoti, če vzame dve tabletic acisala z večjo količino, vsaj četrtna litera, vročega lipovega čaja in to v postelji pod toplo odejo. Če se temperatura ponovno dvigne, prej omenjeni postopek potenja čez nekaj ur ponovimo. Pri lažjih prehladih to pogosto zadostuje. Bolnik na ta način lahko prebije noč in se nato čez dan o nadaljnjem zdravljenju posvetuje z zdravnikom.

Za dojenčke do pol leta starosti uporabljamo za znižanje temperature pol tablete aminopyrina (0,1 g), od enega do dveh let starosti pa otroku z vročino damo lahko eno celo tableto aminopyrina (0,1). Večjemu otroku pa moramo dati dve tablette po 0,1 g ali pol tablete aminopyrina 0,3. Vedeti moramo, da vsako običajno zdravilo, ki ga uporabljamo proti bolečinam, znižuje tudi telesno temperaturo.

(Se nadaljuje)

**Piše:
dr. Ivan
Hribernik**

Loterija

Poročilo o žrebanju 13. ko-
la srečk, dne 27. 3. 1969

Srečke skončnicami	so zadele N din
40	10
600	100
48390	1.000
784410	10.000
01	20
7821	200
93571	500
728041	10.000
02	10
66032	1.000
89182	500
155492	10.000
63	10
93	30
74183	500
490153	100.000
861613	10.000
5534	200
5644	200
29054	2.000
86744	2.000
5	4
26125	504
53605	504
443045	10.004
26	10
286	50
1186	200
093186	10.000
7	4
11617	504
83067	504
427477	10.004
550197 Jesenice	50.000
2478	200
53468	1.000
61798	500
784338	10.000
895888	10.000
39	20
17759	500
42629	500
124789	10.000

L. M.

**GRADITELJI
DRUŽINSKIH
HIŠ**

POMLAD SE BLIŽA IN PRAV JE, DA SI PRAVOCASNO PRESKRBITE NACRT. STROKOVNI NASVET IN VSE VRSTE TIPSKIH NACRTOV ENODRUŽINSKIH, DVOJČKOV IN VRSTNIH HIŠ DOBITE V NAJKRAJŠEM CASU PRI PROJEKTIVNEM PODJETJU KRANJ, Cesta JLA 6/I (nebotičnik).

Zahvala

Ob prerani in boleči izgubi žene, mame, stare mame, sestre in tete

Marije Dobravec
Javhove mame

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ji poklonili vence in cvetje, jo spremili na njeni zadnji poti in nam izrekli sožalje. Hvala vsem, ki so nam kakorkoli lajšali bolečino.

Žalujoči: mož Anton, otroci z družinami, in drugo sorodstvo.

Nemški rovt, dne 24. marca 1969

**Vlamljali
so v avtomobile**

Pred okrožnim sodiščem v Kranju sta bila v sredo obsojena zaradi vlomov v avtomobile 22-letni Franc Štern iz Brnika in 18-letni Albin Luskovec iz

**Prometni
nesreči**

V četrtek okoli osme ure zvečer je na cesti prvega reda pred tovarno Iskra v Kranju cestni avtomobil, ki ga je vozil Jožko Jereb iz Ljubljane, zadel Amalijo Kosmač iz Šutne. Nesreča se je pripetila, ko je Kosmačeva nenadoma stopila na cesto in hotela prek nje. Huje ranjeno so odpeljali v bolnišnico.

Na cesti prvega reda v Dovjem se je v četrtek popoldne prevrnil s ceste osebni avtomobil, ki ga je vozil Drago Popovič z Bleida. Nesreča se je zgodila pri prehitevanju. Sopotnik Ivan Lešanec je bil pri tem laže ranjen. Škode na avtomobilu je za 10.000 N din.

L. M.

Strahinja pri Kranju. Lanini v novembri je Luskovec z izvijačem vlamil v dva avtomobila v Kranju, medtem ko sta Franc Štern in Franc Maček iz Velesovega pazila, da ne bi kdo prišel. Iz avtomobilov so vzeli dva plašča in dva fotografiska aparat. Sodišče je ob sodilo Luskovca na leto dni zapora pogojno in Franca Šterna na leto dni zapora. Šternu so upoštevali kazeni, na katero je bil obsojen že pred časom.

**Roparski
napad
v Kranju**

V četrtek okoli pol devete ure zvečer je do sedaj neznani napadalec počkal pred stovanjem prodajalko tobacnih izdelkov Milko Malovrh. Iz rok ji je iztrgal polvinilasto aktovko, v kateri je bilo precej denarja, okoli 150 srečk državne loterie, računi ter ključi od trafe. Preiskava je v teku.

RESTAVRACIJA
PRI KOLODVORU
KRAJN
sprejme:

1. kuharico
2. čistilko

Pogoji:
pod 1. KV kuharica z 2-letno prakso ali PK kuharico s 5-letno prakso.
Delovno razmerje za nedoločen čas.
pod 2. ženska stara najmanj 18 let s stanovanjem v Kranju.

Ponudbe sprejema uprava podjetja Central Kranj, Maistrov trg 11.

Zahvala

Ob bridki izgubi naše nadvse ljubljene mame, babice, prababice in tete

Marije Rogelj

rojene Naglič

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste jo spremili na zadnji poti, ji darevali vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo dr. Mariji Šiška, kolektivu Vino Kranj, sind. podružnici podjetja Lepenka Tržič, društvu upokojencev, pevčem, sosedom ter vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih nesobično pomagali. Lepa hvala za izrečeno sožalje.

Žalujoči: sin Peter in hčerka Marija poročena Gorjanc z družinama ter ostalo sorodstvo.

Zahvala

Ob boleči izgubi naše dobre mame, stare mame, sestre in tete

Jere Teran

Voškove mame

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem, znancem, kolektivu Tekstilindus, dr. Bohincu, duhovščini iz Cerkelj. Iskrena hvala tudi vsem za sočutstvovanje, darovano cvetje in spremstvo na njeni zadnji poti.

Žalujoči: sinova Martin, France z družinama; hčerke: Franc, Angela, Ivana, Micka in Pavla z družinami ter drugo sorodstvo.

Glinje, Zalog, Luže, Visoko, Stražišče, Šk. Loka, dne 11. marca 1969

Zahvala

Ob nenadni smrti moje drage tete

Frančiške Rozman

se iskreno zahvaljujem vsem sosedom, ki so mi pomagali v teh težkih dneh. Posebna zahvala dr. Bajžlu za dolgoletno zdravljenje, č. duhovniku za spremstvo. Iskrena hvala vsem sorodnikom in znancem za spremstvo na njeni zadnji poti.

Žalujoči: nečak Lojze; brata: Janez z družino, Aleš in ostalo sorodstvo.

Šenčur, Hraše, Trata, Srakovlje, Mlaka, Naklo, Ljubljana, dne 27. marca 1969

Radio**SOBOTA — 29. marca**

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo — 9.25 Čez travnike zelené — 9.50 Naš avtostop — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Rapsodija in fantazija — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Narodne pesmi iz hrvaškega Zagorja — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbena pravljica — 14.25 V vredrem ritmu — 14.55 Kreditna banka in hraničica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmivi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Naš podlistek — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 17.35 Pojo združeni koroški zbori — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Vsako soboto Top-pops 11 — 18.50 S knjižnegata trga — 19.00 Lahko noč otroci — 19.15 Minute s pevko Ireno Kohont — 20.00 Spoznavajmo svet in domovino — 21.30 Iz fotomeke radia Kopper — 2.15 Oddaja za naše izseljence — 23.05 S pesmijo in plesom v novi teden

Drugi program

14.05 V soboto popoldne z napovedovalko Janc Evo — 15.00 Zvoki s tekočega traku — 20.05 Pota našega gospodarstva — 20.15 Minute s Simfoničnim orkestrom RTV Ljubljana — 20.30 Okno v svet — 20.45 Napevi za sobotni večer — 21.20 Operni koncert — 22.30 Od Bacha do Bartoka — 00.05 Iz slovenske poezije

NEDELJA — 30. marca

6.00 Dobro jutro — 7.30 Za kmetijske proizvajalce — 8.05 Veseli tobogan — 9.05

Izdaja in tiska CP »Gorenjski tiski« Kranj, Koroska cesta 8. — Naslov uredninstva in uprave lista: Kranj, Trg revolucije 1 (stavba občinske skupščine) — Tek. račun pri SDK v Kranju 515-1-135. — Telefoni: redakcija 21-835 21-860; uprava lista, magloglasna in naročniška služba 22-152 — Naročnina: letna 32, polletna 16 N din, cena za eno številko 0,50 N din. Mali oglasi: beseda 1 N din, naročniki imajo 10% popusta. Neplačanih oglasov ne objavljamo.

Srečanja v studiu 14 — 10.05 Še pomnite tovariši — 10.30 Pesmi borbe in dela — 10.45 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 11.50 Pogovor s poslušalci — 13.15 Zabavna glasba — 13.30 Nedeljska reportaža — 14.05 Glasba ne pozna meja — 15.05 Domače melodije in ansambl — 16.00 Nedeljsko športno popodne — 18.00 Koncert opernih ariji — 18.30 Bach in Haydn — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 V nedeljo zvečer 22.15 Serenadni večer — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Zaplešimo ob glasbi velikih orkestrov

Drugi program

9.35 Igramo kar ste izbrali — 11.35 Svetovna repertoža — 13.35 Za prijetno popoldne — 14.35 Minute z ansamblom Marino Marini — 14.45 Odmevi z gora — 15.00 Trubadur - opera — 17.15 Pet preludiiev — 17.35 Glasbena skrinja — 19.00 Sportni dogodki dneva — 19.10 Igramo za razvedrilo — 20.05 Strani iz slovenske proze — 20.25 Glasbene vinjete — 21.20 Včerna nedeljska reportaža — 22.00 Interpreti tega tedna — 00.05 Iz slovenske poezije

PONEDELJEK — 31. marca

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Za mlade radovedne — 9.10 Cicibanov svet in Pesmica za najmlajše — 9.30 Paleta zvokov — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Lahka koncertna glasba — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrov — 14.05 Lepe melodije — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hraničica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmivi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Iz Spittalskega festivala — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Odlomki iz opere Car in tesar — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Signali — 18.35 Mladinska oddaja Interna 469 — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minutte s pevko Somjo Gaberšček — 20.00 Skupni program JRT — 22.15 Za ljubitelje jazz-a —

23.05 Literarni nokturno — 23.15 Lahko noč s pevci zabavne glasbe

Drugi program

14.05 V ritmu današnjih dni — 15.00 Izbrali smo vam — 20.05 Ljudje med seboj — 20.15 Lepe melodije — 20.30 Svet in mi — 20.45 Glasbena slika iz Holandije — 21.20 Literarni večer — 22.00 Večeri pri slovenskih skladateljih — 00.05 Iz slovenske poezije

TOREK — 1. aprila

8.08 Operna matineja — 8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo — 9.25 Morda vam bo všeč — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Šopek baritonist George London — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Slovenske narodne pesmi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Glasbeno udejstovanje mladih — 14.25 Popoldanski koncert lahke glasbe — 15.00 Dogodki in odmivi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.45 Jezikovni pogovori — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Igra Simfonični orkester RTV Ljubljana — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Naši glasbeni umetniki — 18.40 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Ti in opera — 22.15 S festivalov jazz-a — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Nočni vrtljak zabavnih zvokov

zgodb — 9.10 Iz glasbenih šol — 9.30 Z majhnimi ansambli zabavne glasbe — 9.45 Štiri ruske narodne pesmi zapoje zbor Donskih kozakov — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Koncert za violino in orkester — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Od vasi do vasi — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Koncert za oddih — 14.30 Pet minut za EP — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.00 Dogodki in odmivi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.40 Naš podlistek — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 M'adina sebi in vam — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Naši glasbeni umetniki — 18.40 Naš razgovor — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Glasbene razglednice — 20.00 Ti in opera — 22.15 S festivalov jazz-a — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Nočni vrtljak zabavnih zvokov

Drugi program

14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo — 14.35 S popevkami po svetu — 15.00 Drobne skladbe z velikimi orkestri — 20.05 Ogledalo našega časa — 20.30 Mednarodna radijska univerza — 21.20 Dirigenti na orkestralnih vajah — 22.15 Razgledi po sodobni glasbi — 00.05 Iz slovenske poezije

VIII. SPOMLADANSKI SEJEM

V KRANJU
od 12. do 21. IV. 1969

CETRTEK — 3. aprila

8.08 Operna matineja — 8.55 Radijska šola za višjo stopnjo — 9.25 Iz zakladnice resne glasbe — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.00 Na današnji dan — 12.10 Lahka koncertna glasba — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Majhen koncert pihalnih orkestrov — 14.05 Lepe melodije — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 14.55 Kreditna banka in hraničica Ljubljana — 15.00 Dogodki in odmivi — 15.20 Glasbeni intermezzo — 15.45 Turistična oddaja — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Človek in zdravje — 17.15 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Zvočni razgledi po zabavni glasbi — 18.45 Na mednarodnih križpotih — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Majdo Sepe — 20.00 Pojo Komorni zbor RTV Ljubljana — 20.30 Pogovori o glasbi — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Med veterani nove češkoslovaške glasbe — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Lahko noč s priljubljenimi pevci zabavne glasbe

pevko Alenko Pinterič — 20.00 Četrtek večer domačih pesmi in napevov — 21.00 Literarni večer — 21.45 Glasbeni nokturno — 22.15 Komorno glasbeni večer — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Lahko noč z jugoslovenskimi pevci zabavne glasbe

Drugi program

14.05 Izbrali smo vam — 15.00 Melodije po pošti — 20.05 Naš intervju — 20.30 Pričevanja o glasbi — 20.45 Lahka glasba — 21.20 Koncertni plesi dunajskih mojstrov — 22.00 Faustovo pogubljenje - legenda — 00.05 Iz slovenske poezije

TURISTI!

Priložnost
vam nudi
ugodnost.
Za vsakogar nekaj,
nekaj za vse

boste dobili v gostilni in trgovini

Jože Malle

Loibltal —
St. Lenart v Brodah
le 3 km od ljubljanskega predora

Govorimo slovensko!
Ugodna menjava!

Dobrodošli!

PETEK — 4. aprila

8.08 Glasbena matineja — 8.55 Pionirski tednik — 9.25 Morda vam bo všeč — 10.00 Danes dopoldne — 10.15 Pri vas doma — 11.00 Turistični napotki za tuje goste — 12.10 Lahka koncertna glasba — 12.30 Kmetijski nasveti — 12.40 Čez polja in potoke — 13.30 Priporočajo vam — 14.05 Majhen koncert lahke glasbe — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.00 Dogodki in odmivi — 15.25 Glasbeni intermezzo — 15.45 Turistična oddaja — 16.00 Vsak dan za vas — 17.05 Človek in zdravje — 17.15 Koncert po željah poslušalcev — 18.00 Aktualnosti doma in po svetu — 18.15 Zvočni razgledi po zabavni glasbi — 18.45 Na mednarodnih križpotih — 19.00 Lahko noč, otroci — 19.15 Minute s pevko Majdo Sepe — 20.00 Pojo Komorni zbor RTV Ljubljana — 20.30 Pogovori o glasbi — 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih — 22.15 Med veterani nove češkoslovaške glasbe — 23.05 Literarni nokturno — 23.15 Lahko noč s priljubljenimi pevci zabavne glasbe

Drugi program

14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — 14.35 Naši pevci zabavne glasbe — 15.00 Ob prijetnih zvokih — 20.05 Radijska igra — 21.20 Slovenska zemlja v pesmi in besedi — 22.00 Koncertni večeri v Baden-Badnu — 23.20 Glasba XVI. in XVII. stoletja — 00.05 Iz slovenske poezije

SREDA — 2. aprila

8.08 Glasbena matineja z Bartokovimi skladbami — 8.55 Pisan svet pravljic in

Televizija

SOBOTA — 29. marca

9.35 TV v šoli, 15.30 Košarka Lokomotiva : Olimpija, 17.00 Veš, vem — quiz (RTV Zagreb) — 18.15 Mladinska igra (RTV Beograd) — 19.15 S kamerom po svetu, 19.40 Pet minut za boljši jezik, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.25 3-2-1, 20.28 Vltava 120, 21.10 Maščevalci, 22.00 Izbor pesmi Evrovizije 69 (Eurovisiona) — 23.45 Poročila (RTV Ljubljana) — Drugi spored: 17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Narodna glasba, 18.15 Mladinska igra, 19.15 Sprehod skozi čas (RTV Beograd) — 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

NEDELJA — 30. marca

8.40 Kmetijska oddaja v madžarsčini, 9.05 Poročila, 9.10 Kmetijska oddaja (RTV Beograd) — 10.00 Propaganda oddaja, 10.05 Po domače s slovenskim instrumentalnim kvintetom, 10.30 Cesarjeva nova oblačila, 10.55 Pionirski TV dnevnik, 11.25 Filmska burleska, 11.40 TV kažipot (RTV Ljubljana) — 13.30 Konske dirke v Aintrejtu (RTV Zagreb) — 14.00 Svetovno hokejsko prvenstvo Švedska : ČSSR (Eurovisiona) — 16.40 Klatež — ameriški film, 18.00 Svetovno hokejsko prvenstvo Kanada : SZ, 20.15 TV dnevnik, 20.45 Samci — humoreska (RTV Beograd) — 21.30 Videofon (RTV Zagreb) — 21.45 Športni pregled (JRT) — 22.10 Mednarodni rokometni turnir, 23.15 Poročila (RTV Ljubljana) — Drugi spored: 20.15 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

PONEDELJEK — 31. marca

9.35 TV v šoli, 10.30 Ruščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Ruščina (RTV Zagreb) — 16.10 Angleščina, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.30 Veliki in mali — švedska otrščka oddaja, 18.00 Po Sloveniji, 18.25 Propagandna medigra, 18.30 Najošnovnejše o psihoneurozah, 18.50 Nemirni Pakistan, 19.20 Kaleidoskop, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Žeja — drama zagrebške TV, 21.45 Pesmi za sopran in klavirski trio, 22.10 En français - ponovitev, 22.25 Poročila (RTV Ljubljana) — Drugi spored: 17.30 TV novice (RTV Beograd) — 17.45 TV vrtec, 18.00 Mali svet, 18.22 Znanost (RTV Zagreb) — 18.50 Jazz glasba (RTV Beograd) — 19.20 TV pošta, 19.45

TV prospekt (RTV Zagreb) — 20.00 TV dnevnik (RTV Beograd) — 21.00 Spored italijanske TV

TOREK — 1. aprila

9.35 TV v šoli, 10.30 Angleščina (RTV Zagreb) — 11.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Angleščina (RTV Zagreb) — 16.10 Francoščina (RTV Beograd) — 17.45 Risanka, 18.00 Mokedajeva matineja, 18.20 Po sledeh napredka, 18.40 Vokalno instrumentalni solisti, 19.05 Na sedmi stezi, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Nihčni pomahal v slovo — kanadski film, 21.55 Veliki mostri, 23.25 Poročila (RTV Ljubljana) — Drugi spored: 17.30 Večerni zaslon (RTV Sarajevo) — 17.45 Risanka (RTV Ljubljana) — 18.20 Svet na zaslonu (RTV Zagreb) — 19.00 Narodna glasba (RTV Skopje) — 19.15 Turizem, 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

SREDA — 2. aprila

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 17.15 Madžarski TV pregled, 17.45 Oddaja za otroke (RTV Beograd) — 18.30 En français, 18.45 Skrivnosti narave (RTV Ljubljana) — 19.15 Po izbirki, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Niti našega življenja, 21.35 Posnetek koncerta v Slovenski filharmoniji, 22.45 Poročila (RTV Ljubljana) — Drugi spored: 17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Oddaja za otroke (RTV Beograd) — 18.30 Po Aziji (RTV Zagreb) — 19.45 Cikcak (RTV Ljubljana) — 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb)

CETRTEK — 3. aprila

9.35 TV v šoli, 10.30 Nemščina (RTV Zagreb) — 11.00 Angleščina (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli, 15.40 Nemščina (RTV Zagreb) — 16.00 Osnove splošne izobrazbe (RTV Beograd) — 17.45 Pionirski TV dnevnik, 18.15 Po Sloveniji, 18.45 Turobna jesen — film, 19.35 Glasbena medigra, 19.45 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.20 3-2-1, 20.35 Ko je pomlad, 21.05 Kučne diagonale, 21.50 Wojeck — serijski film, 22.40 Poročila (RTV Ljubljana) — Drugi spored: 17.35 Poročila (RTV Zagreb) — 17.30 Daljnogled (RTV Beograd) — 18.15 Narodna glasba (RTV Skopje) — 18.45 Filmski omnibus (TRV Beograd) — 19.45 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

PETEK — 4. aprila

9.35 TV v šoli (RTV Zagreb) — 11.00 Francoščina (RTV Beograd) — 14.45 TV v šoli (RTV Zagreb) — 16.10 Osnove splošne izobrazbe, 16.45 Madžarski TV pregled (RTV Beograd) — 17.55 Naica — mladiški serijski film

(RTV Ljubljana) — 18.15 Pesem in vojaki (RTV Beograd) — 19.00 Svet na zaslonu, 19.50 Cikcak, 20.00 TV dnevnik, 20.30 3-2-1, 20.35 Matejevo življenje — poljski film (RTV Ljubljana) — 21.50 Vem, veš — posnetek quiza, 23.20 Poročila (RTV Ljubljana) — Drugi spored: 17.25 Poročila, 17.30 Kronika (RTV Zagreb) — 17.45 Oddaja za otroke (RTV Skopje) — 18.15 Pesem in vojaki (RTV Beograd) — 19.50 TV prospekt, 20.00 TV dnevnik (RTV Zagreb) — 21.00 Spored italijanske TV

30. marca amer. barv. CS film PROFESIONALCI ob 16. in 19. uri

Tržič

29. marca slov. barv. film KEKČEVE UKANE ob 15.30 in 17.30, franc.italij. barv. CS film ČLOVEK, KI JE VELJAL MILIJONE ob 19.30

30. marca slov. barv. film KEKČEVE UKANE ob 10, 15.30 in 17.30, amer. film NAREDNIK YORK ob 19.30

31. marca franc. barv. VV film VOHUNOVA KOŽA ob 17.30 in 19.30

Kamnik DOM

31. marca angl. barv. CS film MEJA V PLAMENIH ob 17.30 in 20. uri

1. aprila angl. barv. CS film MEJA V PLAMENIH ob 17.30 in 20. uri

Škofja Loka SORA

29. marca amer. barv. CS film PIRATI IZ MOONFLEETA ob 18. in 20. uri

30. marca amer. barv. CS film PIRATI IZ MOONFLEETA ob 15, 17. in 20. uri

1. aprila italij. barv. VV film SEDEM ZLATH MOŽ ob 20. uri

Radovljica

29. marca amer. barv. film BOSONOGA V ZARKU ob 18. uri, franc. barv. film USODNI PLEN ob 20. uri

30. marca amer. barv. film BOSONOGA V PARKU ob 14. uri, franc. barv. film USODNI PLEN ob 16. uri, angl. barv. film TRAJEKT ZA HONGKONG ob 18. uri, amer. film IZPOVEDUJEM SE ob 20. uri

1. aprila italij. barv. film KO BI VSE ŽENE SVETA ob 21. uri

31. marca premiera slov. barv. filma KEKČEVE UKANE ob 16. uri, premiera franc. barv. filma LEPOTIČA DNEVA ob 18. in 20. uri

1. aprila slov. barv. film KEKČEVE UKANE ob 16. uri, franc. barv. film LEPOTIČA DNEVA ob 18. in 20. uri

Kranj STORZIC

29. marca amer. CS film STIRIDESET UBIJALCEV ob 16. uri, franc. barv. VV film VOHUNOVA KOŽA ob 18. in 20. uri

30. marca amer. CS film STIRIDESET UBIJALCEV ob 14. uri, franc. barv. VV film VOHUNOVA KOŽA ob 16. in 18. uri, amer. barv. CS film HLADNOKRVNI KAZNJENEC ob 20. uri

31. marca amer. barv. CS film PROFESIONALCI ob 16. uri, amer. barv. CS film NAJVECJI ROP STOLETJA ob 18. in 20. uri

1. aprila franc. barv. film LEPOTIČA DNEVA ob 16. uri, slov. barv. film KEKČEVE UKANE ob 18. in 20. uri

Stražišče SVOBODA

29. marca amer. CS film STIRIDESET UBIJALCEV ob 20. uri

30. marca angl. barv. CS film MEJA V PLAMENIH ob 15. in 19.30, amer. CS film STIRIDESET UBIJALCEV ob 17.30

Cerknje KRAVEC

29. marca amer. barv. CS film PROFESIONALCI ob 16. in 19.30

Prešernovo gledališče v Kranju

NEDELJA — 30. marca, ob 10. uri za IZVEN — URA PRAVLJIC — lutkovna predstava RACKA

PONEDELJEK — 31. mar-

ca, — ob 19. uri DON PA-

SQUEALE v priredbi koncertne poslovalnice Kranj

Prodam

Prodam plemenske ZAJKE — tudi breje, velike pasme in PURANE. Rupa 16, Kranj 1358

SADNA DREVESCA jablane in hruške v vseh novejših sortah ima na začugu DREVESICA Cegnar Franc, Dorfarje 26, Žabnica 1215

Prodam semensko jaro PSENICO, Velesovo 8, Cerknje 1329

Prodam ali zamenjam za karkoli več 100 litrov DOMACE SLIVOVKE. Omerzo Franc, Trebče 39, Bistrica ob Sotli 1359

Po znižani ceni nudim nizke VRTNICE, MACEHE sveže in suhe vence. Dostava na dom. Pri KROFU, Gregorčičeva 7, Jesenice 1360

Prodam PUJSKE, 6 tednov stare. Sp. Brnik 65, Cerknje 1361

Prodam motorno SLAMOREZNICO in DESKE za napuščanje. Naslov v oglašnem oddelku 1362

Prodam 6 tednov stare PUJSKE. Zalog 38, Cerknje 1363

Prodam vprežne GRABLJE, VILE za seno in KOBILLO, 10 let staro. Voglie 90, Senčur 1364

Ugodno prodam dobro ohraneno moderno SPALNICO (dve omari, komoda, dva kavča — »šlarafije«). Informacije dobite pri Klemenčič, Kranj M. Pijade 13, od 16. do 18. ure, telefon 21-750.

Prodam 6 tednov stare PRASICKE. Lahovče 39, Cerknje 1366

Prodam kompletni vprežni SADILEC za krompir (filfargaret). Velenovo 24, Senčur 1367

Prodam strešno OPEKO bobroveč. Jenko, Godešič 30, Škofja Loka 1363

Prodam KCNJA, sposobnega za vsa kmečka dela. Cof Marija, Dorfarje 24, Žabnica 1369

Prodam SLAMO, KORENJE in semenski KROMPIR igor. Možanca 3, Preddvor 1370

Prodam kombinirano PEČ za kopalnico. Koritno 18, Bled 1371

Prodam VOLA. Dolžan, Novake, 2 pri Golniku 1372

Prodam KONJA, plug OBRAČALNIK, tridelne BRANE in nahrbtno SKROPLINICO. Dorfarje 16, Žabnica 1373

Prodam zazidljivo PARCEOLO v Sebenjah. Naslov v oglašnem oddelku 1374

Prodam priznani semenski KROMPIR saski. Poljšica 4, Podnart 1375

Prodam zelo dobro ohranjen italijanski kombiniran OTROŠKI VOZICEK. Pivka 17, Naklo 1376

Ugodno prodam leseno prestavljivo gospodarsko POSLOPJE (pod). Poizvle se Kranj, Tekstilna 19 1377

SAMSKO SPALNICO ugodno prodam. Struževce 47, Kranj 1378

Za 80 N din prodam vzdijljiv STEDILNIK, novejše

oblike na dve plošči in ena električna. Kranj, Luznarjeva 20 1379

Prodam OGRODNIK za traktor (sajenje, okopavanje, oispavanje, oranje krompirja s kultivatorjem). Jerala, Žeje 6, Duplje 1380

Prodam večjo količino smrekovih VEJ, BANKINE in PUNTE. Kranj, Staretova 5, Čirče 1381

Prodam SEME črne detelje. Visoko 66, Šenčur 1382

Prodam zazidljive PARCELE ob cesti Šenčur — Bristof. Šenčur 86 1383

Prodam česnjeve HLODE. Završan, Rupa 35, Kranj 1384

Prodam odlično ohranjeno SPALNICO, dnevno sobo in polavtomatični PRALNI STROJ AEG, premični, s centrifugo. Vrašati Celjar - Ahačič, Šk. Loka, St. Loka 6 1385

Prodam zazidljivo PARCELO z lokacijo in dovoljenjem v bližini Kranja. Naslov v oglasnem oddelku 1386

Prodam ELEKTROMOTOR, 5,5 KM in 4-žilni KABEL. Čimžar, Tatinec 9, Preddvor 1387

Prodam delovnega VOLA, 400 kg težkega. Zg. Brnik 83 1388

Prodam MOTOR, 5,5 KM in 4 19-colske GUME za kimpež. Zg. Brnik 7 1389

Prodam SEME rdeče detelje. Drešar, Mavčice 70, Medvode 1390

Prodam CISTILNICO (selmašino) znamke awetzig. Zaglog 53, Cerkle 1391

Prodam ugodno KUHINJSKO OMARO in SIVALNI STROJ singer. Kern, Planina 17, Kranj 1392

Prodam 1500 kg SENA. Orehovlje 16, Kranj 1393

Prodam težko SVINJO za zakol. Zavokar, Predoslje 95, Kranj 1394

Prodam neizdelan KOTEL za žganjekuho in kupim MOPED na dve prestavi, neregistriran. Zg. Bitnje 139 Žabnica 1395

Prodam večjo količino SENNA. Sp. Duplje 23 1396

Ugodno prodam MOLZNI STROJ alfa v zelo dobrem stanju in semenski krompir saski. Šenčur 235 1397

Dobro vpeljan nov večji GOSTINSKI LOKAL s prenočišči na lepi izletniški točki med Škofjo Loko in Kranjem ugodno prodam. V poštov pridejo le resni kupci. Domaci imajo prednost. Ogled ob nedeljah, informacije: Mastri Matevž, Crngrob 11, Žabnica 1398

Prodam 6 kompletnih GUM 750 x 20, vprežne GRABLJE in PLUG OBRAČALNIK (sakov) in več navadnih PLUGOV. Tičar, Voglje 76, Šenčur 1399

Prodam delovnega VOLA in betonsko ŽELEZO, prof. 8. Bašelj 7, Preddvor 1400

SADNA DREVESCA jablane in hruške najboljših sort imam na zalogi. Drevesnica Vilfan Franc, Dorfarje 34, Žabnica 1401

Prodam skoraj novo KUHINJSKO POHIŠTVO zaradi selitve. Dobnikar, Verje 1, Medvode

Prodam gradbeni LES (špirovce, 6 m dolge). Pšata 9, Cerkle 1403

Prodam skoraj novo zložljivo OTROSKO POSTELJICO z vložkom. Trost, Kranj, Planina 30, telefon 22-786 1404

Prodam BIKA, 17 mesecev starega. Lahovče 47, Cerkle 1405

Prodam semenski KROMPIR igor. Sr. vas 30, Šenčur 1406

Prodam zazidljivo PARCELO v Preddvoru. Naslov v oglasnem oddelku 1407

Prodam dobrega KONJA za vsa kmečka dela in SALONIT PLOŠČE 90 x 90. ANŽE, Stražišče, Križnarjeva pot 1/a 1408

Prodam zazidljivo PARCELO za dvojček v okolici Kranja in SLAMOREZNICO. Naslov v oglasnem oddelku 1409

Prodam SEME črne detelje in SLAMOREZNICO s puhalnikom. Sp. Brnik 25 1410

Poceni prodam dobro ohranjeno KOSILNICO reform. Mošnje 18, Brezje 1411

Zaradi opustitve drževnice prodam SADNA DREVE SA hruške in jablane po znižanih cenah. Drevesa rastejo na težki ilovnati zem'ji, za povsod dobro rastejo. Jenko Franc, Pievno pri Škofji Loki 1421

Poceni prodam dva FOTE-LJA. Naslov v oglasnem oddelku 1413

Prodam GRADBENI MATERIAL in strešno OPEKO bobrovec. Informacije dobiti pri vratarju »Kovinar« 1414

Prodam levi ŠTEDILNIK gorenje, dobro ohranjen, mizo in 3 STOLE. Cena 300 N din. Kmetijsko posestvo, Potocje 2, Preddvor 1415

Ugodno prodam lepo KUHINJSKO OPRAVO. Kuraš Miloška, Javoriško nabrežje 16, Sl. Javornik - Jesenice 1416

Prodam dve mladi KRAVI pred telitvijo. Selo 32, Žirovnica 1417

Prodam KMEČKI MLIN na kamne in sita, zelo dobro ohranjen, po ugodni ceni. Erzen Stančko, Zapuže 21, Begunje 1418

Prodam SVINJO za zakol in KROMPIR igor. Sp. Brnik 55 1419

Prodam plemenske ZAJCE. Kranj, Jezerska c. 103 1420

Prodam KRAVO, 7 mesecev brejo. Kokalj Jože, Goriče 20, Golnik 1421

Prodam KRAVO s teletom ali brez. Ambrož 7, Cerkle 1422

Prodam nov traktorski KULTIVATOR, vprežni izravač za krompir in BRANE. Podbreze 31, Duplje 1423

Prodam dvobrazdni OBRAČALNIK za traktor zetor, stjer. Žerjavka 9, Smlednik 1424

Prodam mlado KRAVO s teletom. Strahinj 69, Naklo 1425

Prodam vprežne GRABLJE. Strahinj 60, Naklo 1426

Ugodno prodam moško športno KOLO in ZAJCE za rejo. Sp. Brnik 54 1427

Prodam KONJA, 6 in 9 let star, motorno KOSILNICO agraria, Širina 127 cm, SLAMOREZNICO in MLATILNICO. Lušin Ivan, Vinice 2, (čaga) p. Sodašica na Dolenjskem 1428

Prodam lesene STEBRE za kozolec in MOPED, registriran na dve prestavi. Vopovlje 20, Cerkle 1429

Zamenjam močan 16 colski voz za lažega. Češnjek 25, Cerkle 1430

Prodam JARČKE leghorn. Soklič, Češnjica 16, Podnart 1430/a

Prodam LESENO BARAKO. Z manjšo preurelitvijo primerja za vikend HISICO. Zveznička 3 b, (Orehek) Kranj 1455

Motorna vozila

Prodam FIAT 750, tudi na ček. Cesta na Klanec 25, Kranj 1335

Prodam FIAT 1300, letnik 1953 (servagen) v odličnem stanju. Kozinc, Visoko 71 pri Krču, Šenčur 1337

Kupim VW 120 ali Fiat 1300, dobro ohranjen do pet let starosti. Ponudbe poslati pod (Plačam v gotovini) 1431

Prodam AVTO BMW 600 po zelo ugodni ceni. Ogled vsak dan od 6. do 20. ure razen nedelje pri Volanu nasproti tobačne tov. Ljubljana 1432

FIAT 750 prodam takoj. Dobro ohranjen, brezhiben, prevoženih 35.000 km Rudolf Hlebš steklar, Kranj, Titov trg 17 1433

Kupim FIAT 600 ali zamenjam za MOPED, razliko doplačam. Ponudbe poslati pod (kupim) 1434

Poceni prodam TOVORNI AVTO opel in vprežno KOSILNICO zaradi smrti. Naslov v oglasnem oddelku 1435

Poceni prodam PRIMO. MOPED v nevozemem stanju, BOJLER 60 l, PRHO za kopalcino in vprežni OBACALNIK. Golorej, Voklo 53, Šenčur 1436

Prodam MOPED puh kolibri, skoraj nov s 6700 km. Naslov v oglasnem oddelku 1437

Kupim PRIKOLICO za osebni avto. Naslov v oglasnem oddelku 1438

Prodam ugodno FIAT 600 in FIAT 1100, letnik 1957. Teplina, Sr. Bitnje 46, Žabnica 1439

Prodam VW 1500 (hrošč), letnik 1968 ali zamenjam za R-16. Elza Dečman, C. na Golico 3, Jesenice 1440

Prodam TAUNUS 12 M, letnik 1967. Lavrič, kokrškega odreda 16, Kranj 1441

Prodam dobro ohranjen VW. Poizve se: Štefe Viktor, Kranj, C. talcev 2 1442

Prodam FIAT 750 ali zamenjam za SPAČKA, prodam tudi žensko KOLO in otroški VOZICEK. Telefon 21-036 od 15. ure dalje. 1443

Prodam originalne PREVLEKE za audi, AVTORADIO, PREPROGE in snežne VERIGE. Kranj, Ljubljanska 15 1444

Prodam AUDI 72, letnik 1967 s 31.000 km. Ogled v nedeljo od 11. ure dalje. Kranj, Ljubljanska c. 15 1445

Stanovanja

Prodam ali zamenjam za Kranj dvošobno stanovanje, komfortno na TRATI - Šk. Loka. Informacije dobiti Elektro Kranj - Primskovo, Sešek, telefon 21-023 1446

Prodam HISICO z enodružinskim stanovanjem in dvema DELAVNICAMA ter opremo in stroje za mizarško obrt. Prodam skupaj ali posamezno Poličar Franc, Bled, Prežihova 4 1447

Opremljeno ali neopremljeno SOBO nujno iščem v Kranju ali okolici. Ponudbe poslati pod »inženirkas« 1448

Oddam lepo opremljeno SOBO tovariu. Ponudbe poslati pod »Soliden« 1449

Na Javorniku pri Jesenicah ugodno prodam stanovanjsko HIŠO s sadnim vrtom. Takoj vsejivo tresivo stanovanje in soba s kuhinjo. Resni kupci po lite ponudbe na oglašni oddelek »Primerno tudi za obrt« 1450

Iščem prazno SOBO v Kranju. Ponudbe poslati pod »poštena« 1451

Prodam starejšo HIŠO v Gorenjah pri Kranju. Za oz. 53, Cerkle 1452

ENOSOBNO komfortno stanovanje v Kranju Zlato rojje zamenjam za dvo- ali večsobno stanovanje v Kranju prav tako komfortno. Ponudbe poslati pod »nujno« 1453

Kupim starejšo HIŠO, potrebujočih popravil v območju Kranj - Cerkle. Ponudbe poslati pod »svoj dom« 1454

Kupim

Kupim malega KONJA (poni) do 300 kg težkega od 5-15 let. Sr. Bitnje 80, Žabnica 1455

Kupim suhe borove PLOHE 50 mm, mizarstvo, Franc Gabrošek, Ljubljana, Kamnogoriška 69 1456

Kupim SLAMOREZNICO, Cerkle 46 1450

Kupim droban KROMPIR. Pot za krajem 20, Kranj - Orehek 1459

Kupim VRATCA za krušno peč (nerjaveča 40 × 60 cm) Naslov v oglasnem oddelku 1460

Kupim trofazni elektromotor, 3 KM. Jerinc Franc, Vodice 102 nad Ljubljano 1461

Kupim BETONSKI MESALEC in hrastov PARKET. Naslov v oglasnem oddelku 1462

Kupim 1 m³ suhih smrekovih in borovih DESK 20 mm. Štefe, C. talcev 2, Kranj 1463

Kupim traktorski SADI-LEC za krompir ferguson. Škofic, Mlaka 25, Kranj 1464

Kupim v Kranju DVOSOBNO STANOVANJE ali HISICO v gradnji. Plačam v gotovini. Ponudbe poslati pod »bloku« 1465

Kupim 6 TRAVERZ po 6 m dolge po dogovoru tudi za les. Naslov v oglašnem oddelku 1466

Obvestila

CENJENE STRANE! Za praznike DOBITE DOMACE SUHO MESO: »šunko«, »rolšunko«, vrat za 18 N din za kg v mesariji KALAN Kranj — Stražišče 1457

Vsa ZIDARSKA dela na Gorenjskem strokovno opravim. Ponudbe poslati pod »Obrtnik« 1468

Zaposlitve

Dam hrano in stanovanje za varstvo dveh otrok. Prezelj, Zabreznica 48, Žirovinica 1469

Sprejemam VAJENKO. Simunac Božo, frizer, Kranj 1470

Iščem gospodinjsko PODOMCNIKO k tričanski družini. Sajovic Julka, Tugomirjeva 66, Ljubljana 1471

KUHARICA z večletno praksom išče zaposlitev. Naslov v oglašnem oddelku 1472

UPOKOJENKI, ki je pripravljena varovati dva otroka 3 in 5 let, dam hrano in stanovanje. Jeram, Šercerjeva 2, Radovljica — Predtrg 1473

Sprejemam kvalificirane in polkvalificirane ZIDARJE. Stanovanja ni. Plača po dogovoru. Bidovec Miran, židarstvo, Kranj, Huje 29 1474

Prireditve

VSAKO SOBOTO PLES v Zalogu pri Cerkljah. Igra ansambel »SATELITI« 1475

Ce se hočete zabavati, prideite v gostišče k JANČETU v Sr. vasi. Igra trio Frenky in Šenčurjani. Vabljeni! 1476

GOSTIŠČE BIZELJCAN Šmartno pod Šmarno goro priredi vsako nedeljo zabavo s plesom. Igra kvintet »Gorenjski nageljni«. Vabljeni! 1477

CASOPISNI PAPIR

LAHKO DOBJITE

PO UGOĐNI CENI

VSAK DAN DO 15. URE

GLAS

OBČINSKA STAVBA

SOBA 110

Srečna izžrebanka Gorenjske kreditne banke Kranj

Anica Kalan iz Virmaš: »Vsakomur se lahko nasmehne sreča«

Še bom varčevala v GKB Kranj
Tudi v prihodnje dve veliki nagradni žrebanji

Dober mesec in pol je tega, ko je bilo v Škofji Loki veliko nagradno žrebanje Gorenjske kreditne banke. Takrat so izžrebali sto lepih nagrad za vlagatelje vezanih hranilnih vlog, lastnike deviznih računov in stanovanjske varčevalce. 9-letna Tatjana Zupan iz Škofje Loke je 14. februarja kar stokrat segla v boben. 99. nagrad so izžrebali iz posameznih poslovnih enot Gorenjske kre-

Anica Kalan

ditne banke. Nazadnje pa še najvrednejšo nagrado — osebni avtomobil Škoda 1000 MB. Naključje je takrat hotelo, da je ta nagrada ostala v škofjeloški občini.

SREČNA GOSPODINJA IZ VIRMAS

Pred dnevi smo obiskali srečno dobitnico avtomobila. To je 52-letna Anica Kalan iz Virmaš pri Škofji Loki. Čeprav je že toliko časa po žrebanju Anica Kalan še večkrat razmišlja, kako da se je ravno njej takrat nasmehnila sreča.

»Se nikdar nisem bila nikjer izžrebana ali zadela pri igri na srečo. In tudi tokrat nisem pričakovala, da bom kaj dobila. Z možem imava pet otrok. On je gozdn delavec in z eno plačo nisva mogla misliti na stvari, kot so igre na srečo in podobno. Za vsak dinar sva morala dobro premisliti, kam in kako ga bova obrnila, da bo bolj prav.«

»Koliko časa pa že varčujeta pri Gorenjski kreditni banki?« smo jo poprašali.

»Lani sva začela. Oba z možem imava vsak svoje

hranilno knjižico. Jaz sem vložila znesek, ki mi ga je po končanem življenjskem zavarovanju izplačala zavarovalnica.«

»Kako oziroma kdaj pa ste izvedeli, da ste srečna izžrebanka avtomobila?«

»Nikdar ne bom pozabila, da je bilo žrebanje v petek, 14. februarja. Dan po njem je hčerka prebirala Glas, v katerem so bile objavljene izžrebane številke hranilnih knjižic. Spominjam se, da je rekla možu, da se samo zadnja številka na njegovi hranilni knjižici ne ujema z izžrebano številko. Takrat otroci še niso vedeli, da tudi jaz varčujem. Ko pa sem pogledala svojo hranilno knjižico, bi skoraj omedila. Presenečena in srečna hkrati sem zaklicala: Avto je moj!«

Kako dolga je bila potem tista nedelja, 16. februarja, se ne da povedati. Bila sem pripravljena na vse. Tudi na to, da je bila v časopisu pomota. Še v ponedeljek sem se potem lahko prepričala, da sem glavna nagrada res zadela jaz.«

»In kaj boste sedaj z avtomobilom?«

»Prodala ga bom, denar pa vložila spet v banko. In to, da ne bo pomote, v Gorenjsko kreditno banko.«

»In kako se sedaj počutite, ko ste milijonarka?« smo jo vprašali bolj za šalo kot zares.«

»Seveda sem sedaj bolj vesela, kot prej, ko nisem bila,« je hudomušno odgovorila.

SPET DVE VELIKI NAGRADNI ŽREBANJI

Ko smo se v prostorih Gorenjske kreditne banke v Škofji Loki pogovarjali z Anico Kalan, nam je zaupala, da bo tudi v prihodnje

varčevala v škofjeloški banki oziroma pri Gorenjski kreditni banki Kranj. Pa ne toliko zaradi nagrad, kot zaradi tega, ker človek nikdar ne ve, kaj se lahko zgodi z denarjem shranjenim doma v »nogavicah.«

Res pa je tudi, da bo Gorenjska kreditna banka Kranj s svojimi poslovnimi enotami tudi letos in v začetku prihodnjega leta pripravila za varčevalce vezanih hranilnih vlog v lastnike deviznih računov dve veliki nagradni žrebanji. Tako kot do sedaj bodo na teh dveh žrebanjih izžrebali vsakokrat po sto lepih nagrad. Prva oziroma glavna nagrada pa bo obakrat fiat 850.

Razen tega pa bo Gorenjska kreditna banka letos pripravila še posebno žrebanje za stanovanjske varčevalce.

In ne nazadnje je treba povedati še eno novost, ki je ne gre zanemariti.

● Razen visokih obresti, ki jih GKB Kranj s poslovnimi enotami na Jesenicah, v Kranju, Radovljici, Škofji Loki in Tržiču daje na hranilne vloge, je vsak varčevalec, ki ima vloženih 1000 novih dinarjev, zavarovan v primeru nezgodne smrti. Če pa varčevalec 1000 novih dinarjev veže na odpovedni rok nad eno leto, je zavarovan še v primeru trajne invalidnosti.

Zato nikar ne pozabite in izkoristite ugodnosti, ki vam jih nudi Gorenjska kreditna banka Kranj.

TOSO
TOVARNA
OBUTVENIH
STROJEV
IN
OPREME
KRANJ

razpisuje
prosto delovno mesto

administrátorke

Pogoj: Popolno znanje strojepisja in stenografske.

Prijave sprejema kadrovski oddelek podjetja do vključno 15. 4. 1969.

»Škoda 1000 MB bom prodala, denar pa vložila v Gorenjsko kreditno banko,« pravi srečna izžrebanka — gospodinja iz Virmaš pri Škofji Loki.

UPRAVNI ODBOR TRGOVSKEGA PODJETJA

ROŽCA

Jesenice na Gorenjskem

razpisuje

prosto delovno mesto poslovodja samopostrežne trgovine na Javorniku.

Pogoji: a) visokokvalificirani trgovski delavec s praksjo v samopostrežni trgovini, ali

b) kvalificirani trgovski delavec z 10 let praksje, od te vsaj 2 leti v samopostrežni trgovini.

Ponudbe na razpis sprejema UO v roku 15 dni od dneva objave. Kandidati naj k vlogi priložijo kratki življenjepis, dokazilo o strokovni izobrazbi in dosežanjih zaposlitvi.

Podjetje s stanovanjem ne razpolaga.

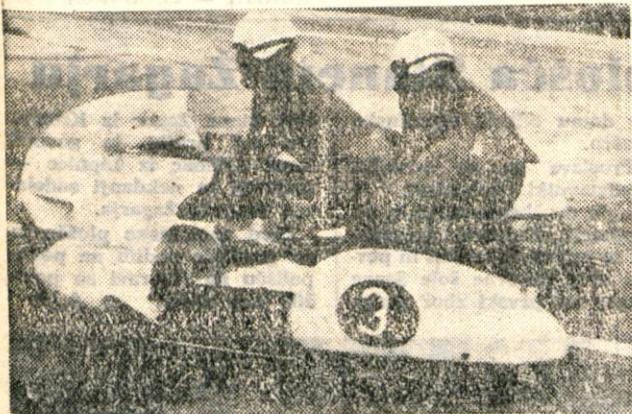
KONFEKCIJA KROJ ŠKOFJA LOKA

prodaja

KARAMBOLIRAN AVTO KOMBI (z 8 sedeži)
ZASTAVA 1300

Leto izdelave 1965. Izkljucna cena 6.000,— din
Javna licitacija bo v sredo, 2. aprila 1969 ob 10. uri na sedežu podjetja v Škofji Loki, Klobovska ulica 6.

Družbeni sektor ima pri nakupu prednost.

Prek 150 startov

Na letošnji dirki za Veliko nagrado Loke 69 (25. marca) bo sodelovalo najmanj 150 tekmovalcev — v vsaki kategoriji nekaj več kot 30. Število je odvisno od cestnika, izračuna pa se po posebnem obrazcu: dolžino proge (v kilometrih) pomnožijo z njeno minimalno širino (v metrih). Dobljeni rezultat pove, koliko dirkačev lahko hkrati spustijo na cesto. Seveda to ne velja za prikolice.

Včeraj popoldan se je sestal prireditveni odbor dirke. Njegovi člani so določili vsoto, za katero bodo zavarovali tekmovanje, pretresali doslej prispele prijave in si razdelili obveznosti.

Prava paša za oči bo letos tekmovanje v razredu prikolicarjev. Startalo bo 11 najbolje uvrščenih parov minule sezone, med njimi tudi Nemec Helmut Fath, svetovni prvak 1968, ki vozi na stroju lastne izdelave (tip URS). Ta drzni veteran je bil že leta 1960 najboljši na svetu, potem pa so ga zasenčili drugi.

Vodstvo dirke ima v rokah tudi že prijavi dveh svetovno znanih tekmovalcev na solo motorjih: to sta Ginger Molloy, junak loških dirk iz leta 1967 (lani ga ni bilo), po novem tovarniški vozač znane firme Bultaco, in Gyula Marszovsky, Švicar madžarskega porekla. Molloy je bil preteklo sezono v kategoriji motorjev do 125 ccm drugi, do 250 ccm četrti in do 350 ccm peti na svetu. Marszovsky pa se je v razredu do 500 ccm uvrstil na tretje mesto.

Za najlažje motorje — do 50 ccm — je FIM (mednarodna motociklistična organizacija) uvedla nekatere omejitve, ki jih bodo odslej dajše morale spoštovati vse tovarne. Stroj po novem ne sme biti lažji od 60 kilogramov, imeti mora le 1 cilinder in največ 6 prestav. Dirkači s tako do kraja izpopolnjenimi motorji kot je na primer kreidler (teža 47 kilogramov, 2 cilindra, 12 prestav), torej ne smejo na start.

Jutri začetek spomladanskega prvenstva

V nedeljo se prične tekmovanje v spomladanskem delu prvenstva ljubljanske conske rokometne lige. Kot je znamenito, v tej ligi nastopajo tudi štiri moštva z Gorenjske. Rokometni iz Radovljice, ki so novinci v tej ligi, so pred startom na prvem mestu, ekipa Križ je na petem, Kranj na osmeh in Duplje

J. Kuhar

60-metrska skakalnica v Križah

Po dveletnem premoru so pred dnevi člani križkega Partizana pregledali delo in ugotovili, da je bila dejavnost v vseh sedmih sekcijah pestra, da so največje uspehe dosegli rokometni, člani ljubljanske conske rokometne lige, smučarji-skakalci in alpski smučarji.

Pomanjkanje finančnih sredstev tudi v Križah zavira dejavnost, vendar upajo, da bodo klub skromni dotaciji uspeli zgraditi novo 60-metrsko skakalnico v Sebenjah. Za načrt bodo prosili konstruktorja nove planiške velikanke ing. Lada Goriška. Prav tako pa so pomoč pri izgradnji tega objekta obljubili tudi prebivalci Križ in ostalih vasi. Sklenili so, da bodo tudi letos organizirali tradicionalni športni tened, ki je manifestacija športa v tržiški občini.

Izvolili so novi upravni odbor, za predsednika pa je bil izvoljen Kristjan Kokali.

D. Humer

Nadaljevati z uspehi

Potem ko je zaradi notranjih težav odstopil stari upravni odbor atletskega kluba Triglav iz Kranja, je v pondeljek popoldne začasno vodstvo sklical izredni občni zbor kluba.

Cedalje večje težave, ki so izhajale predvsem iz slabega finančnega stanja, so zahtevali temeljito predelavo koncepta dela v klubu in zožitev programa tekmovanj. Klub, ki je v dvanaestih letih svojega delovanja strmo napredoval, bo po sprejetem programu dela za leto 1969 moral precej zmanjšati svojo dejavnost, da bi s tem brez večjega finančnega primanjkljaja izpeljal novo sezono. Dobro je, da so morali takrat za sprejetje programa glasovati atleti sami, ki so s tem sprejeli odgovornost za njegovo uresničitev. Med največjimi težavami v preteklih sezona je bila namreč prav prevelika sebičnost nekaterih tekmovalcev, ki so hoteli več, kot so dovoljevala razpoložljiva sredstva. Po novem programu bo poleg nastopanja na tekmovalnih še bolj omejeno vračanje voznih stro-

škov za atlete, prav tako pa bo zaostreno razdeljevanje klubske opreme.

Klub vsemu pa na novo izvoljeni upravni odbor upa, da s tem programom ne bo trpela množičnost. To potrujuje tudi dejstvo, da so se odločili še za dva honorarna trenerja, ki bosta ob minimalnih stroških precej pomogla k razširitvi dela z mladino.

Osrednji cilj kluba bo v letošnji tekmovalni sezoni čim boljša uvrstitev na vse-ekipnem prvenstvu Slovenije, kjer so lansko leto osvojili tretje mesto. Zaradi že naštete težav pa se ne bodo udeleževali ekipnih prvenstev. Na posamezna prvenstva bodo pošiljali le najbolše atlete glede na oddaljenost krajja prireditev.

Novi upravni odbor bo sestavljen iz članov: ing. Janez Ponešek (predsednik), Stefan Grubar, Milan Zoran, Anica Vidovič, Janez Kleč, Viki Papov in Tomaž Gruden. Vsi našteti bodo poleg sedmih aktivnih atletov in enega trenerja sestavljali atletski svet, ki bo za občnim zborom najvišji organ v klubu (F. Trček, Milek, D. Prezelj, Lojk in trener Florjančič). Žal je zaradi prezaposlenosti prenehal z delom dosedjanji predsednik kluba Milan Osovnikar.

Novo vodstvo upa, da bo klubu z vztrajnim delom vseh funkcionarjev posebej pa samih atletov, uspelo prebroditi trenutno krizo in tudi nadalje ostati v vrhu slovenske atletike.

M. Kuralt

Iz starega na novo

V prvi polovici letosnjega marca je imel sankaški klub Triglav Kranj redni letni občni zbor.

Ceprav sankaški klub nima svoje tekmovalne proge, ki je za razvoj nujno potrebna, je dosegel v tej zimski sezoni lepe uspehe. Vendar pa z ostalimi klubmi ni v enakovpravnem položaju.

Izvedli so sankaške tekme na Smarjetni gori z navadnimi sankami za kolektive, tj. za I. prehodni pokal občinskega sindikalnega sveta Kranj. Prireditvi so izdelali posebni reklamni lepk, na katerem so svoje proizvode reklamirala podjetja. Sredstva, ki so jih tako zbrali, so bila v veliko pomoč sankaškemu športu.

Osnova za napredek sankaškega športa je torej tekmovalna proga, in to sodobna umetna proga, ki bo lahko zagotovila vrhunske rezultate ne samo domačih sankačev, pač pa bi s tako progo lahko prirejali tudi mednarodne sankaške tekme. Kranjski sankači že več let tiho želijo, da se jim bo to nekoč le uresničilo.

B. Vidic

Časopis za vse Gorenje

Motocross Tržič 69

Organizatorji velikega tekmovanja v motocrossu na Ljubljenu za veliko nagrado Jugoslavije in svetovno prvenstvo, ki bo 27. aprila, že prejemajo številne prijave svetovno znanih tekmovalcev. Pred dnevi so organizatorji prejeli spet nove prijave. Med prijavljenimi je tudi svetovni prvak Belgijec Joel Robert. Poleg njega pa so se prijavili še naslednji belgijski tekmovalci: Sylvain Geboers, Marcel Wiertz in Jacky Wiertz. Poljaki so poslali ponudbo za dva tekmovalca. Iz Avstrije pa je prišla prijava, v kateri sta naslednja tekmovalca: Edvard Weingartner in Franz Dworak. Prvi so se tržičkim organizatorjem prijavili tudi tekmovalci iz ZDA. Na tržičkem motocrossu bosta startala Ron Nelson in John de-Soto. Prvi je bil najboljši na prvenstvu ZDA v kategoriji motorjev do 500 ccm, drugi pa v kategoriji 250 ccm. Iz Italije sta prišli ponudbi Walterja Planerja ter Pochetina Michelangela. Zahodna Nemčija pa je prijavila Untherja Echenbacherja.

J. Javornik

V Novi gradu bo letovalo 1140 otrok

(Nadalj. s 1. str.)

zavarovanje, zadnjo tretjino pa starši.

Ta dogovor pa bo letos omogočil, da bo iz vsake gorenjske občine letos letovalo v Novi gradu tri odstotke otrok. Izbor teh otrok pa bodo naredili zdravniki. Z drugimi besedami to pomeni, da bo letos v Novi gradu od 1. junija do 12. septembra 1140 zdravstveno ogroženih otrok z vse Gorenjske.

Zanimivo je tudi, da so letos zdravniki dali prednost predvsem predšolskim otrokom. Tako bo letos od 1140 otrok v Novi gradu letovalo kar 520 predšolskih. Med njimi kar 168 iz vrtcev. Letovanje otrok iz vrtcev je letos organiziral Zavod za klimatsko zdravljenje otrok v Kranju, ki je omogočil, da bodo starši za otroke, ki jih imajo v vrtcih, lahko plačali letovanje tudi v obrokih.

A. Z.

Sprejet program razvoja kulture v kranjski občini

V četrtek popoldne je bila v Kranju zadnja seja obeh zborov občinske skupščine pred letošnjimi volitvami. V prvi točki dnevnega reda so odborniki razpravljali o programu razvoja kulture v kranjski občini.

Uvodoma je predsednik sveta za prosveto, kulturo in telesno kulturo pojasnil, da se je pred približno tremi leti na pobudo več kulturnih organizacij začela v kranjski občini delati anketa o stanju kulture v občini. Po zbranih

podatkih je potem izdelal analizo Klub kulturnih dejavcev. O zaključkih analize pa je bila organizirana tudi javna razprava.

Na seji so ugotovili, da je predlagani program razvoja kulture v občini pionirska delo. Sestavljavci namreč niso imeli nobene osnove pri oblikovanju programa. Za zdaj namreč tako v republiki kot na Gorenjskem ni takšnega programa. Kljub precešnjim težavam pa je sestavljavcem uspelo izdelati program, ki sta ga oba zabora po četrtkovni razpravi tudi sprejela.

Hkrati sta sprejela tudi sklep, da bo posebni inčatveni odbor pripravil vse potrebno za začetek delovanja kulturne skupnosti v občini. Ta naj bi začela delati 1. januarja 1970.

Po končanem dokaj izčrpnom dnevnem redu zadnje seje obeh zborov se je predsednik skupščine Slavko Zalokar zahvalil odbornikom za dve oziroma štiriletno delo v skupščini. V imenu odbornikov pa se je predsedniku skupščini v imenu odbornika za občno upravo in notranje zadeve Marko Prezelj.

A. Z.

Koncert

Danes, 29. marca 1969, bo ob 19.30 v dvorani občinske skupščine v Kranju koncert dveh mladinskih mešanih zborov. Na stopili bosta zbor kranjske gimnazije in kot gost mešani zbor srednjih šol z Jesenic, vodi ga dirigent Janko Pribičič. Zbora bosta izvajala dela renesančnih mojstrov, novejše skladbe in priredebe narodnih pesmi.

Spominska plošča Stanetu Žagarju

Na Dobravi pri Kamni gorici je bila v četrtek dopoldne proslava ob 27. obletnici smrti Staneta Žagarja. Na mestu, kjer je nekdaj stala šola, v kateri je poučeval Stanet Žagar, so lani zgradili nov gasilski dom. V četrtek so v spomin na Staneta Žagarja

na domu odkrili spominsko ploščo.

Proslave so se udeležili predstavniki krajevnih in drugih družbenopolitičnih organizacij. Kulturni program pa so pripravili učenci in pevski zbor osnovne šole Stane Žagar ter pevski zbor garni-

zije Stane Žagar iz Kranja. Ob tej priliki je govoril Ivan Križnar iz Lipnice — prijatelj in nekdanji sodelavec Staneta Žagarja.

Pred spominsko ploščo in na grobljšče padlih na pokopališču na Dobravi so položili tudi vence. A. Z.

Na proslavi na Dobravi pri Kamni gorici, kjer je govoril nekdanji sodelavec Staneta Žagarja Ivan Križnar iz Lipnice, so v četrtek dopoldne odkrili spominsko ploščo narodnemu heroju Stanetu Žagarju. — Foto: F. Perdan

Tudi Creina čestitala Stefanciču

V Motelu Medno je bila v sredo popoldne manjša slovesnost. Predstavniki Turističnega prometnega podjetja Creina iz Kranja so za člana kolektiva Petra Štefančiča, ki je na

planiških prireditvah s skokom 150 metrov postavil nov jugoslovanski rekord v smučarskih poltihih, pripravili prijetno srečanje.

Predstavniki upravnih

in samoupravnih organov so mu čestitali k uspehu v Planici in mu zaželeti vso srečo tudi v prihodnje. V spomin so mu poklonili tudi praktično darilo. A. Z.

Jugoslovanskemu rekorderju v smučarskih skokih Petru Štefančiču je v imenu kolektiva izročil darilo predsednik sindikalne organizacije Creine Ivan Bečan. — Foto: F. Perdan

Ali ste se že odločili, kje boste preživeli prvomajske praznike?

Svetuje vam CREINA Kranj, Koroška 4, tel. 21-022

